

Catalunya

> Òrgan d'expressió de les CGT de Catalunya i de Balears · 8a. època · Gener 2011 · núm. 124 · 0,50 euros · www.cgtcatalunya.cat

www.cgtbalears.org

L'espiral que ens devora

Disseny: Seno Fotografia: Laura Rosich

Pappers

de Balears

> Òrgan d'expressió de les CGT de Balears i Catalunya · núm. 124 · Gener 2011 0,50 euros · www.cgtbalears.org · www.cgtcatalunya.cat

L'espiral que ens devora

Disseny: Seno Fotografia: Laura Rosich

TREBALL-ECONOMIA

L'única sortida possible a la crisi és social i passa obligatòriament pel repartiment del treball i la riquesa

Vaga de consum per reflexionar sobre el sistema de producció

La CGT acorda la convocatòria d'una nova Vaga General

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT

El 17 de desembre, després de la celebració d'una Plenària Confederal, el Comitè Confederal de la CGT va acordar convocar una nova Vaga General contra les mesures antisocials que el govern acordat i té planejat engegar com són la Reforma Laboral, el Pla d'Ajustament i la Reforma de les Pensions. Per a la Confederació aquestes mesures són nefastes per a les treballadores i treballadors, persones parades, pensionistes i per al conjunt de la població, que ens converteixen en els pagadors d'una crisi que ni és nostra ni l'hem provocat. Així les coses, la CGT ha decidit convo-

car Vaga General abans de l'engegada de la Reforma del Sistema de Pensions prevista per al pròxim 28 de gener. En una plenària extraordinària convocada per al 14 de gener, la CGT acordarà la data de la convocatòria de la vaga en funció de la situació existent i de les reunions realitzades amb sindicats i moviments socials. La CGT s'està dirigint per escrit a les organitzacions sindicals i socials de tot l'estat amb la finalitat de que aquesta convocatòria de Vaga General sigui compartida, convocada, secundada i assumida pel màxim nombre possible d'aquestes organitzacions. Per a la CGT l'única sortida possible a la crisi és la sortida social de la mateixa i aquesta passa obligatòriament pel repartiment del treball i la riquesa.

Baixa el cost del treball per a les empreses, mentre augmenta la jornada laboral i els salaris retrocedeixen

Kaos en la Red

Els treballadors estan pagant la crisi també amb el seu salari i condicions de treball, amb pujades d'impostos i preus i amb retallades de drets socials i laborals. En resum, la situació es tradueix en més hores de treball per menys diners.

El total que els costa a les empreses cada empleat a l'Estat espanyol baixa per primera vegada en la dècada mentre augmenta la jornada laboral i els salaris s'estanquen Malgrat el rebuig general a les paraules del president sortint de la patronal, Gerardo Díaz Ferrán, que deia que el que calia fer per a sortir de la crisi era treballar més per menys diners, la realitat, o almenys les estadístiques, li estan donant la raó.

Segons l'enquesta trimestral de costos laborals que publicava el passat 16 de desembre l'INE, els diners que a les empreses els costa cada empleat ha baixat en el tercer trimestre per primera vegada en la dècada al mateix temps que els salaris s'han estancat i augmenta la jornada laboral, que de mitjana i comptant amb els treballadors a temps parcial, està sobre les 35 hores setmanals. El cost laboral de les empreses es va situar en 2.421,49 euros per treballador i mes, al tancament de setembre, el 0,3% menys que en el mateix període de l'any passat per la rebaixa del sou dels funcionaris a partir de juny.

D'aquesta despesa, el cost salarial (que inclou salari base, complements, pagaments per hores extraordinàries i endarreriments, tot mesurat en termes bruts) es va situar en 1.779,27 euros per treballador i mes, un escàs augment del 0,1% enfront del mateix període de 2009 i que en qualsevol cas suposa la pujada més petita des de l'any 2000, quan es va començar a elaborar l'indicador. A més, cal tenir en compte que la inflació ha augmentat un 0,9% entre gener i setembre, el que suposa la pèrdua de poder adquisitiu dels empleats. Per la seva banda, els costos no salarials van disminuir el 1,5% degut principalment a la menor despesa en indemnitzacions per acomiadament i en altres percepcions no salarials (desgast d'eines o adquisició de roba de treball, entre altres). Fins ara els costos laborals semblaven comportar-se de forma oposada a la resta de l'economia. En plena crisi, pujaven a taxes àdhuc molt superiors a les dels anys de bonança. El motiu era doble: l'ajustament de l'ocupació es va realitzar principalment pels nivells més baixos, els contractes temporals i pitjor remunerats. Així, la mitjana dels que quedaven en el mercat pujava. Per altra banda, els costos laborals inclouen els pagaments que realitzen les empreses a l'indemnitzar per acomiadament, el que també elevava la factura laboral.

Valoració satisfactòria de la primera Vaga de Consum

Secretariat Permanent Comitè Confederal CGT

El 21 de desembre es va desenvolupar la primera Vaga de Consum a l'estat espanyol, convocada per la CGT, Ecologistas en Acció, Amigos de la Tierra, i així fins a més de 140 organitzacions socials, de consumidors, ecologistes, culturals, sindicals... de totes les parts de l'estat, que han col·laborat i difós aquesta

convocatòria, juntament amb més de 100.000 persones i col·lectius que l'hi han donat suport a través de les xarxes socials.

Els resultats d'aquesta vaga han estat satisfactoris, ja que s'han cobert els objectius bàsics de la mateixa. Aquests abastaven dos vessants. D'una banda, tenia per objecte no consumir i no utilitzar els serveis de les grans superfícies, bancs, multinacionals, realitzant solament les compres o gestions imprescindibles en el petit comerç o amb les i els treballadors autònoms.

Per altra banda, la vaga de consum ha permès reflexionar sobre el sistema de producció en el qual les persones ens trobem immerses i per al qual només som objectes.

Per a la CGT, aquesta Vaga de Consum estava plantejada per a donar continuïtat a la passada Vaga General del 29 de setembre, tenint com fi pressionar als grans especuladors financers, a la banca, a la patronal i a la classe política per a exigir una sortida social a la crisi econòmica que patim. Al llarg del dia es van portar a terme

diversos actes públics, concentracions, mobilitzacions socials... en moltes ciutats de tot l'estat espanyol organitzades conjuntament per tots els col·lectius convocants, el que per a la CGT demostra que la vaga ha comptat amb un suport social considerable. Finalment, per a CGT, aquesta vaga de consum és un pas més en el camí que ens condueixi a la convocatòria d'una nova Vaga General en les pròximes setmanes contra la Reforma de les Pensions i la resta de mesures antisocials del Govern.

Vaga de consum: hem estat moltes, però encara no suficients

www.huelgacosumo.org

Una vegada realitzada la vaga estatal de consum del 21 de desembre de 2010, podríem valorar la mateixa com molt positiva, encara que encara insuficient.

Aquesta Vaga de Consum ha estat una primera experiència que pretenia d'una banda ser un nou mètode de lluita i pressió contra govern i multinacionals. Però també una eina de conscienciació social que permeti a la societat reflexionar sobre si l'actual model capitalista, basat en el consum insostenible és viable i sobretot, si és possible sortir de l'actual crisi aplicant les mateixes receptes que ens han dut a ella. D'una banda aquesta Vaga de Con-

sum no ha aconseguit paraitzar, per mitjà del no consum, centres comercials, grans bancs, empreses o supermercats. És evident que el consum ha baixat aquest dia ja que milers de persones han secundat la vaga, però la seva repercussió en un moment de consum desmesurat no ha produït tot just efecte, encara que si va baixar el consum elèctric en les llars.

En l'altre vessant de la vaga, el de la conscienciació social, creiem que ha estat molt positiva i ha servit perquè centenars de milers de persones es replantegin si l'actual model de consumisme és socialment sostenible, just i ecològic. I és en aquest aspecte des del qual es valora com un èxit la mobilització.

En tot just un mes es van adherir 140 organitzacions a la convocatòria, altra moltes es van sumar encara que no

ho van comunicar per alguna de les línies obertes. Desenes de col·lectius hi van donar suport des de les xarxes socials, sent milers els seguidors en les mateixes a la vaga de consum. A pesar del silenci intencionat dels mitjans oficials de comunicació, la repercussió en la premsa, ràdio i TV local ha estat més que acceptable i centenars de pàgines web han difós aquesta convocatòria.

S'han repartit milers de díptics, octavetes i cartells en centres comercials, centres de treball i pels carrers de nombroses ciutats, arribant a un sector de la població que és impossible arribar per internet.

Hem estat moltes les persones donant suport aquesta iniciativa, però no suficients per a aconseguir convertir una vaga de consum en una eina de pressió davant govern i grans empre-

saris. Seguim sense ser suficients per a promoure un canvi en els hàbits de consum.

És evident que amb aquesta jornada de vaga de consum s'ha creat un precedent i sentat les bases de futures mobilitzacions. Ara ens toca debatre, reflexionar i analitzar internament en cadascuna de les nostres organitzacions. Veure on hem fallat i com podem millorar.

Solament després d'aquesta anàlisi podrem, aquesta vegada amb més temps, treball i participació, buscar noves dates adequades per a una nova Vaga de Consum en el seu doble vessant: com element de lluita, pressió i mobilització i com eina de conscienciació social, que permeti amb el temps avançar cap a una societat més justa, solidària, sostenible i ecològica.

Alarma en el Remolc Marítim

CGT Sector Mar i Ports

Mobilització sindical contra el Projecte d'Ordre Ministerial que vol reduir la "Tripulació Mínima de Seguretat dels Bucs Civils Espanyols". Comitès d'Empresa, Delegats i representants sindicals de les empreses que presten el Servei Públic del Remolc Portuari es pronuncien contra la retallada de les tripulacions mínimes. Adverteixen que l'aplicació de reduccions en les actuals tripulacions mínimes comportaria greus conseqüències sobre la seguretat en aquesta activitat i en conseqüència per al tràfic marítim, els ports i les seves poblacions.

Els dies 15 i 16 de desembre es van reunir a Madrid els integrants de la Plataforma de treballadors de remolcadors portuaris i d'embarcacions de tràfic interior de ports de l'Estat espanyol. Assisten a la Trobada representants dels ports de Barcelona, Tarragona, Bilbao, Castelló, Sagunt, València, Cartagena, Ceuta, Algeciras, Las Palmas de Gran Canaria, La Corunya. Pràcticament el 90 % del sector.

En relació al Projecte d'Ordre Ministerial per la qual es regula el procediment per a determinar "Tripulació Mínima de Seguretat dels Bucs Civils Espanyols" i com síntesis de reunions anteriors realitzades entre representants de diferents ports, s'arriba per absoluta unanimitat, i després de constituir ara una plataforma a nivell estatal, a un acord ferm i compromès d'unir forces en oposició a aquesta iniciativa, que pretén entre altres coses possibilitar que els bucs remolcadors puguin ser tripulats solament amb dos professionals.

Com premissa principal denunciem abans de res, l'atemptat que suposaria contra la seguretat dels propis remolcadors i els seus tripulants, dels bucs remolcats, instal·lacions portuàries, medi ambient marí i ciutats o zones poblades dels voltants, el fet de consentir reduir encara més les tripulacions ja minvades de per si mateix, en contraposició a les cada vegada majors exigències de qualitat i seguretat.

Exigim a la Direcció general de la Marina Mercant la retirada de la iniciativa legislativa. En el cas de no atendre a les nostres raons, aquesta plataforma en la qual estan representats tots els treballadors del sector, independentment de la seva afiliació sindical, decideix ferma i unànimement emprendre les mesures i mobilitzacions necessàries per a dignificar la nostra professió i fer prevaler abans de res la seguretat, així com responsabilitzar a totes les persones i organismes implicats com causants ineludibles dels accidents que esdevindran, com a conseqüència de la reducció de tripulacions.

Eliminar el subsidi de 426 € dispara la Borsa

Txema Berro, afiliat de CGT Pamplona-Iruña

Treure els 426 € als desocupats de llarga durada és una bona mesura per a sortir de la crisi. La fórmula és vomitivamente senzilla: es tracta de carregar la crisi sobre els més desfavorits dels més desfavorits. És dur fins al final la lògica que es ve aplicant durant tot el procés iniciat amb la crisi de les entitats financeres: donar als rics prenent-nos a tots, de manera especial als que menys tenen, els pitjor situats.

Hem avançat molt des d'allò de que "la guerra era la continuació de la política per altres mitjans", unit al que "la política era la continuació de l'economia per altres mitjans", hem avançat en la mesura que avui no existeix separació entre economia, política i guerra.

La retirada dels 426 € és un declaració de guerra en tota regla, per si no havíem entès que el salvament de les entitats financeres pels diners públics, la generació de cinc milions de desocupats, la Reforma Laboral com atac a les condicions de treball, l'assalt a les pensions... eren ja declaracions de guerra. Estem en guerra, ningú ho dubti, i l'enemic som tots nosaltres en quant persones amb drets. Però també som l'atacant, en tant consumidors, estalviadors, votants, ciutadans com déu mana..., en tant subjectes del capitalisme, al que podem posar els qualificatius de global, neoliberal, competitiu..., fins a arribar al que millor li quadra: el capitalisme-guerra. Mentre som alhora l'enemic i l'atacant, l'economia guerra es tradueix, com ve passant, en guerra de tots contra tots, en lluita per la supervivència en la qual van caient (anem deixant caure) els més febles, i els altres (en persones properes, en els

nostres fills, fins a arribar a nosaltres mateixos) ens anem acostant a aquesta zona de debilitat màxima.

L'alternativa seria la reacció social que posés límit a aquesta situació. Però aquesta reacció social no és gens fàcil quan l'economia guerra ens ha succionat individualitzadament, empenyent-nos a la lluita per la supervivència. Menys quan aquesta reacció social no tracta d'encarar i invertir aquesta situació.

En aquesta mesura, les vagues generals que convoquem els sindicats no passen de ser una aparença de mobilització deixant tot tal qual estava. No podia ser d'una altra manera. No pot passar de l'aparent una mobilització que es continua en la passivitat o en una ILP, que no és sinó un pas enrere, per endavant inútil. No pot passar de l'aparent una mobilització contra la Reforma Laboral, passant de puntes sobre la realitat de cinc milions de desocupats.

Un altre és el tema i unes altres les formes de la mobilització que pugui convertir-se en reacció social. Hauria de posar en el centre dels seus objectius les situacions més greus de la injustícia: els cinc milions de desocupats per als quals caldria fer arribar el dret al treball i/o a una renda bàsica o salari social mínim suficient. Tindria, també, que contribuir a treure'ns a la majoria de treballadors millor establerts de la nostra condició de subjectes del capitalisme.

Una mobilització que vulgui ser reacció social ha de ser exigència de repartiment i incloure predisposició a repartir. Molt ha de canviar l'actual sindicalisme per a emprendre una tasca d'aquest tipus. Hauria de perdre bona part del seu component institucional per a recuperar la de moviment social i hauria d'arrencar des de la decisió ferma, individual i col·lectiva, d'oposició ferma l'actual situació d'economia-guerra i a l'adhesió a ella

d'una majoria de treballadors establerts.

La CGT procurem anar en aquesta direcció, sabent que no n'hi ha prou amb oposar-se a alguna de les mesures concretes si no que és necessari enfrontar-nos, d'una banda, a la situació a la que ens han portat, de manera central a les seves conseqüències més sagnants, i, d'altre costat, a l'estat de coses, l'economia-guerra, que ens ve imposant aquesta situació.

Cal reclamar noves mobilitzacions, noves i diferents en els seus continguts i en les seves formes. Que siguin una resposta real a la declaració de guerra que vénen sent totes les mesures per a "treure'ns" de la crisi. Que ens tregui de l'actual lluita individual per la supervivència i avancin en l'exigència de repartiment, incloent en aquesta exigència la nostra predisposició a repartir, no perdent mai de vista l'atur i els seus efectes sobre les persones.

L'ALTRA REALITAT

El "negoci" de la visita del Papa Benet XVI

Pepe Berlanga

El màxim representant dels catòlics Benet XVI ens va visitar el passat mes de novembre. Com avantsala a "tan insigne" visita, el govern va retirar el projecte de llei de Llibertat Religiosa. Aquesta, entre altres continguts, prohibia l'exhibició de símbols religiosos en establiments públics, excepte quan tinguessin valor històric, artístic, arquitectònic o cultural, igualment, la retirada dels crucifixos en centres públics, també fixava que les "autoritats" que participessin en actes religiosos havien d'evitar la discriminació a altres confessions, així mateix, que els funerals d'Estat serien exclusivament civils i només per petició familiar serien religiosos.

D'altra banda la apostasia arribava a màxim rang i s'enquadrava en l'àmbit

d'aquesta llibertat. Això sí, de la derogació dels Convenis Església-Estat de 1979, que fixa el sistema de finançament de l'Església Catòlica, res de res. Doncs bé, en aquest ambient tan "belicós" s'organitzava la visita que s'iniciaria a Santiago de Compostel·la aprofitant l'any Xacobeo per a, posteriorment, traslladar-se a Barcelona per a consagrar la insigne obra d'Antoni Gaudí, la Sagrada Família.

En aquest ambient tan pastoral, una part no menyspreable de comentaris giraven al voltant del benefici que magna visita podia generar. D'una banda, una audiència benvolguda de 150 milions de persones i un impacte econòmic d'al voltant dels 30 milions en cadascuna de les ciutats que es visitava. És a dir, finalment el fervor religiós quedava reduït a alguna cosa tan material com el benefici que s'aconseguís.

No obstant això, els auguris no es van

complir, de tal manera que després dels 3 milions invertits pel govern gal·lec les expectatives no es van complir, component un panorama desolador i la consegüent decepció de comerciants i hostellers va arribar nivells majúsculs. Barcelona no es va quedar enrere. Els veïns no van assolir llogar els seus pisos, les botigues de souvenirs sol van vendre els articles més barats i ni els restaurants van omplir la caixa com havien previst. D'altra banda, aquell cap de setmana de visita papal els hotels van registrar una ocupació propera al 75%, és a dir, tan sol 10 punts per sobre d'un cap de setmana sense Papa. Això sí, la seva eminència ens va obsequiar amb grates paraules de consol arremetent contra l'avortament i la ruptura del matrimoni tradicional, i, si per si no fos suficient, va denunciar la tornada d'un moviment anticlerical agressiu a l'Estat espanyol. Encara que no hagués de sorprendre'ns el mes

mínim quan aquestes manifestacions provenen d'una persona que el 1941 es va inscriure en les Joventuts Hitlerianes, i que el 1943 va combatre en la II Guerra Mundial formant part d'una unitat antiaèrea.

Una persona que, no obstant això va ser professor de teologia dogmàtica i catedràtic de la Universitat de Bonn, per a posteriorment iniciar un triomfal recorregut per la de Münster i la càtedra de Tübingen, convertint-se no obstant això en un dels teòlegs de referència del concili Vaticà II, si bé quedaria marcat pel moviment de Maig del 68, els aires del qual el van convertir en un acèrrim defensor de la fe enfront del marxisme, el liberalisme i l'ateisme. El reconeixement als "seus desvetllaments" arribaria en 1981 quan Joan Pau II el va nomenar prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, institució hereva del Sant Ofici -Inquisició-, d'ingrat record.

La crisi i el tercer sector

Llorenç Buades Castell

L'hegemonia de les polítiques liberals que s'ha imposat des dels anys 1980 fins ara va marcar-se l'objectiu d'eliminar les conquestes socials i de desfer els serveis públics que les sostenien. En aquest sentit, ni els creixements demogràfics, ni la necessitat de satisfacció de les necessitats bàsiques han generat més serveis públics i quan ho han fet, el criteri més emprat és el de generació de llocs de feina interins o precaris, de manera que en trobam avui amb entitats públiques com la UIB o moltes altres que abusen dels contractes precaris. Fa una setmana una treballadora de la UIB em demanava què havia de fer perquè havia sofert un accident laboral en dissabte quan només tenia un contracte a temps parcial de dilluns a divendres i pensava que li descomptarien part del sou perquè la baixa laboral era per malaltia i no per accident, pel fet que el dissabte l'empresa pública no cotitzava. I així van les coses governi la dreta genuïna o l'altre dreta que es disfressa d'esquerra. Efectes del pensament únic. Atès que el seu contracte precari estava a punt d'expirar i estava en joc la seva renovació, ja vos podeu imaginar que no hi havia massa opcions.

Explic això perquè aquest pensament únic que desballesta els serveis públics va seguir els criteris substitutius que aconsellaven el economista de l'escola de Xicago: juntament amb l'amagriments de l'Estat s'havien de generar xarxes substitutives més barates, més dòcils, en l'àmbit privat que tenien la virtut de captar per una part a militants "idealistes" dels moviments socials contestataris i desactivar-los i, per altra a persones marcades per les creences religioses, per tal de posar-los a fer feina per allò que cap al futur no cobririen els governs. Aquestes persones, agrupades en entitats altruistes, farien feina des de l'àmbit privat, en l'àmbit dels pressupostos i criteris bàsics marcats pels governs de manera que servirien d'ajut a la governabilitat dintre dels marcs establerts per les polítiques liberals. Assolirien les tasques de substitució en els deures que té l'Estat de garantir la satisfacció de les necessitats elementals i servirien bàsicament per a la reducció de la despesa pública. L'objectiu final seria el retorn a les entitats de beneficència característiques de temps pretèrits que dugueren a la fundació dels Hospitals, de les cases de Penedides, de les cases d'orfes, de les entitats per a la redempció dels captius i als sistemes assistencials que es movien en àmbits religiosos, finançats pels rics.

Les entitats aleshores competien entre si per fer-se amb el favor dels rics: parròquies i convents es disputaven els drets d'enterrament, els framenors arribaren a l'agressió amb els caputxins, els trinitaris amb els mercedaris pels drets de redempció de captius, els franciscans amb els dominics... Tot per tal d'assolir els favors en les herències i el finançament necessari. Ara ja passa una mica això entre les ONG fet que s'aguditzarà amb la crisi.

Associacions "no governamentals"

Aquestes associacions "no governamentals" estan absolutament condicionades per les subvencions públiques i constitueixen el motor de l'acció social de l'Estat, el qual subcontracta la producció de serveis d'interès general amb l'avantatge de substituir el compromís social al que està obligat. Així es dilueix i allunya la responsabilitat i situa a les institucions contractants a la reraguarda, de manera que les reivindicacions de les persones usuàries s'enfronten amb el filtre: l'entitat no governamental. Qui rep el mal geni dels usuaris enfadats no són ni els polítics, ni les seves burocràcies sinó associacions que moltes vegades han de competir entre si per tal de veure qui redueix més el cost dels programes socials a emprendre.

Com que ningú no pot defugir els condicionaments de l'economia de mercat, la conseqüència és que en les associacions "altruistes" acaba per imposar-se el criteri de rendibilitat i sistemes de funcionament i d'explotació similars als de les empreses capitalistes. Així s'ha posat de manifest en les lluites que la CGT de les Illes Balears ha lliurat a Deixalles, Metges del Món, o en els problemes amb els que s'ha topat a llocs com la Creu Roja i recentment en les denúncies de les treballadores i usuàries contra un dels casals d'acollida dependent per la via de les subvencions del govern balear. Així és que aquestes entitats en molts casos malviuen de les subvencions i els convenis amb els governs amb la realització de projectes que generalment es paguen molt per davall del seu cost de realització. I moltes vegades els pagaments es fan amb retard.

En el mes de juliol de 2008, la Mesa del tercer sector de les Balears exigia al president Francesc Antich un pla de suport i l'equiparació pressupostària amb altres sectors, com l'industrial o el de serveis, així com un major reco-

neixement per les activitats que desenvolupaven, moltes de les quals eren responsabilitat de l'Administració de l'estat... L'autoexplotació dels contractats i l'ús del voluntariat, sovint motivats per conviccions ideològiques, és una característica més d'aquest treball social que assoleixen condicions al servei de l'estat que combatrien si no treballessin en una associació de caràcter altruista.

El capital demana la recentralització de la despesa pública i l'ofegament de municipis i comunitat autònomes.

Amb el pes de la crisi que es transmet des de l'Estat als seus esglaons primaris, especialment als municipis i comunitats autònomes, al temps que creix la demanda de serveis socials, els pressupostos es fan més restrictius i amb menys diners aquestes associacions han d'intentar satisfer més necessitats socials. I sempre, en un marc de competència mercantil per veure qui donarà els serveis més barats hi haurà qui davall el llistó, incrementat els sistemes d'explotació del seu personal o retallarà l'abast dels programes socials. Aquestes contradiccions s'apunten aquí perquè caldrà que les associacions "no governamentals" canviïn de xip i els seus integrants vegin que són utilitzats de manera barroera per un estat cada cop menys social.

L'expulsió que reivindica el dirigent empresarial Rossell, candidat a la presidència de la CEOE de 150.000 funcionaris, l'assalt que vol contra les dotacions pressupostàries de les comunitats autònomes, i la concentració de municipis que exigeix, tindrà una repercussió important en una insatisfacció social que no es manifesta ni es

...quanta democràcia aguanta el capitalisme?

canalitzat cap a la protesta, perquè si l'esquerra institucional i sindical majoritària vincla un genoll davant els empresaris, la dreta que arriba vincla els dos. Hora és de despertar-se i lluitar. Fora son!

Fins ara els municipis, orfes del finançament necessari, però privilegiats amb els ingressos derivats de l'expansió de la construcció han pogut satisfer necessitats dels veïns encara que no era competència seva. En aquest moment aquesta perspectiva s'ha acabat. L'estat reclama els deutes als municipis i l'ofegament pressupostari suposarà haver d'assolir més competències amb molts menys diners. Aquesta deriva que afecta cada vegada de manera més important als municipis i comunitats autònomes afectarà de ple a la gent treballadora dels serveis socials, siguin fixes o subcontractats. La consellera Santiago (Iniciativa-Bloc) està espantada de l'impacte que pot tenir el retall dels 426 euros per a la gent aturada. Ja s'ho farà perquè no es pot ser a la vegada carn i peix, i forma part d'un govern majoritàriament format per el PSIB-PSOE, però la nostra tasca sindical és precisament encendre la flama, donar opció a la canalització de la protesta per tal que es satisfacin les necessitats de la gent més desvalguda. No és el nostre paper de sindicat posar pegats per a salvar unes institucions que fa molt temps sabem que no serveixen a la classe treballadora.

QUI PAGA MANA

Ara sí que som a Europa!

Vicent Martínez

Les passades eleccions catalanes ens han apropiat una mica més a Europa i les seves tendències electorals. Ara som més Europa que abans: la dreta arrasa i l'extrema dreta puja fins on ningú s'ho havia esperat i està a punt d'entrar al Parlament. Quan en les anteriors eleccions, les forces autodenominades d'esquerres sumaven el 54%, en aquestes del 2010 no arriben ni al 36%. En canvi, les dretes han passat d'un 41% de l'anterior convocatòria a un 57,5% de l'actual, dels quals prop del 20% dels votants ho han fet a partits amb un perfil populista (com ara Solidaritat o Reagrupament) o en clau xenòfoba (com ara el PP i Plataforma per Catalunya). Ja tenim una dreta que arrasa en el panorama polític i que aplica principis neoliberals, tot i que les autodenominades esquerres també ho fan, i una socialdemocràcia trinxada: tot un signe d'uropeïtat! A les darreres presidencials franceses els verds van superar els socialdemòcrates i a Alemanya les enquestes diuen que passarà el mateix. Seran els verds el nou partit majoritari de les esquerres europees? Es rendiran també al mercat?

El PSC ha obtingut un 18% ja que s'han carregat el suport de les seves bases: la gent no viu millor ara que abans del govern del PSC, ICV i ERC. I tot i que la crisi és en part culpable d'això, tampoc s'han dut a terme polítiques que porten a una millora clara del dia a dia de la classe treballadora. No s'ha notat una millora en el transport públic, o la sanitat, o l'ensenyament o les condicions de treball o el preu de l'habitatge. En aquest darrer cas, quan s'ha produït la baixada de preus hi havia dificultat per fer hipoteques i els ajuts al lloguer que ha organitzat el tripartit han estat més bé limitats.

El que ha dretanitzat Catalunya ha estat, per una banda, que les esquerres no apliquen els seus principis, no milloren les condicions de vida dels treballadors per la qual cosa els seus votants "naturals" ja no se'ls creuen i els deixen de votar. Les dretes opten per arguments nacionalistes (en defensa de Catalunya contra Espanya en el cas de CiU, Solidaritat o Reagrupament; però contra els nacionalismes català i basc en el cas del PP o Ciutadans) i antiimmigració per desarmar a esquerres incoherents i captar votants en poblacions on tradicionalment no tenien cap possibilitat.

També hi ha l'argument de l'individualisme: com que res no es pot canviar, només ens queda pegar colzades per sobreviure. Llavors és quan un parat, un jubilat o un treballador públic passen a ser paràsits o privilegiats sospitosos d'aprofitar-se'n que s'ha de sotmetre al mercat "com tothom".

Tot i que el que ens espera amb l'Artur Mas, o amb Rajoy quan guanye, és molt pitjor del que ja hi havia.

La clínica Coroleu seguirà treballant al servei del poble de Sant Andreu

Sindicat Sanitat CGT
Barcelona

La Clínica Coroleu continuarà batent amb més força que mai al cor del barri de Sant Andreu, Barcelona. El CatSalut rectifica i prorroga el concert econòmic amb els gestors d'aquest centre públic sanitari.

A la demanda interposada per la CGT, la Jutge ha tingut en compte en la seva resolució els greus i irreparables perjudicis i trasbalsos que haguessin patit amb el trasllat dels pacients i les seves famílies així com també els 50 treballadors que veien perillar el seu futur laboral. Ramona Guitart, titular del jutjat contenciós-administratiu núm. 7 de Barcelona, ha decidit suspendre de forma cautelar la Resolució de data 28 de juliol de 2010 del Director del Servei Català de la Salut i de la Directora General de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials per la qual s'acordava resoldre a partir del 31 de desembre de 2010 el contracte subscrit en data 1 de desembre de 2007 entre el Servei Català de la Salut, l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials i la Clínica Residencial Geriàtrica, S.L., empresa gestora de la Clínica Coroleu, per a la gestió dels Serveis Sociosanitaris d'Hospitalització de Llargada Estada, Cures Pal·liatives i PADES (Programes d'atenció domiciliària – equips de suport) a Barcelona.

La jutge ha tingut en compte en la seva resolució els greus i irreparables perjudicis que la resolució del contracte atorgat a la Clínica Coroleu hagués provocat als 49 treballadors del centre, que s'haguessin quedat sense feina, i als 74 pacients que acull a les seves instal·lacions, ja que aquests haguessin tingut de ser traslladats a d'altres residències geriàtriques o clíniques amb els conseqüents problemes d'adaptació que patirien al veure's lluny del barri de Sant Andreu i dels seus familiars.

Tot això ha estat possible gràcies a les concentracions, mobilitzacions, signatures (més de 10.000), entrevistes amb partits polítics, amb membres de CatSalut i sobretot a la demanda contenciosa administrativa interposada per la CGT i amb la lluita conjunta de la Plataforma. Des del Sindicat tenim un lema: si lluites pots perdre, sinó lluites estàs perdut. Des de la 'Plataforma contra el tancament de la Clínica Coroleu' i el sindicat de la CGT volem donar el nostre més sincer agraïment a tots aquells que heu vingut a les mobilitzacions, heu signat a favor del salvament de la Clínica –10.000 persones— i als veïns de Sant Andreu i a les entitats associatives del barri pel seu suport.

Nou ERO a Telefónica de España SAU

Sindicat Federal CGT
Telefónica
www.cgt-sft.org/

Telefónica anuncia la negociació amb la representació social d'un nou ERO per a la filial que gestiona la telefonia fixa: Telefónica de España SAU.

Amb la poca vergonya i la prepotència que atorguen ser una companyia record en guanys (9.000 milions d'euros de benefici en els primers nou mesos de l'any), Telefónica va posar damunt de la taula de la negociació de la prorroga de conveni d'una de les seves filials (la que es dedica al negoci de la xarxa fixa, Telefónica de España SAU, que compta amb gairebé 30.000 persones en plantilla) un document que estableix la necessitat de negociar amb la representació social «extincions col·lectives de contractes de treball».

La companyia justifica aquesta mesura pel context econòmic general de crisi i, en concret, en el sector de les telecomunicacions, i acudeix a l'establert en l'actual legislació laboral per a escometre les reorganitzacions del treball que afectin a l'ocupació motivades en causes d'innovacions tecnològiques, econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.

Amb aquest anunci, es confirma el desmantellament final de la plantilla d'una empresa que en el seu moment

era participada majoritàriament per l'estat i que reportava enormes beneficis econòmics al conjunt de la societat. Però la connivència dels polítics de torn, va fer que passés a mans privades i els beneficis a les butxaques dels empresaris més voraçs, igual que la recent encoberta venda d'AENA i de Loteries i Apostes de l'Estat.

Amb aquests plantejaments, una vegada més, la Direcció de Telefónica torna a apostar pel benefici ràpid mitjançant la destrucció de llocs de treball de qualitat, a pesar que estem travessant una de les pitjors crisis dels últims temps (4 milions de persones aturades i més del 28% de la població tenallada per la crisi) i que el sentit comú, que no

l'empresarial, hauria d'encaminar-se al repartiment de la riquesa i al benefici de la societat. CGT rebutja les mesures de retallada de plantilla de Telefónica i fa una crida a la resta de sindicats per a plantar cara al xantatge de l'empresa darrere de la unitat que ens permeti el manteniment dels nostres drets i la defensa de l'ocupació.

Davant la signatura d'un nou ERO a Roca

Secció Sindical CGT Roca
www.cgt-roca.com

El dia 1 de desembre, va tenir lloc la signatura de l'Acord sobre el nou ERO presentat per Roca entret CCOO, UGT i empresa, per a enviar a l'atur als treballadors de Porcel·lana, després de la consulta realitzada entre la plantilla. El resultat del Referèndum celebrat, del qual CGT es va desvincular, va ser: A favor 106. En contra 67. Blancs 9.

Si bé és cert que ha sortit d'una consulta en la qual ni participem ni estàvem

d'acord, és destacable l'obstinació i impetu que els delegats que informaven tant en els menjadors com pels llocs de treball, defensaven que la millor opció era anar-nos tots d'ERO, explicant i induint al temor de cobrar menys si ens quedàvem.

Per altra banda denunciem que en la documentació signada, es diu i accepta que hi ha hagut un període de consultes i negociacions, quan això és fals ja que no ha existit cap reunió de totes les parts amb l'empresa per a negociar res, ni existeixen actes com es dona en un procediment com el que signen. Si que coneixem d'una reunió entre ells amb l'empresa per a nego-

ciar un avenç, en la qual no vam ser convocats, amb l'excusa que CGT ja tenia una posició contrària a l'ERO. Cal recordar als companys que, per aquesta regla en l'anterior ERO de 713 acomiadaments tots estàvem en contra i no per això perdem el dret legal d'estar en les millores o negociacions que es portessin a terme.

Està clar que com sindicat és de lògica donar una posició tant en contra o a favor, però això no eximeix d'estar representat en qualsevol negociació, tot el contrari, és de llei. Més quan el que es negociï afectarà a l'afiliació de cada sindicat.

És lamentable que tot aquest pro-

cediment de l'ERO hagi estat "en el calaix" guardat fins a just unes hores després dels resultats de les eleccions sindicals.

Una vegada signat el nou ERO solament ens queda que fer un altre sacrifici més amb el nostre atur, i confiar que els companys que ho han defensat amb tants arguments per menjadors i "corrillos" posin la mateixa obstinació a solucionar i informar dels problemes que sorgissin en els dies que estiguem afectats o desafectats, doncs en això saben que encara que no estiguem d'acord si estem amb ells, per a ajudar a solucionar o evitar els problemes que puguin sorgir.

Contra els acomiadaments i sancions a FCC del Vendrell

CGT Baix Penedès

Des de la Federació Comarcal del Baix Penedès de la CGT vam convocar una concentració el 22 de desembre a les 10 hores davant dels locals sindicals del C / Nord 11-13 del Vendrell, per a protestar contra la persecució sindical que es produeix a FCC, on companys que abans eren d'UGT i ara de la CGT, estan veient com entre la UGT i FCC els estan

repressaliant amb acomiadaments i sancions.

FCC Medi ambient del Vendrell, empresa encarregada de la recollida d'escombraries i residus, així com del manteniment de neteja de la via pública del Vendrell, acomiada i sanciona a treballadors sense cap justificació. Des de CGT denunciem l'actitud caciquil i dictatorial de la Direcció de FCC, acomiadant a dos treballadors i sancionant amb 45 dies a un representant dels Treballadors. Denunciem

a la responsable de RR.HH. de FCC pels dos acomiadaments injustificats, a pesar de les mentides que aquesta ve transmetent entre els companys del Vendrell. Així mateix denunciem l'actitud entreguista i de revenja del responsable d'UGT a l'empresa (Àngel Martín) per incitar i proposar tals acomiadaments davant l'empresa. L'actitud d'aquest individu denigra l'acció d'una Organització pretesament de classe.

Des de CGT no anem a permetre els

acomiadaments i sancions que imposa FCC i prendrem les mesures que siguin precises perquè els companys no es quedin llençats en el carrer, així com contra la sanció del representant. No obstant això, volem deixar clar que, estem oberts a reprendre el tema amb la Direcció de FCC a fi d'arribar a un acord satisfactori per a tots.

Fem una crida a tots els ens comarcals perquè aquest tipus d'arbitrarietats no es porti a terme i perquè mostrin la seva solidaritat amb aquests treballadors.

Per un debat sobre el model de ferrocarril públic que defensem

Tancada de treballadors de Parcs i Jardins de Barcelona

Redacció i CGT Parcs i Jardins

Davant els greus incompliments que es vénen produint sistemàticament a l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona, en relació a l'aplicació del conveni col·lectiu vigent, un grup de treballadors/es van iniciar el 10 de novembre una tancada a la seu del carrer Tarragona 173, amb el suport del comitè d'empresa i dels sindicats que en formen part, entre ells la CGT. Al llarg dels dies es van portar a terme diverses activitats i nombroses persones van acudir al local de la tancada per tal d'expressar la seva solidaritat.

El conflicte que els enfronta a l'Ajuntament de Barcelona és la nefasta política d'ocupació dels gestors de l'Institut, que havien paralitzat unilateralment el dret recollit en conveni a la jubilació parcial amb contracte de relleu, des d'inicis del present any, a més de la negativa de realitzar ofertes públiques d'ocupació o contractacions temporals d'estiu per al manteniment de les zones verdes de la ciutat, mentre que es continua amb la política de privatització del servei, adjudicant a empreses privades, i sense cap problema pressupostari, treballs que sempre han estat realitzats per personal propi de l'Institut.

Es va estar informant a la ciutadania dels incompliments de l'actual conveni que venen sofrint per part de la direcció de l'Institut i de l'Ajuntament: la reducció i congelació salarial, la constant privatització i externalització de serveis i el bloqueig de l'accés a la jubilació i la contractació de personal, uns fets que lluny d'ajudar a sortir de la crisi, a crear ocupació i garantir la necessària millora en el manteniment dels espais verds. Això provoca la negació del dret a una jubilació digna; l'impediment a l'accés al treball de nous companys/es, en especial als joves; i l'eliminació de llocs de feina, es a dir més atur i més privatització.

La reducció i congelació salarial minven la capacitat de compra i de fer front a les necessitats més urgents. La privatització i l'externalització provoquen la reducció salarial i empitjoren les condicions de treball, el desviament dels recursos pressupostaris en benefici de les empreses privades, encarint els serveis i potenciant les practiques de frau i corrupció, donant un pitjor servei al la ciutat, per després emprendre costoses "rentades de cara", per poder inaugurar de nou.

Després de 18 dies es va finalitzar la tancada, al pactar que es tornin a tramitar les jubilacions parcials amb contracte de relleu previstes en el conveni col·lectiu, però ajustant-les als últims canvis legislatius. Encara queda molt de camí per fer i és necessària una major implicació de la plantilla. Des de la CGT s'exigeix també a la Presidència de l'Institut que substitueixi a la direcció actual, amb la qual és impossible seguir negociant.

SFF-CGT Barcelona

A CGT venim defensant el ferrocarril públic des de fa molts anys, amb rigor i constància, i sobre tot amb coherència, per això, ens dirigim a tota la CGT de Catalunya per informar-vos i sol·licitar la vostra participació activa a la campanya que fem, a nivell de tot l'estat espanyol i des de aquesta secció sindical en particular a Catalunya, en defensa d'un ferrocarril públic i social, continuant amb el treball desenvolupat abans de l'aparició de la Llei del Sector ferroviari a l'any 2004 i el posterior desenvolupament, tant a nivell estatal com de Catalunya. Durant dècades, les polítiques de transports dels diferents governs han discriminat al ferrocarril i als seus usuaris. S'ha fomentat la carretera i el transport individual enfront del col·lectiu, i ara impulsen un tipus de ferrocarril elitista i depredador.

El 2005 la Llei del Sector Ferroviari segregava l'antiga Renfe en dues empreses (Adif i Renfe Operadora) i iniciava el camí de la privatització, prenent escudar-se en imposicions de la UE.

L'esforç inversor en els últims anys en matèria ferroviària, destinat majoritàriament a l'alta velocitat, s'ha mostrat ineficaç i amb moltes despeses per les arquitectures públiques, relegant les línies convencionals a un paper secundari, provocant la pèrdua de viatgers en les relacions interregionals.

Solament des del moviment ciutadà es pot canviar aquesta situació forçant a les organitzacions polítiques a implicar-se en el canvi cap a una política ferroviària en favor de les línies en servei, vertebradores del territori i patrimoni de tots. El ferrocarril que defensem té avantatges mediambientals i energètics, de cohesió territorial, econòmics, socials i laborals; és un fe-

rocarril de tots i per a tots, amb feina estable, segura i amb drets.

No podem amagar la nostra preocupació per l'avançament cap a la liberalització i privatització del ferrocarril dintre de la campanya de venda del sector públic iniciada pel Capital, que està implantant la precarietat laboral al sector de la ma d'empreses participades econòmicament, així com de contractes i subcontrates.

També ens preocupa la utilització política de la territorialitat materialitzada en les actuals transferències a la Generalitat de Catalunya de les Rodalies i el trens de mitjana distància que podrien ser segregades definitivament de l'operadora pública. Si ens oposem frontalment a la partició i segregació de l'actual Renfe Operadora es perquè

no existeix un plantejament societatari alternatiu descentralitzat de ferrocarril públic al model actual. La segregació de part de l'empresa conduiria directament a la privatització de molts serveis, amb el conseqüent desastre laboral per als treballadors ferroviaris.

Igualment és preocupant la possible reducció de trens i tancament de línies ferroviàries després de l'estudi realitzat, pel Ministeri de Foment per establir les bases per la fixació de les obligacions del servei públic en els serveis de transport ferroviari de viatgers.

Concretant:

- A CGT ens proposem obrir el debat sobre el ferrocarril començant per posar a la vostra disposició la documentació que actualment tenim i que reflectim al final del present document. Ens sembla

de vital importància començar per explicar, en primer lloc, la problemàtica als companys i companyes de sindicat.

- Així mateix ens volem posar en contacte amb els grups polítics del Parlament de Catalunya, amb ajuntaments i associacions de veïns, així com a col·lectius i plataformes existents que defensen el ferrocarril i el transport públic.

- A més de explicar el nostre model de ferroviari, estem fent propostes concretes per fomentar un desenvolupament real del ferrocarril a Catalunya, cosa que sempre es perd a les agendes dels polítics i que mai acaba de fer-se realitat, segurament per falta d'interès real.

>>> Per llegir diversa documentació sobre la campanya en defensa d'un ferrocarril públic i social, aneu a <http://www.sffcgtbcn.org>

Els sindicats rebutjen el pla de competitivitat de Nissan

Redacció i Secció Sindical CGT Nissan

El comitè d'empresa i l'Direcció de Nissan Ibèrica van esgotar sense arribar a cap acord el termini de negociacions fixat per l'empresa per a tancar un pla de competitivitat que permetés a la planta de la Zona Franca de Barcelona optar a la fabricació d'un model de furgoneta 'pick up'.

El comitè no estava disposat a negociar en els termes en els quals s'havia plantejat la proposta, que consistia en una congelació salarial durant els anys 2012, 2013 i 2014 i la supressió del plus d'antiguitat, així com noves mesures de flexibilització horària, tot just quatre mesos després de signar l'últim conveni col·lectiu.

L'empresa que pretenia introduir aquests canvis menys de mig any després de tancar-se l'actual conveni col·lectiu, en el qual els treballadors ja van acceptar mesures de flexibilització, precisament perquè la planta de la Zona Franca fora més competitiva. Per això, els sindicats van titllar de "xantatge" l'actitud de la Direcció de Nissan i creuen que l'empresa va decidir plantejar aquestes mesures simplement perquè sabia que anaven a ser rebutjades i com estratègia de cara al futur.

Finalment, el grup Nissan va descartar el 2 de desembre la planta de la Zona Franca, com a candidata a fabricar el nou model de furgoneta per al mercat europeu i dels països més propers. De moment, la furgoneta es fabricarà a Tailàndia per al mercat asiàtic, a Mèxic

per a l'americà i a Sud-àfrica per a l'africà. Els sindicats, que desconfien de la viabilitat del projecte de fabricació de la furgoneta 'pick up' ja que desconeixen quin volum d'ocupació comportaria, ja havien avançat que les condicions exigides, que incloïen tres anys de congelació salarial, eren inasumibles i una excusa per a justificar la no adjudicació del model a Barcelona.

Entre les mesures de flexibilització que proposava l'empresa, destacava també considerar 15 dissabtes productius obligatoris amb preavís d'una setmana, crear una borsa de 40 hores obligatòries i que les primeres 80 hores de dissabtes es paguin i no puguin generar dies de descans. Finalment, reclamava també un sistema de contractació laboral més flexible per a cobrir

becs de demanda. Els sindicats també han expressat la seva preocupació pel fet que s'està retardant la decisió sobre l'adjudicació d'una altra furgoneta, en aquest cas un model elèctric, que la firma nipona havia de prendre abans de final d'any, i que la Direcció espanyola confia que vingui a Barcelona.

Des de la Secció Sindical de CGT es va tornar a insistir que la Direcció de la planta de Barcelona és la que ha d'aconseguir que es realitzin adjudicacions de vehicles a aquesta fàbrica, que ha demostrat sobradament que és competitiva i rendible al màxim. La seva funció hauria de ser treballar per a aquesta planta i els seus treballadors i no amenaçar mentides, acomiadaments i xantatges i amb la viabilitat de la factoria si no s'empitjoren els drets dels treballadors.

Parlem

Òscar Mateu, mil

"Les ràdios lliures, una eina po

Joan Anton

Parlem amb l'Oscar Mateu, té 33 anys, és enginyer tècnic i realitzador del programa de ràdio *Judici a la Justícia*. Ha fet programes a *Ràdio Bronka* i *Contrabanda*. L'Oscar és un militant antiautoritari que ha format part de diferents col·lectius socials com l'antic *Ateneu Llibertari de Gràcia*, *@Infoshop*, la *Coordinadora contra els abusos del poder*, etc. És nascut a *Sants* i veï de *Nou Barris*. Participa a *Ràdio Bronka* des de fa més de 10 anys i és vocal de la *Coordinadora de Ràdios Lliures de Catalunya*.

- Quins són els principis bàsics de les ràdios lliures?

- L'autogestió, l'assemblearisme, la solidaritat entre Ràdios Lliures i altres mitjans alternatius, la no professionalització, el funcionament sense afany de lucre i la denúncia contra els abusos de poder.

- Com està la llei de ràdios, que esteu denunciant?

- Primer de tot dir que a l'Estat Espanyol fa més de 30 anys que no hi ha una legislació específica que reguli l'espectre radioelèctric, marc en el qual convivim totes les emissores de ràdio: les institucionals,

les comercials i les ràdios comunitàries i sense ànim de lucre, grup en el qual ens trobem les Ràdios Lliures, malgrat no ser exactament el mateix. Per tant, durant aquests anys les Ràdios Lliures presents ja des del principi de l'anomenada democràcia hem fet ús dels drets a la llibertat d'expressió, d'emissió i d'informació.

- Si fins ara no hi havia legislació específica, aleshores com heu funcionat?

- El 2010 s'ha aprovat a Madrid la «Ley 7/2010 General de la Comunicació Audiovisual». Els dos Reglaments que desenvolupen la seva aplicació, estan pendents d'aprovació un cop acabada la fase d'al·legacions.

A Catalunya, tot i que la Generalitat ja té competències en aquest àmbit des de l'aprovació de la Llei 10/1983, no és fins que es promulga la Llei 2/2000 del Consell de l'Audiovisual de Catalunya que no es crea una autoritat reguladora independent de l'Estat Espanyol. El 2006 entra en vigor la Llei 22/2005 de Comunicació Audiovisual a Catalunya a través de la qual, aparentment, la Generalitat assoleix el màxim grau de competències en aquesta matèria. Per fi, aquest any es publica el Decret dels Serveis de Comunicació Audiovisual sense ànim de lucre que pretén marcar la pauta per a la regulació total de l'espectre radioelèctric, concretament per a l'anomenat tercer sector.

- Quines són les crítiques que

feu al Decret?

- Critiquem tant el contingut com la tramitació. Per començar, en aquest decret, sota l'ambigu epígraf «sense ànim de lucre», s'ignora l'existència de les Ràdios Lliures i es permet la inclusió, dins aquest tercer sector, de ràdios vinculades a estaments i organitzacions socials que no encaixen de cap manera en aquest grup. Estem parlant de ràdios vinculades a l'església catòlica, evangelistes, grups religiosos, ràdios vinculades a partits polítics, universitats, ONG's, empreses privades, etc. L'espai que es pretén adjudicar a aquest anomenat tercer sector és ínfim, cosa que provocarà que moltes de les emissores que exercim actualment estiguem condemnades a l'extinció. Afirmem aquesta idea tan negativa perquè la manera d'optar a una llicència serà mitjançant un concurs d'adjudicació seguint els paràmetres establerts per a les ràdios comercials. Les Ràdios Lliures no exercim cap activitat de tipus mercantil, per tant és de sentit comú oposar-se a aquest concurs.

Es pretén limitar la potència i l'àmbit d'emissió, fet que està fora de tota raó. En cap moment s'ha obert la realització d'aquest decret a una participació de les emissores directament afectades i interessades.

Finalment, cal concloure dient que tant aquest decret a Catalunya, com la legislació que està tramitant l'Estat Espanyol, són descaradament contràries a les directrius i orientacions de la CE i d'altres organismes d'àmbit internacional i ens posa a la cua mundial de les llibertats democràtiques radiofòniques per darrere de països com Argentina, Mali, França, Itàlia, per citar-ne alguns.

- Creieu en l'efectivitat de les al·legacions presentades a la Generalitat?

- Som escèptiques del resultat que podem obtenir d'aquestes al·legacions, però estem disposades a anar fins on calgui per tal que els nostres Drets siguin respectats.

- ERC ha estat set anys al capdavant del Departament de Mitjans de Comunicació. Quina valoració en feu?

- La valoració és rotundament negativa i són diversos els factors que ens porten en aquesta conclusió: en primer lloc cal destacar la confusió política de la Direcció General d'Audiovisuals i el CAC, amb representació màxima d'ERC, que ha passat d'una postura immobilista al principi de la legislatura, a una postura clarament hostil cap a les emissores de l'anomenat tercer sector i més concretament cap a les Ràdios Lliures.

Per entendre aquest punt cal destacar les declaracions fetes el 2006 pel Sr. Santiago Ramentol (quan era Director General de Mitjans i Serveis de Difusió Audiovisuals de la Generalitat) en referència a l'atorgament a les ràdios del tercer sector d'un títol habilitant que les eximiria de cap concurs; fet que tot i no ser oficial, ens va semblar una postura raonable per part de l'Administració, tenint en compte la trajectòria històrica de les Ràdios Lliures. Malgrat tot, el Decret pretén fer-nos passar per un concurs (a la pràctica, haver de competir per continuar exercint un dret pel qual l'administració «teòricament»

hauria de vetllar), pretén limitar a la mínima expressió la nostra activitat. Per acabar d'arreglar-ho, cal recordar també que aquest Decret es va publicar el 29 de juliol en una maniobra clarament atemptatòria cap a la participació de les emissores directament afectades i interessades. Per últim, és prou il·lustratiu la manera com han fet la vista grossa davant les interferències que hem i estem patint. En definitiva, no ens han tingut mai en compte, ens han enganyat, ens han menyspreat i ens han perjudicat, ja sigui per negligència, incompetència o de manera conscient.

- Amb tots aquests problemes, quina és la situació de les ràdios lliures a Catalunya?

- Avui en dia estem en una situació una mica complexa. D'una banda som conscients de l'avertió que l'administració té cap a nosaltres. Davant d'una política basada en els interessos econòmics, les Ràdios Lliures suposem un greu obstacle de coherència que dificulta els negocis dels grups mediàtics empresarials i institucionals; al mateix temps, la nostra existència desemmascara els seus veritables objectius que no són pas exercir una «professió» social, o oferir uns continguts radiofònics de qualitat, sinó lucrar-se a tota costa. D'altra banda, vivim uns temps molt tecnificats i mediatitzats i molta gent està deixant la ràdio de costat i dedica més temps a veure la televisió, llegir la premsa gratuïta en comptes de llegir un llibre o a passar incomputables hores davant l'ordinador. Es podria dir que molta gent està perdent el nord respecte al dret a la informació. Hi ha una postura bastant generalitzada que accepta tot allò que li

A BARCELONA
TOT HI CAP
PERÒ NO TOT
S'HI VAL

A CATALUNYA EXERCIR LA TEVA LLIBERTAT
D'EXPRESSIÓ SERÀ PERSEGUÏT I CASTIGAT

amb...

itant antiautoritari

popular oberta a la participació"

arriba sense plantejar-se d'on ni com li arriba, sense contrastar la informació, i això evidencia una falta de criteri força alarmant. Si ho barregem amb la descarada censura i manipulació que exerceixen els grans mitjans, tenim com a resultat un còctel intel·lectualment molt destructiu que fa perillar la llibertat d'expressió.

- Hi ha resistència per defensar la reduïda llibertat d'expressió?

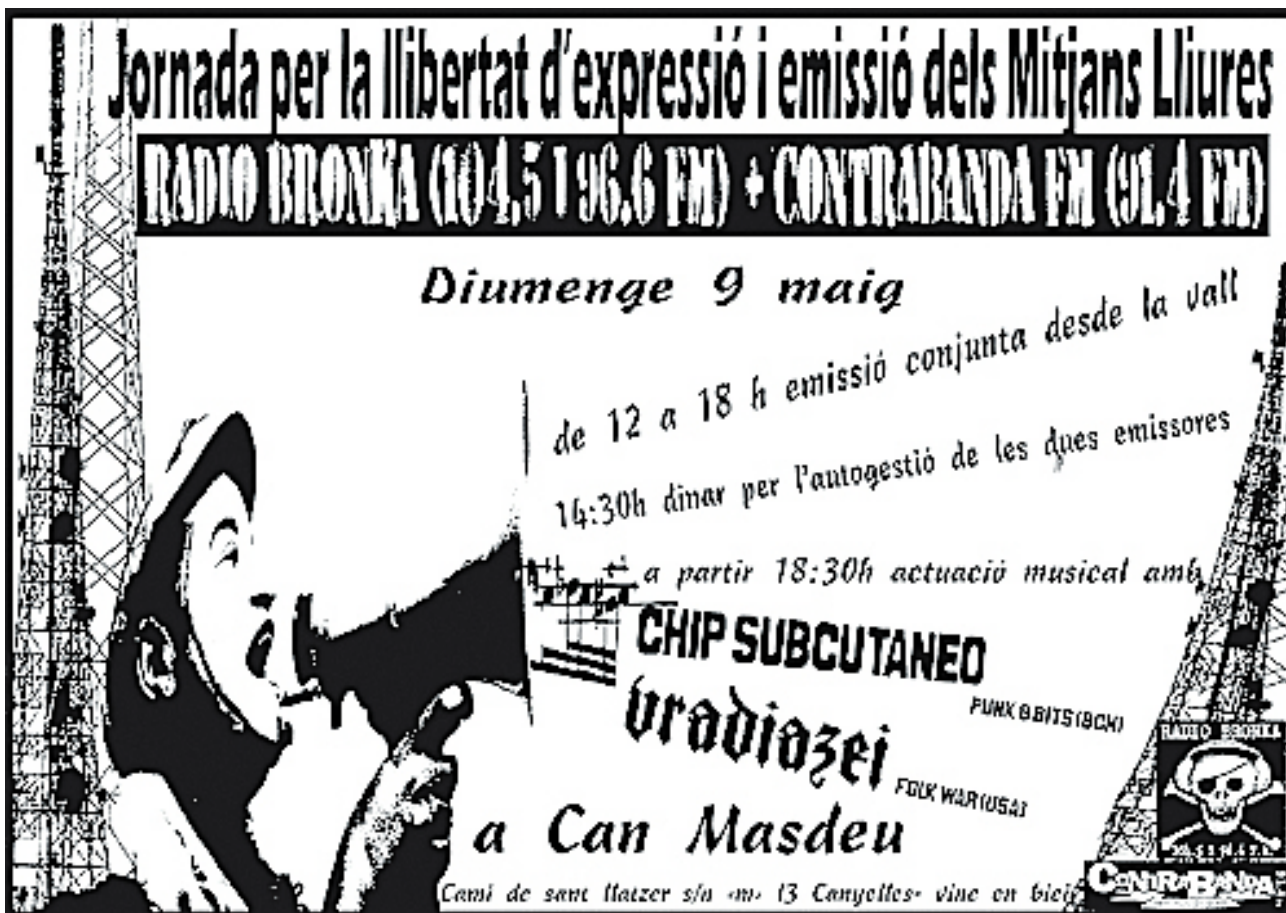
- Sí, hi ha persones que tenim clar el nostre objectiu i les nostres ambicions i per això seguim i continuarem donant vida a les Ràdios Lliures; ja sigui com a membres actius d'aquestes o com a audiència. Per descomptat que ens agradaria que hi hagués un munt més de Ràdios Lliures però ara mateix hi ha prou projectes en marxa al llarg i ample de la geografia catalana com per sentir que gaudim de bona salut.

- Que està passant amb Ràdio Pica?

- Des del mes de setembre hi ha una emissora que fa interferències al 96.6 FM, dial històric de Ràdio Pica que actualment comparteix amb Ràdio Bronka. Hem sabut que l'emissora que ens interfereix, Amb2 FM, pertany al Grup Mola Tv, SL. Aquesta emissora té llicència per emetre a Terrassa pel 89.4. No obstant això, emet de manera il·legal al 96.6 FM i des de la Torre de telecomunicacions de Collserola sense tenir cap concessió administrativa per fer-ho. Hem sabut que també emet per televisió a la ciutat de Barcelona pel canal 21 sense llicència, havent rebut en concepte de subvencions 180.000 euros del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació durant els últims 3 anys, segons consta publicat al DOGC. Hem sabut que les activitats d'aquest Grup estan envoltades d'irregularitats administratives molt tèrboles directament relacionades amb la primera legislatura del tripartit. Tenim força crítiques sobre els continguts que emet aquest Grup pels seus mitjans, especialment per la televisió.

- Qui hi ha al capdavant d'aquest Grup Mola?

- L'empresari pirata Daniel Cascaules i Vilardeell de Sabadell pretén fer-nos fora del 96.6 FM per «vendre» el punt de freqüència a una altra ràdio amb la qual ja ha fet un tracte econòmic. Aquest empresari delinqüent té la barra i el cinisme de dir-nos que marxem a un altre punt de freqüència quan aquest punt és utilitzat per Ràdio Pica des de fa més de vint anys.

- És un cas típic de corrupció política, d'empresaris amb polítics...

- Sí, i cal remarcar aquí l'estranya passivitat de l'administració que permet actituds d'abús i impunitat tant miserables com aquesta. De totes maneres, no ens sorprèn ja que sempre ens hem hagut de valdre per nosaltres mateixes i això és el que estem fent actualment. Defensant el 96.6 FM estem defensant allò que és nostre i és de totes: la llibertat d'expressió.

- Quins són els vostres problemes principals?

- Les interferències que patim per part d'altres ràdios són el problema més greu amb el que ens enfrontem les Ràdios Lliures. Majoritàriament són ràdios comercials «pirates» que emeten sense llicència com és el cas de Rock'n'gol (emissora del grup COPE), que interfereix des de fa un any Ràdio Línea IV, o d'altres, com és el cas d'AFM2 FM que interfereix al dial de Ràdio Pica, que emeten en una freqüència per a la qual no tenen llicència. No obstant això, en el passat també hem rebut agressions de ràdios institucionals, com el cas de RNE Ràdio 5, la qual ens va esborrar del mapa a Ràdio Bronka l'hivern del 2005, sense previ avís però amb ple coneixement de les «autoritats» catalanes. També és el cas de ràdios de la Diputació de Barcelona vinculades al PSC, concretament la COM Ràdio que al 1995, sense previ avís, va aixafar Contrabanda forçant-la a canviar de freqüència.

- Què hi ha darrera d'aquestes interferències?

- Sempre hi ha interessos econòmics; contractes comercials de publicitat, ampliar cobertures a costa de trepitjar a les ràdios amb menys recursos econòmics, interessos creats, influència política, etc.

- I quins altres tipus de problemes, més quotidians, us trobeu?

- Els problemes quotidians són molt diversos: des de les qüestions de tipus tècnic per garantir una realització i una emissió dels programes i la resta de continguts de manera òptima, als problemes econòmics que ens porten a fer materials i activitats en les que difondre l'existència i l'ideari de les Ràdios Lliures i que ajuden a col·lectar fons. I clar, també hi ha el factor humà, que a temporades fa que hi hagi menys gent de l'habitual i això sobrecarrega totes les persones del col·lectiu. Però al final som de l'opinió que allò que no ens mata ens fa més fortes i és amb aquest esperit i la il·lusió de fer allò que ens agrada que les Ràdios Lliures continuem endavant després de més de 30 anys d'història.

-Quins reptes teniu com a Coordinadora de Ràdios Lliures?

- Ara per ara el nostre objectiu principal és continuar emetent lliurement. Mantenir i millorar les condicions tècniques d'emissió i realització. Enfortir els vincles entre les Ràdios Lliures de Catalunya, de la resta de l'Estat Espanyol i també en l'àmbit internacional. Ampliar i potenciar el binomi emissor/receptor, donant a conèixer la nostra realitat a aquelles persones no familiaritzades amb el món de la ràdio i animant-les a ser part activa. Les Ràdios

Lliures sempre han estat una eina popular i com a tal estan obertes a la participació de totes les persones que ho desitgin.

- Esteu contents del vostre treball?

- Duent a terme la nostra tasca expressem i permetem expressar allò que ens inquietava esdevenint instruments fonamentals en la lluita contra el sexisme, la xenofòbia i d'altres comportaments contraris a les llibertats. A l'estil del nostre company pres Mumia Abu-Jamal, la nostra missió és ser la veu de les persones sense veu.

- Quines ràdios esteu en la Coordinadora?

- Ràdio Rsk, Ràdio Pica, Radio Línea 4, Contrabanda i Ràdio Bronka de Barcelona i aviat Ràdio Bala de Manresa.

- Fora de Barcelona les ràdios lliures tenen el mateix problema d'espai?

- A ciutats més petites hi ha menys saturació d'emissores de ràdio i és més fàcil transmetre per freqüència modulada, és una mica més fàcil en l'aspecte tècnic.

- Aquesta coordinadora té a veure amb la coordinació de mitjans que es va fer en el dia de la vaga general del 29 de setembre?

- Aquell dia totes les ràdios de la Coordinadora vam emetre els mateixos continguts, un programa que es va fer a ràdio Contrabanda amb la col·laboració de totes.

> LES FRASES...

“Les Ràdios Lliures continuem endavant després de més de 30 anys d'història”

“Les interferències que patim per part d'altres ràdios són el problema més greu amb el que ens enfrontem les Ràdios Lliures”

“Vivim uns temps molt tecnificats i mediatitzats i molta gent està deixant la ràdio de costat”

**XXXI
Congrés
de la CNT
francesa:
després
de la
mobilització,
seguir
avançant**

Secretaria Relacions
Internacionals CGT

La Confederació Nacional del Treball (CNT) francesa va celebrar el seu XXXI Congrés Confederal els dies 10, 11 i 12 de desembre en la Borsa del Treball de Saint Etienne, localitat propera a Lió.

Després d'una mobilització contra la reforma de les pensions durant la qual la CNT ha aparegut regularment en el conjunt del territori francès, ja sigui creant fons per a sostenir als companys i companyes en vaga, perllongant les manifestacions unitàries o organitzant bloquejos econòmics, els Sindicats de la CNT s'han reunit per a la celebració del seu Congrés Confederal.

Conforme als seus principis d'autogestió, els delegats de cada sindicat de la CNT han pogut debatre sobre les orientacions de la confederació per als dos anys pròxims, així com pronunciar-se sobretot quant a l'orientació estratègica de l'organització.

Estratègies d'implantació en les seccions sindicals, projectes de desenvolupament de noves federacions en el sector privat, representativitat, formació, .. les decisions preses mostren una voluntat reforçada de desenvolupar un sindicalisme ancorat en les realitats dels treballadors i portador d'un veritable projecte de societat. D'especial importància ha estat l'aprovació després d'un llarg i intens debat de la representativitat en el Sector Públic. A partir d'aquest Congrés la CNT ha acordat presentar-se a eleccions sindicals en el Sector Públic.

Per a la CNT, els dos anys que la separen del seu pròxim Congrés seran l'ocasió de prosseguir el seu desenvolupament, tant en el sector privat com en el públic. Així, continuarà duent un discurs i unes pràctiques d'autogestió i s'esforçarà a conduir als treballadors i treballadores cap a un sindicalisme de combat en el qual els que treballen són també qui decideixen.

Manifestacions a Sabadell i Granollers

Sabadell

Convocades per la CGT, un centenar de persones es van manifestar el 18 de desembre pels drets socials, contra la última reforma laboral i contra la reforma de les pensions que el go-

vern espanyol te pensat dur a terme el govern de Zapatero, entre les que s'inclou l'augment de l'edat de jubilació fins els 67 anys i l'eliminació del subsidi d'atur per als aturats que han esgotat la seva prestació. La manifestació va començar pels

volts de les dotze del matí a la Plaça del Pi i va acabar a la Plaça Creu Alta amb la lectura de diversos manifestos. Durant l'acte s'ha denunciat la política de retallades socials que està duent a terme el govern de Zapatero. La convocatòria de la Federació Local de CGT Sabadell va ser recolzada per altres col·lectius com la CNT de Sabadell o el Moviment Popular de Sabadell

llet, Endavant, Co.Bas, Revolta Global, CAJEI, En Lluita, COS, Esquerra Independentista Vallès Oriental i Baix Montseny, APUP i FAVM), va començar la manifestació convocada pel centre de Granollers. 200 persones de totes les edats, en un ambient festiu però combatiu, amb una pancarta amb el lema "pel repartiment de la riquesa i el treball continuem lluitant", van denunciar les retallades que el govern espanyol, com a titella que és del món capitalista en què vivim, està duent a terme.

Granollers

El 19 de desembre, pocs minuts després de les 12.30h i amb banderes i pancartes de moltes de les organitzacions socials i polítiques de base, de baix i a l'esquerra del Vallès Oriental (Assemblea Llibertària del Vallès Oriental, CGT, Maulets, CUP, Assemblea d'Aturats de Mo-

La valoració feta des de l'organització és positiva, s'ha considerat que aquest era un primer pas i que cal seguir endavant amb les propostes i plantejaments. També consideren que ha quedat clar que la unitat és el que compta en els temps que corren, i que només les organitzacions juntes poden demostrar el seu potencial contra les retallades socials, pels drets laborals, pel repartiment de la riquesa i el treball, per aturar la injecció de diners públics a la banca, per aturar els desnonaments, etc.

Plans ocupacionals Barcelona 2010: negoci en la formació, menyspreu a les aturades

Secció Sindical CGT
Ajuntament Barcelona

Davant la denúncia que fa un col·lectiu de persones contractades als Plans d'Ocupació, la Secció Sindical de la CGT a l'Ajuntament de Barcelona vol manifestar la seva absoluta adhesió i solidaritat, al temps que recolza totes les seves reivindicacions. Reproduïm a continuació la plataforma aprovada pel personal de l'Institut de Cultura pertanyent al Pla Ocupacional 2010, on denuncien:

- Que la formació que se'ns imparteix no correspon amb l'ocupació que desenvolupem, incomplint la normativa per la qual hem estat contractats (Art. 12.1 de l'Ordre TRE/84/2010). És una formació generalista, inútil i fins i tot de continguts ofensius (cursos de compres per Internet de productes de luxe quan passem dificultats econòmiques, cursos sobre sensibilitat de gènere quan no es respecta la conciliació de la vida laboral i familiar, etc.).

- Que no se'ns ha proporcionat informació sobre el contingut dels cursos ni dels seus horaris.

- Que els horaris de classes no respecten els temps de descans perceptius després de la jornada de treball, ni s'ha atès a les necessitats de conciliació familiar de treballadors/es amb fills menors o amb feines de cura de persones grans, ni a la compaginació amb els estudis (universitaris, altres cursos formatius).

- Que no s'ha donat informació a les persones que per llei estan eximides de la citada formació.

- Que s'han donat les nostres dades personals a terceres empreses sense el nostre consentiment.

- Que no se'ns ha donat resposta administrativa argumentada a les nombroses queixes que hem formulat.

- Que la formació actual és un negoci per a les empreses intermediàries en les que només les interessa el nombre dels assistents.

- Que es culpabilitzi als aturats de la seva situació sota el discurs que els hi manca formació quan la causa evident

és que s'han destruït els llocs de treball.

- Que en molts casos els treballs assignats no corresponen al perfil acadèmic i professional pel que varem ser contractats i que les categories laborals estan, en alguns casos, per sota de la titulació acadèmica exigida pel lloc de treball.

Reivindiquem:

- Cap sanció per la no assistència a aquesta formació.

- Formació adequada al nostre perfil acadèmic i professional, especialitzada i de qualitat.

- Formació homologada gestionada i impartida per organismes públics: CI-FOS, FP, Institut Obert de Catalunya, UOC (online), etc.

- La rescissió dels contractes amb les empreses privades de formació.

Per la nostra part, volem denunciar també el fet de que per disposar dels fons necessaris per a la realització d'aquests plans d'ocupació (per a tota Catalunya 100 milions d'euros), el Departament de Treball de la Generalitat ha hagut de treure de l'oferta for-

mativa pública de les Escoles Taller, Cases d'Oficis i Tallers Ocupacionals uns 54 milions d'euros, liquidant d'aquesta manera unes actuacions, amb el col·lectiu de persones a l'atur, amb un alt índex d'inserció laboral.

Tampoc podem callar, doncs seria fer el joc a la mentida de que des dels poders públics s'estan prenent mesures per combatre l'atur, que la solució a aquest drama social passa per no autoritzar cap ERO ni acomiadament i alhora crear treball públic (en aquest cas concret, perquè no es contracta indefinidament aquests treballadors en comptes de mantenir aquestes feines en precari de 6 mesos en 6 mesos i amb sous del 70% del base de la categoria?).

Però circumscriuint-nos al manifest aprovat per l'assemblea, alertem que inclús la primera reivindicació està a l'aire. Fins que no hi hagi compromís escrit de les institucions corresponents, les promeses orals de Barcelona Activa o CCOO de que no hi haurà cap sanció pel rebuig a aquesta formació, poden ser paper mullat.

Per la jubilació als 60 anys dels conductors de transport per carretera

Federació de Transports de la CGT

La Federació de Transports de la CGT va fer entrega el 14 de desembre al Ministeri de Treball i Immigració un document en què reclamen que els conductors de transport per

carretera es puguin jubilar als 60 anys amb el 100% de la seva prestació de jubilació.

Davant les mesures que anuncia el govern de Zapatero de retardar l'edat de jubilació als 67 anys els treballadors del transport per carretera passen a l'ofensiva per exigir la jubilació als 60 anys.

Les mesures que s'anuncien des del PSOE són regressives per a tota la classe treballadora i en el cas dels conductors més són perilloses, tant per als treballadors del sector, com per als usuaris, ningú amb una mica de seny es pot imaginar a un conductor amb 67 anys portant, per exemple, un autobús ple d'escolars.

CGT anuncia igualment que, en el cas de no obrir-se una negociació immediata amb el Ministeri per arribar a un acord, convocarà, a nivell estatal, mobilitzacions que afectaran tant el transport urbà com l'interurbà.

Per llegir el document lliurat al ministeri, podeu anar a www.cgtcatalunya.cat/spip.php?article4728

SENSE FRONTERES

El BCE i les institucions europees actuen com el martell executor que copeja sobre les classes treballadores

Irlanda ha estat, després de Grècia, el segon assalt

Irlanda, el deute i el Banc Central

Qui hi guanya amb la crisi del deute sobirà europeu?

Jesús Rodríguez Barrio,
professor d'anàlisi econòmic
de la UNED

El xantatge del Banc Central Europeu per al rescat d'Irlanda posa en primer plànol la lluita de classes que obre aquesta nova etapa de la crisi. Fa uns anys, la República d'Irlanda era el model i l'exemple a seguir dintre del paradigma neoliberal. Era un dels referents, juntament amb Espanya, de la "nova economia europea". Presumia de les seves elevades taxes de creixement i el seu baix atur. Els salaris reals havien crescut i la seva baixa fiscalitat directa semblava suficient per a mantenir en equilibri (fins i tot en superàvit) el pressupost públic. Un pressupost els ingressos del qual es basaven, sobretot, en la imposició indirecta i, particularment, en els impostos sobre les transaccions immobiliàries.

Irlanda va rebaixar l'impost de societats fins a situar-lo en la meitat de la mitjana de la Unió Europea. Com a conseqüència, es va convertir en la principal base d'operacions per a les inversions nord-americanes directes en la Unió Europea (va arribar a concentrar el 25% d'aquest tipus d'inversions). No és producte de la casualitat, doncs, que Irlanda hagi estat la segona víctima de la crisi pressupostària europea, com no ho és tampoc en el cas dels altres països amb dificultats pressupostàries: Portugal, Irlanda, Grècia i Espanya (els anomenats països PIGS) eren els països amb fiscalitat més feble (amb la més baixa pressió fiscal directa) dintre de la Unió Europea.

En el cas d'Irlanda i Espanya, el creixement especulatiu basat en la

bombolla financera va crear, fins i tot, la il·lusió de l'autosuficiència i el rigor fiscal. Però era solament un miratge: la crisi va posar al descobert ràpidament la impotència fiscal en la qual ells mateixos s'havien col·locat.

El sector immobiliari havia experimentat un enorme creixement, alimentat per una gran expansió del crèdit hipotecari lligat a l'especulació financera. El sector financer era un altre dels pilars del creixement irlandès. Un sector financer, escassament regulat, que es va convertir també en una base d'operacions privilegiada per als fons de l'especulació financera mundial. El Anglo-Irish Bank era la joia d'aquest sistema financer.

El Banc Central Europeu, punta de llança del capitalisme

Irlanda és un exemple extrem d'aquest model evolucionat de capitalisme financer (la fase superior del capitalisme) i de les seves conseqüències devastadores sobre els treballadors i les classes mitges en moments de crisis. Però Irlanda és alguna cosa més. En la crisi del deute d'Irlanda es representen, a escala, tots els trets de la crisi econòmico-financera de la Unió Europea i es manifesten, de la forma més directa i més crua, els trets essencials i el veritable paper de les institucions econòmiques europees, el màxim representant de les quals és el Banc Central Europeu (BCE).

La falta de sobirania monetària i la insuficiència fiscal autoimposada (encara avui les autoritats irlandeses proclamen la seva negativa a qualsevol augment futur dels impostos directes,

inclos el de societats) han col·locat al deute (igual que en el cas espanyol) en el centre del problema pressupostari irlandès. Un problema pressupostari agreujat perquè l'Estat irlandès, una vegada consumat el rescat bancari pel Banc Central Europeu (BCE) va assumir, de forma complementària, la garantia absoluta de les inversions financeres en els bancs irlandesos.

El Anglo Irish s'ha convertit en un pou sense fons per a la despesa pública irlandès. Però això no explica, per si solament, l'enfonsament del deute d'Irlanda en els mercats. En condicions normals, el deute de qualsevol país de la Unió Europea (fins i tot la dels més febles) hauria de ser un actiu sòlid amb la garantia d'un Estat i un Banc Central disposats a defensar-la. Això ens porta a la següent qüestió: qui guanya amb la crisi del deute sobirà europeu?

En primer lloc, guanyen els especuladors. Això que es diu de forma genèrica els mercats financers té nom i cognoms: són els amos del capital financer, els interessos dels quals van ser rescatats pel BCE fabricant diners públics i les inversions dels quals en el Anglo són garantides pels euros de l'Estat irlandès. Aquests especuladors segueixen intervenint amb total llibertat en els mercats financers europeus, a través dels seus fons de capital-risc els guanys dels quals es localitzen en paradisos fiscals, apostant a la baixa sobre el deute dels països en crisis amb l'objectiu de comprar demà més barat el que avui es ven més car fins i tot sense tenir-lo (és el que es diu apostar a la baixa en posicions curtes).

Però guanyen, també, els representants del capital financer el màxim exponent del qual és el Banc Central Euro-

peu. És l'hora de parlar clar: el BCE no representa els interessos públics en la Unió Europea. No és el banc de la Unió ni el Banc dels Estats, és el Banc dels Bancs. El BCE és, simple i planament, el màxim òrgan dirigent del capital financer europeu. Un organisme no triat democràticament ni responsable davant els ciutadans la finalitat dels quals consisteix, en primer lloc, a utilitzar el monopoli de la creació de diners públics per a solucionar els problemes del capital financer privat.

El futur de l'Europa social

Però en la crisi del deute el BCE i les institucions europees estan fent més: al lligar de mans i abandonar als països en dificultats financeres, mentre segueixen facilitant liquiditat als especuladors, estan actuant com el martell executor que copeja sobre les classes

treballadores, i la ciutadania en general, al servei dels interessos dels més rics.

El missatge és clar: si no voleu enfonsar-vos en la fallida necessiteu la nostra ajuda, però solament us la donarem si accepteu els nostres plans d'austeritat. A partir d'ara, el vostre pressupost el farem nosaltres: retallarem la despesa social, acomiadarem i externalitzarem als treballadors públics, rebaixarem els salaris públics i privats i, si fa falta, es modificaran les lleis necessàries per a això. Us sona d'alguna cosa això? Doncs sí: aquesta forma de xantatge representa la versió actualitzada de la lluita de classes. Irlanda ha estat, després de Grècia, el segon assalt. El decisiu serà, tal vegada fins i tot abans que Portugal, el d'Espanya. Aquí es jugarà el futur de l'Europa Social per a les properes dècades.

Article extret del núm. 139 de la revista *Diagonal*.

Grècia: així es va gestar el deteriorament de la solidaritat de classe

Nikos Manolas, membre de la Xarxa pels Drets Polítics i Socials d'Atenes

En principi, el pèndol polític i ideològic de la societat grega s'inclina cap a l'esquerra. Les memòries de les lluites del passat –la resistència a l'ocupació alemanya, la guerra civil de classe, la lluita contra la dictadura– encara que febles, segueixen vives: el moviment estudiantil ha protagonitzat victòries importants; el moviment anarquista és especialment nombros i actiu; i l'esquerra parlamentària té bons resultats electorals. Amb aquesta tradició de lluita, com aconsegueix ara la burgesia imposar

aquestes mesures d'austeritat i les retallades socials sense trobar una resistència considerable?

El 1981 el PASOK, el partit socialista, per mitjà de Andreas Papandreou, va arribar al poder. La classe treballadora va alimentar llavors l'esperança que les coses canviarien. Els canvis a favor dels sectors populars van ser, de fet, molts. En els primers anys es van implementar augments salarials significatius a tots els treballadors. A continuació, gràcies al sistema clientelar, gran part de la classe treballadora va ser contractada pel sector públic i les empreses estatals. En aquest moment, la unitat de la classe treballadora va començar a esquarterar-se. Quan el 1985 es va acabar la lluita

de mel dels treballadors amb el PASOK, els treballadors de l'Estat –un 30% del total– van mantenir i fins i tot van ampliar els seus drets. Per la seva banda, els treballadors del sector privat van entrar en una fase de pèrdua de les seves conquestes.

En aquest context, el moviment sindicalista organitzat expressava, gairebé exclusivament, els interessos dels treballadors del sector públic. Les mesures d'austeritat d'avui afecten principalment als treballadors de l'Estat, ja que en el sector privat aquestes mesures porten anys sent aplicades. Com a conseqüència, els treballadors per compte privat no mostren solidaritat enfront de l'ofensiva contra els treballadors del sector públic i la res-

ponsabilitat d'això correspon als qui treballen a compte de l'Estat.

Quan en els últims anys la burgesia carregava contra els que treballen en el sector privat, els del sector públic en comptes d'aprofitar la seva situació favorable –per exemple, el fet que són fixos i que controlen sectors claus de la producció o l'organització de que fan gala les seves centrals sindicals– es van ocupar solament dels seus interessos. Estaven acostumats a guanyar coses sense lluitar, degut al fet que formen part de la base electoral del PASOK. Els seus sindicalistes han format una espècie de casta que es preocupa principalment pels seus interessos i la seva reproducció. Ara que els dirigents d'aquest partit

comencen a treure'ls els seus drets s'han mostrat incapaces de sortir al carrer i esperen amb resignació el seu torn.

Per la seva banda, qui treballen en el sector privat no tenen una representació real, ja que la confederació general està controlada per sindicalistes que vénen de les empreses públiques. Mai van aconseguir crear les seves pròpies organitzacions de base. Aquest procés s'està donant ara, només que en unes condicions molt adverses, de bon tros atur i treball precari. Del desenllaç d'aquest esforç, així com de la recuperació dels vincles de classe del conjunt dels treballadors dependrà el futur del moviment obrer i antagònic.

SOCIAL

L'OTAN no analitza les causes ni reflexiona sobre la seva responsabilitat en l'origen del terrorisme o la cursa d'armaments

És necessari un canvi radical en els models de producció i de consum

BALA PERDUDA

S'ha acabat!

Toni Álvarez

Acaba un altre any i tinc la sensació que, tot i anar a pitjor en molts aspectes, ha hagut un canvi substancial respecte el que vivíem fa uns mesos. I és que, totes les sospites que es porten anys denunciant, els fets consumats i demostrats empíricament, les accions que evidenciaven l'aniquilament dels petits, dels pobres, dels pàries, dels desterrats, dels miserables... doncs bé, ara resulta que aquestes "menudeses" són públiques, vull dir que els mateixos instigadors o executants les havien deixat per escrit i ara han sortit a la llum pública. Lluny de sentir vergonya o por, aquesta colla de merdosos han carregat contra els que han difós aquestes informacions i fan servir, com sempre, la llei per aturar-los. Ho tenen difícil, però tenen altres estratègies per aturar o deslegitimar el que vulguin aquest elenc de malparits.

Ha sigut un altre any deixant-nos enganyar, fent-nos els tontus, dissimulant que ens creiem els seus misatges i lletanies, les seves pregàries de recuperació econòmica: "jo em continuo enriquint i tu et fots". Retallar el sou als funcionaris per quadrar els comptes d'altres despeses, com la militar per exemple, augmentar l'edat de jubilació i base de cotització mentre els polítics (els mateixos senyors i senyores que les legislen) tenen la màxima pensió cotitzant la meitat de temps que ho ha de fer qualsevol altre treballador, mentre les grans multinacionals prejubilien al personal que no volen, amb diners públics, amb 52 anys...

Segur que ja ho heu llegit això. Potser el que no heu llegit són les sentències, que sorten dos anys després de fer una vaga, al respecte dels abusius serveis mínims que l'administració obliga a fer als treballadors. Val la pena veure aquestes sentències per arribar a la conclusió que el que pretenen és ficar-nos la por a la cos, enviar-nos a la seva policia per amenaçar-nos com a mamporreros, dir-nos que hem de complir les lleis quan són els primers que se les salten quan toca, o quan se les fan a la seva mida. Això sí, són demòcrates.

Fa uns dies ha sortit una sentència a Dinamarca decretant ilegals les detencions que l'estat danès va fer quan va organitzar la cimera del canvi climàtic a Copenhagen, fa un parell d'anys. Milers de persones detingudes arbitràriament, empresonades preventivament o jutjades per fer accions no violentes, mentre la seva merda de cimera es podria entre abraçades i formalismes. Ho ensumo, falta poc, la seva merda olora massa, han perdut les formes perquè l'emperador va nu i cada vegada ho veiem més clar, per molt que s'entestin en dir-nos que vesteix de marca. I una merda, tot és una mala còpia d'imperis que ja van caure en altres temps. Organitzem el canvi, muguem-nos. Comença un nou any de ràbia i lluita.

L'OTAN es reinventa a Lisboa

José Ramón López Goni / Diagonal

La Cimera de Lisboa realitzada del 19 al 21 de novembre va culminar la revisió del concepte estratègic definit el 1999. Aquesta revisió es feia necessària perquè l'entrada dels països de l'Est d'Europa demandava noves prestacions a l'Aliança. Al mateix temps, algunes iniciatives, com la citada ampliació i el projecte d'escut antimíssils de l'administració Bush, van ser interpretats per Rússia com un gest d'enemistat. Per aquest motiu, EE

UU, alma mater de l'OTAN, no podia permetre's obstacles en la seva pretensió de convertir a l'organització en un agent d'intervenció global.

Així, després de la cimera d'Estrasburg (2009), el recentment triat secretari general de l'OTAN, el danès Anders Fogh Rasmussen, va encarregar a un grup d'experts que elaboressin un document base per a debatre el nou concepte estratègic. El text presenta a l'OTAN com una organització de defensa davant les noves amenaces que pesen sobre la seguretat dels seus ciutadans. Enfront d'ella, els més variats perills. Alguns, com el terrorisme, punta de llança de la política posterior

als successos del 11 de setembre, segueixen presents, però perden punts en l'escalafó. Ara es prioritza l'amenaça convencional, especialment dels països que han desenvolupat sistemes de míssils balístics, i la proliferació d'armes nuclears i de destrucció massiva. Segueix present la necessitat d'intervenir per a salvaguardar les vies de transport de productes energètics, i s'incorporen altres disposicions sobre els ciberatacs, que "amenacen la prosperitat, la seguretat i l'estabilitat de la zona euroatlàntica".

Operacions d'envergadura

Per a respondre a aquestes amenaces, l'OTAN no analitza les causes ni reflexiona sobre la seva responsabilitat en l'origen de fenòmens com el terrorisme o la nova carrera d'armaments. No en va, entorn del 60 % de les exportacions mundials d'armes entre 2005 i 2009 van ser realitzades per països de l'Aliança. Fidel al seu esperit, insisteix en la solució militar. La voluntat d'intervenir arreu del món en defensa dels seus interessos econòmics i polítics els porta a mantenir la necessitat de desenvolupar "forces convencionals robustes, mòbils i projectables" que li permetin mantenir simultàniament diverses operacions de gran envergadura.

L'arma nuclear surt reforçada, així com el manteniment dels sistemes de míssils i antimíssils, als quals es destina una primera inversió de 200 milions d'euros. Aquest muntant, en un moment de retallada de despesa pública, evidencia que la preparació de la guerra és el primer recurs del capitalisme per a sortir d'una crisi provocada pel propi sistema.

Aquest discurs contrasta amb el paper marginal que li dedica el document a la prevenció dels conflictes. L'OTAN s'implicarà a prevenir una crisi o ajudar a la reconstrucció després d'un conflicte "quan sigui possible i necessari" i en col·laboració "amb altres ac-

tors internacionals". Fins i tot en aquest apartat, el protagonisme és per al braç militar. Necessitats humanes com la salut, el medi ambient o l'aigua, així com les polítiques de desarmament, són esmentades vagament.

Un altre element fonamental és la desaparició del "dret d'ingerència" en territoris on existeixin violacions dels drets humans. Només es tindrà en compte un conflicte fora de les fronteres OTAN quan alimenti "l'extremisme, el terrorisme o activitats transnacionals il·lícites com el tràfic d'armes, de drogues o d'éssers humans". Una mostra més que els drets humans no van ser més que una tapadora d'espuris interessos.

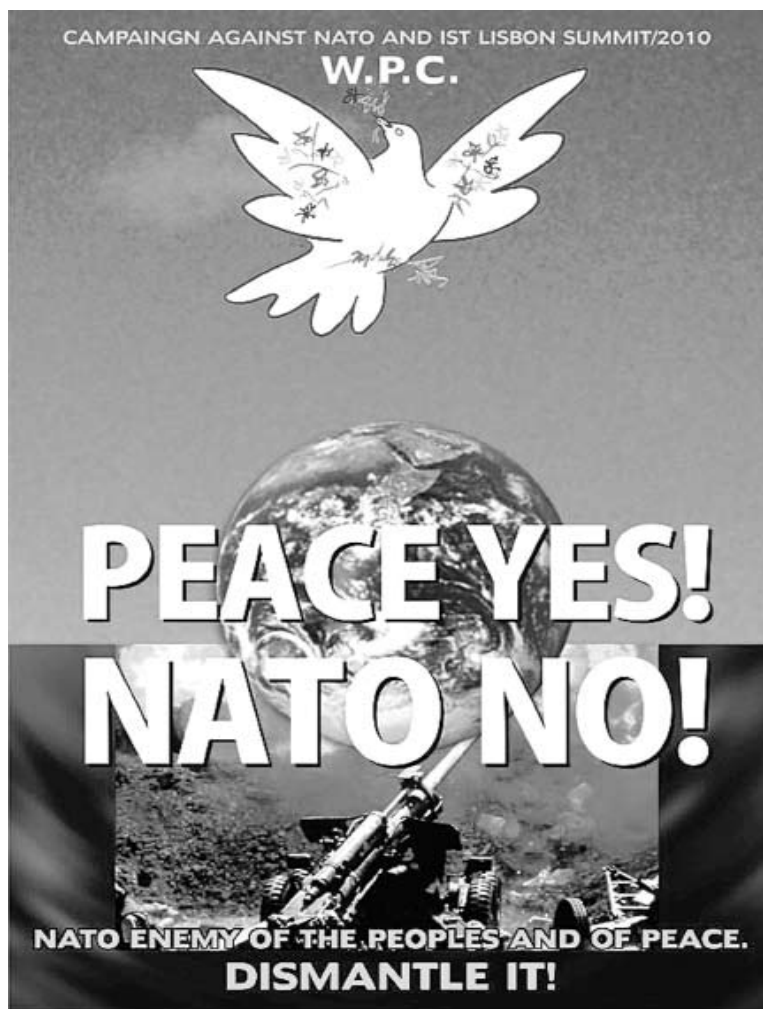
On no arriba l'OTAN

L'OTAN ha establert relacions especials amb alguns Estats no membres de l'Aliança. D'aquesta forma, pot protegir els seus interessos estratègics o penetrar en nous mercats sense necessitat de vincular-los directament a les seves polítiques militars. No és d'estranyar que la nova doctrina busqui ampliar els àmbits dels acords, així com vincular a més països amb aquests tractats.

Dos actors ocupen un lloc fonamental. La Unió Europea, "un partenaire únic i essencial" d'Estats Units. No en va, es felicita "de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, que ofereix un marc per a reforçar la capacitat de la UE amb l'objecte de plantar cara als reptes comuns de seguretat". Per altra banda, a Rússia se li ofereix participació en el sistema antimíssils i col·laboració en la lluita contra el terrorisme, seguretat marítima i control d'armaments.

En suma, un conjunt de polítiques que generaran un fort ascens de la despesa militar, un increment de les intervencions per a defensar els interessos econòmics del Nord ric i un augment de la inseguretat (social, econòmica, política, etc.) de les persones.

Article publicat al núm. 138 de la revista Diagonal

La rebotiga de Cancún (o una cimera plena de fum per a frenar el canvi climàtic)

Secretaria d'Acció Social
Comitè Confederal CGT

Legim les conclusions de la cimera de Cancún sobre el canvi climàtic que ha tingut lloc del 29 de novembre al 10 de desembre, paraules plenes de fum que amaguen la veritat dels interessos dels governs capitalistes, la invasió transgènica, el desenvolupament de l'energia nuclear, el balafament dels recursos naturals, el comerç reverdit, el paradigma del mercat i del creixement... una cortina de fum que pretén amagar els arguments d'un

sistema depredador que oblidia les demandes de justícia climàtica i de justícia social.

Mentre, les parts reunides en Cancún solament es comprometen a continuar amb les negociacions, a escometre majors inversions en tecnologia sostenible i a distribuir diners a aquells països que ho necessitin per a dissenyar i construir els seus propis futurs sostenibles, un marc d'adaptació que es resumeix en l'aportació de 100.000 milions de dòlars dintre de deu anys per a així aconseguir que la temperatura del planeta no pugi més de 2 graus, quan sabem que amb els 0,8 graus actuals els desastres ja estan en marxa...

i amb tot això es tornen a citar dintre d'un any a Sud-àfrica.

L'estat espanyol, representat a Cancún per la nova ministra de medi ambient, la mateixa que abans de sortir d'excursió a la cimera declarava sense embuts que "menja aliments transgènics sense problemes", es permet després de la seva tornada dir que "nosaltres assumim el repte de disminuir el 30% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle sobre la base de 1990"... assumim el que faci falta, però no ens comprometem. Des de CGT plantejem la urgència d'estendre i difondre un discurs alternatiu a l'hegemònic, revolucionari

i radical, que situï en el centre les necessitats de les persones i no les dels mercats, i que simultàniament aposti per la defensa de la biodiversitat, la participació social en la protecció i gestió dels recursos naturals i el reconeixement del deute ecològic amb els països en desenvolupament. En definitiva, reclamem la necessitat d'un canvi radical en els models de producció i de consum i l'aposta decidida per l'austeritat i el decreixement econòmic sobre la base de criteris de justícia social i repartiment de la riquesa i del treball per a construir una societat lliure, justa i solidària.

Dinamita de cervell

> UNA MIRADA CRÍTICA DES DEL CINEMA

Salvador (Puig Antich)

Joan Canyelles Amengual

Hi havia un crític de cinema que deia que tan sols li agradava comentar les pel·lícules que li havien agradat. A mi (que em separa la mateixa distància d'esser un crític de cinema que la d'esser el successor de de Benet XVI, i que en prou feines soc un opinador desacreditat) em passa una mica al mateix.

No es que "Salvador" (Manuel Huerga, 2006) no m'agradi. Tampoc penso que sigui una mala pel·lícula. Però de totes les que hem analitzat en aquesta secció, és probablement la que menys entusiasme em genera.

En el seu moment va generar una encesa polèmica entre defensors i detractors, segurament més política que cinematogràfica.

Però vull deixar clar des del principi que "Salvador" me pareix una pel·lícula, amb moments de gran cine, i a vegades amb una capacitat de suggeriment i evocació realment molt notables. No és de cap manera una obra mestra però tampoc una petardada infecta com digueren alguns. Comprèn a aquells que s'han pogut sentir decebuts pel retrat polític que Huerga fa de Salvador Puig Antich i el MIL. Però es una decepció que no comparteix-ho perquè crec que pro-

vé de unes expectatives que ni el director ni menys encara el productor de la pel·lícula mai van generar. Resulta evident que "Salvador" no és una pel·lícula MILitant.

Certament la primera part, de ritme trepidant, àgil muntatge i esplèndida fotografia, podria semblar una bona pel·lícula d'acció. (En algun moment recorda aquell entranyable western de George Roy Hill "Dos homes i un destí"). Però està ben contextualitzada en les darreries del franquisme. Els motius de la lluita podrien estar molt més ben explicats i mostrats, però el productor el guionista i el director varen decidir contar, com bé ho indica el títol, més la història de Salvador que la del grup revolucionari al que pertanyia.

Hi ha des del principi alguns personatges que a mi em semblen poc creïbles, o que estan poc elaborats. L'advocat de Salvador, per exemple, sobre tot al principi, es més una mena d'interlocutor. Salvador ens conta la història del seu grup a través d'ell. Segurament això s'hauria pogut fer d'alguna altra manera. Leonardo Sbaraglia ha de interpretar un paper difícilíssim, perquè la seva evolució costa de creure. Alguns interpretaren que el que es volia fer era deixar clar que a les presons franquistes, no tots els funcionaris eren unes bèsties. Però també es podria pensar que la humanitat de Salvador, la seva honestetat, li permeten relacionar-se amb els que son els seus botxins. Perquè es ell qui propicia l'acostament i el que facilita que aquesta relació es pugui produir. (De tota manera se'ls hi va la mà en la escena de l'execució, quan es posa a cridar: "Franco asesino", així si que no s'ho creu ningú).

El personatge de la Margalida, (Ingríd Rubio), també podria estar molt més treballat. Els pocs fotogrames que té a la pel·lícula no tenen la profunditat que caldria i que es

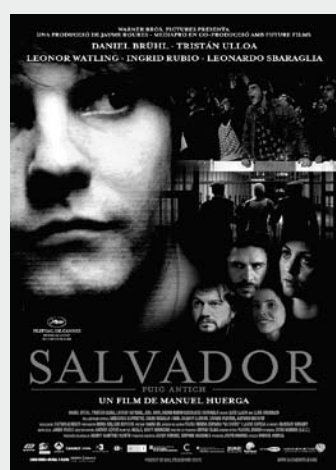
mereixia. Tot això que dic, és, naturalment, una opinió absolutament personal que probablement, moltes i molts de vosaltres no compartireu (o si, qui sap), però que a mi em reafirmen en la idea de que fer una bona pel·lícula és molt difícil i es necessita molt de talent, tant en la elaboració del guió com en la posada en escena.

La segona part de la pel·lícula de ritme molt més pausat i més intimista, és per a mi la més lograda. La que més m'arriba al cor. En aquesta segona part hi ha una de les escenes que a mi més m'han emocionat i que gairebé justifiquen tota la pel·lícula. És aquella en la que Salvador parla del seu pare com un home republicà i revolucionari

a qui la dictadura va capolar. Veim a Celso Bugallo (un immens actor), llegint la carta del seu fill, i després el veim amb un llapis a la mà i davant una fulla de paper, encerta a escriure unes paraules, però es incapaç de continuar i una de les seves filles l'abraça. Amb una brillantíssima economia narrativa Huerga ret un dels homentages més sincers i emotius que he vist a la gran pantalla, a totes aquelles persones a qui el cop d'Estat dels feixistes va destrossar i que mai recuperaren la joia de viure. No se quin temps dura aquesta escena, no crec que siguin mes de tres minuts, però al director li basta, per evocar sense subratllats innecessaris la immensa i íntima amargura d'un home que

va viure atemorit la resta de la seva vida.

En definitiva "Salvador" és una pel·lícula molt apropiada per un cinefòrum on es parli de la transició, dels moviments revolucionaris, de la seva vigència. Cal recordar que l'oposició política amb "futur", va deixar sol a Salvador, no es va voler embrutar les mans amb la defensa d'un revolucionari de tendència anarquista, que volia canviar les coses de dalt a baix. I també pot obrir el debat sobre el fet cinematogràfic. És "Salvador" una pel·lícula comercial?. I en cas afirmatiu, representa això el major dels insults?. De quina altra manera s'hagués pogut fer una pel·lícula sobre Salvador?. Ha contribuït a que la gent que no sabia qui era si hagi interessat?.

Fitxa tècnica

Dr: Manuel Huerga;
Pr: Jaume Roures;
G: Lluís Arcarazo sobre el llibre de Francesc Escribano;
Ft: David Omedes;
Ms: Lluís Llach;
Mt: Aixalà i Santi Borricon;
Int: Dniel Brühl; Tristán Ulloa; Leonor Watling; Joel Joan; Ingrid Rubio; Leonardo Sbaraglia; Celso Bugallo; Mercedes Samprieto, Carlota Olcina, Olall Escribano, Bea Segura, Andra Ros, Antonio Dechent.

Receptes...

Sopa de Nadal

L'amo en Pep des Vivero (Mallorca)

Ingredients per al brou:

½ pollastre
½ gallina

1 os de porc
1 patata
Uns brins de safrà, prèviament torrats i picats
80 g de sopa p/p
Sal
Aigua mineral

Ingredients per al sofrit:

Menuts de pollastre
Llom
Pebre verd

Elaboració:

Posar l'aigua a bullir en una olla. En arrancar el bull, posau primer l'os de porc i deixa-ho coure 10 minuts. Afegiu la gallina i que bulli 15 minuts. Passat aquest temps, afegiu-hi el pollastre, el safrà i la patata. Tot això que bulli 20 minuts més. Colau i reserva-ho. Sofregiu el llom en una

greixonera de fang. Incorporau-hi els pebres i, finalment, la sopa. Afegiu-hi el brou quant el sofrit estigui llest i incorporau els menuts de pollastre quan faltin 5 minuts per acabar la cocció.

Bon profit!

Wikileaks: la veritat us farà lliures

Xavi Roijals

En principi, Wikileaks (<http://wikileaks.ch>) és una organització sense ànim de lucre, que publica mitjançant el seu lloc web informacions anònimes i documents filtrats amb contingut sensible en matèries d'interès públic, preservant l'anonimat de les seves fonts. Podríem trobar llavors algunes similituds amb projectes de programari lliure: el prefix wiki- com el de la wikipèdia, la idea de transparència, com l'oferir allò que podríem arribar a considerar el "codi font" amagat del funcionament entre bambalines del món, la idea de ser una organització sense ànim de lucre, etcètera. Tot això és molt matitzable, malgrat ser sense afany de lucre l'organització té un pressupost més que milionari i una organització no precisament horitzontal, les seves pàgines web són estàtiques i no precisament wikis, etc.

Un aspecte on Wikileaks presta molta atenció és en l'ús d'eines de criptografia i seguretat pel que fa al mètode de rebre la informació confidencial de manera anònima. Ells faciliten una mena de dropbox, de "caixa" virtual que asseguraria la transmissió segura i anònima de les dades. No només això sinó que recomanen fer servir a més eines que fan més segura i anònima la navegació, com Tor (<http://www.torproject.org>)

Fins a quin punt això garanteix l'anonimat del remitent? si fem servir les eines de Wikileaks per enviar-les dades, ens n'haurem d'enferiar de les seves eines. Si a més hi afegim el complement Tor al nostre navegador i comprovem que funciona, podríem tenir més o menys clar que el grau d'anonimització de l'enviament de les nostres dades serà considerablement alt a l'hora d'enviar-les a Wikileaks.

Wikileaks ha filtrat fins al moment actual moltíssima informació tant sobre la guerra

d'Irak en particular, com sobre la diplomàcia americana en general (l'anomenat Cablegate, amb més de 250.000 documents diplomàtics filtrats) malgrat que ja portava anys de funcionament, fins i tot l'any 2009 va rebre un premi d'Amnistia Internacional. En el cas particular de l'estat espanyol, Wikileaks ha aportat informació sobre la mort del càmera Xosé Couso a la guerra d'Irak, les pressions d'Estats Units per endurir l'actual legislació sobre Internet (l'anomenada Llei Sinde dintre de l'anomenada Llei d'Economia Sostenible), sobre la postura d'Espanya en relació als vols secrets de la CIA o en relació a la legislació catalana del cinema, etc. En aquests moments el fundador de Wi-

kileaks, Julian Assange, està en llibertat provisional al Regne Unit, mentre es dirimeix la demanda d'extradició a Suècia per uns suposats delictes de caire sexual. En aquests moments ha anunciat que s'ha posat a escriure la seva biografia per tal de finançar al projecte i els seus advocats. Bradley Manning, el soldat americà de 24 anys sospitós d'entregar documentació a Wikileaks, està en condicions molt dures a una presó militar nordamericana, i se'l podria condemnar fins a cinquanta anys de presó.

Arran de la seva detenció les primeres reaccions irades dels governs i de les corporacions no es van fer esperar: EveryDNS va deixar d'oferir el domini wi-

kileaks.org. La resposta va ser fulminant: es van crear milers de miralls (pàgines replicades, per cert via eines habituals del programari lliure) arreu del món (n'hi han hores d'ara més de 2000). PayPal (servei de transferències de diners per Internet), Visa, Mastercard i el banc suís PostFinance (la caixa postal suïssa) van bloquejar els comptes de Wikileaks. Anonymous, pseudònim que recull a diversos grups i individualitats d'activistes que operen a la xarxa, van reaccionar fent caure els webs i fins i tot els serveis d'aquestes operadors (tinguem en compte que una caiguda d'unes hores a PayPal o Visa vol dir pèrdues probablement molt milionàries). Arreu del món, i també a casa nostra, es

van realitzar diverses mobilitzacions i concentracions "presencials" contra la persecució a Wikileaks i en suport d'Assange. Canviarà tot, canviarà res amb Wikileaks? mentre ja es comencen a aixecar les habituals veus "conspiranoïques" sobre que en realitat això torna a ser una altra jugada retorçada de la CIA, en realitat sí que sembla que malgrat que ho vulguin dissimular (patètica tot i que dintre de la mitjana, la postura del govern estatal), els governs globals i particularment el nordamericà han quedat molt seriosament tocats al ser exposades les seves vergonyes diplomàtiques. Hi ha qui diu que això afavorirà una mena de transparència global. Personalment ho dubto: el problema no és una transparència sinó de dominació i entre les conseqüències d'aquesta crisi hi ha que estem certificant un clar increment d'aquesta dominació sobre les poblacions més desafavorides del planeta, incloses les dels països que fins fa quatre dies es consideraven desenvolupats, o, el sùmmum, "la vuitena economia del món". Malgrat tot, hi han hagut reaccions esperançadores: Lula al Brasil oferint asil diplomàtic a Assange, Islàndia mirant de revocar les llicències per operar al seu territori a Visa i Mastercard, etc. Potser la reacció més esperançadora ha estat la dels milers d'internautes anònims que han creat rèpliques o miralls complets de Wikileaks als seus ordinadors, una lliçó de transparència, de valentia (i de la potència de les eines del programari lliure). Personalment, la reacció que més m'ha agradat ha estat la del govern boliviana, que malgrat que els cables han tret a la llum pública una greu malaltia que va patir el seu president Evo Morales, ha decidit crear un web (<http://wikileaks.vicepresidencia.gob.bo/>) on es publicaran traduïts tots els cables de Wikileaks on es mencioni a Bolívia, sota un vell epígraf del vell testament amb el que tots hauríem d'estar d'acord: "la veritat us farà lliures" (Joan 8,32)."

Per un internet lliure i llibertari. No al tancament de webs. No a la llei Sinde

Secretariat Permanent del Comitè Confederat de la CGT

La Comissió d'Economia i Hisenda del Congrés va rebutjar el 22 de desembre la disposició final segona del projecte de Llei d'Economia Sostenible (ELS), la coneguda com Llei Sinde, amb els vots en contra de tots els partits parlamentaris a excepció del PSOE.

La ELS conté, com de reüll, una llei antidescàrregues, que suposa un atac normatiu de repressió i coerció a la llibertat d'expressió i de lliure distribució cultural a internet, pel que la comunitat d'internautes ha fet i està fent tot el possible per tombar-la. De moment, fins a la tornada al senat d'aquesta disposició al gener pròxim, ho han aconseguit. Si, aquesta és una victòria parcial d'una comunitat real, no virtual, d'activistes per un internet lliure, amb la qual la CGT s'identifica i dona suport. Internet està sent blanc d'una batalla dramàticament desigual en tot el món. D'una banda els estats -totalitaris com el xinès i formalment democràtics com els europeus-, per un altre les multinacionals de la comunicació, de la informació i de la dis-

tribució cultural, i finalment les gestores de la propietat intel·lectual -com la SGAE- estan estretament units en una coalició per a controlar política i econòmicament internet.

Aquesta és potser la primera i més perillosa coalició de signe totalitari plenament globalitzada, doncs internet és tant causa com a conseqüència del fenomen multidimensional d'això que anomenem globalització.

Uns -els estats, els seus exèrcits i forces policials- anhelan el model xinès o iranià de control polític i espiritual ferri del que es pot veure, llegir i descarregar en internet en pro del pensament únic dels qui governen i manen.

Altres - multinacionals de la cultura de masses i gestores de la propietat intel·lectual - desitgen repartir-se neta i competitivament el repartiment del pastís econòmic, és a dir que tota creació cultural i intel·lectual estigui patentada, taxada i canonitzada en pro d'obtenir d'això rendibilitat i beneficis.

Quina millor aliança entre el totalitarisme polític i el capitalisme econòmic que la que possibilita tancar webs per distribuir lliurement continguts culturals?

Els atacs a la transparència informativa ti-

pus Wikileaks, però també a les webs contrainformatives que possibiliten que les expressions virtuals i reals en el carrer dels moviments socials es difonguin i coneguin, el cànon digital, les lleis antidescàrregues o el tancament de webs, són totes elles manifestacions parcials de la batalla entre un internet lliure i un internet mercantilitzat i políticament controlat. Entre un internet on creació, expressió i difusió es desenvolupen lliurement o un internet sotmès a la lògica del capital i de l'estat.

Aquesta és doncs una genuïna lluita per la llibertat, una real lluita llibertària. Per això CGT vol felicitar el treball difús però coordinat de tota la comunitat d'internautes i hacktivistes per aquesta victòria parcial de pressió que ha aconseguit que tots els partits parlamentaris, menys el del govern, hagin rebutjat la llei

antidescàrregues, encara que sigui per la por de tots ells a perdre suports electorals en els comicis que s'acosten.

La lluita per la llibertat segueix el seu curs, pel que la CGT estarà juntament amb les qui lluiten per un internet lliure i llibertari.

La CGT davant la sentència contra la immersió lingüística

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya

Des de la CGT valorem molt negativament la sentència de Tribunal Suprem contra el català com a llengua vehicular a les escoles i instituts de Catalunya, i considerem que és un altre insult, dels tants que el poble català ha hagut de patir, per part dels estaments polítics i judicials de l'Estat espanyol. L'Estat espanyol, més enllà d'assumir la realitat cultural i lingüística dels pobles que el componen i fer seva aquesta riquesa, es dedica sistemàticament a disparar contra la línia de flotació de qualsevol promoció d'identitats culturals i lingüístiques que no siguin la que el Règim polític, que ens domina, considera la seva. Aquest atac contra la llengua i la cultura del nostre poble és un nou acte del colonialisme al que el poble català, malauradament, ja n'està al corrent.

La CGT de Catalunya, a l'article desè dels seus estatuts, reconeix expressament el dret a l'expressió oral i escrita i

la no discriminació per l'ús del català o el castellà, així com es fixa l'assoliment de la normalització efectiva del català entre la seva afiliació.

Recolzem la diversitat cultural de la Península Ibèrica i ens omple de satisfacció compartir espai lingüístic amb d'altres pobles de l'Estat espanyol però, en cap cas, acceptem la imposició de qualsevol altre idioma, propi d'altres territoris de l'Estat espanyol, ni la minorització institucional a la que està essent sotmesa la nostra llengua amb el beneplàcit de les forces polítiques que ens governen, tant al Parlament català com al Congrés espanyol.

La classe treballadora de Catalunya i en general tot el conjunt de la societat tenen el dret a viure en la seva llengua pròpia, i la defensa cultural ha de ser una trinxera més en la lluita contra el sistema capitalista deshumanitzador, que pretén una homogeneïtzació, no només en l'àmbit econòmic, sinó també en totes les altres parcel·les de la nostra vida.

Davant els privilegis d'una llengua parlada per milers de milions de persones, principalment degut a les invasions militars, i l'extermini de molts pobles originaris,

l'imperi cultural espanyol pretén fer-nos el mateix, amb les eines de la deslegitimada democràcia liberal. Ni decrets de nova planta, ni 40 anys de

franquisme han pogut acabar amb la identitat del nostre poble. Tampoc el Tribunal Suprem ni el Constitucional podran fer-nos callar. A Catalunya, l'escola en Català!

> DES CARTES MAUDITES

Qüestió de noms

Carlus Jové

El pas previ a polemitzar sobre qualsevol cosa és posar-li un nom; i viceversa: posar nom a una cosa és obrir les portes a la polemització. Els catalanoparlants d'ací i d'allà som grans aficionats a posar nom a tot el que fem, i potser per això esdevé tan fàcil polemitzar-ne. De parlar la nostra llengua en diem normalització, d'utilitzar-la a l'escola en diem immersió lingüística, i del fet que la llengua pròpia convisqui oficialment amb una que ens ve imposada per lleis estatals, en diem bilingüisme. Fragmentada i etiquetada així la realitat, és ben fàcil perdre el món de vista i que de la normalització en fem una extranya i descortesa costum, que la immersió esdevingui imposició, i que el bilingüisme passi d'ésser un simple fet palpable a constituir una mena d'essència metafísica.

A l'Espanya castellanoparlant, aquesta que alguns ja comencen a anomenar "la monolingüe", a ningú se li acut de posar nom a coses tan naturals com aquestes, i segurament per això se'ls fa tan impossible entendre de què va la troca. (De fet, no sé ni si seria possible, a hores d'ara, fer-los entendre això del seu monolingüisme, perquè de tan i tan natural com és per a ells el fet de parlar una sola llengua i sempre la mateixa, vagin on vagin, difícilment se'ls pot argumentar que la situació del castellà a Espanya és de tot menys natural.) Perquè... per què caram fa falta cap concepte, nom, terme jurídic, per a educar en la llengua pròpia a l'escola pública? Per què cargols hem d'estar-nos normalitzant pel fet de parlar amb la nostra llengua? Més enllà del fet diferencial, que sempre genera friccions, i de la nostra situació lingüísticament complexa, que requereix de redreçaments constants, gran part dels nostres problemes amb la llengua tenen a veure amb una sobreabundància de terminologia per a fets que a la resta de món resten en la invisibilitat d'allò que anomenem normalitat.

Admeto que estic fent una simplificació extrema de l'assumpte. Si el problema només fóra qüestió de paraules podríem solucionar-lo eliminant-ne unes quantes. Però ahora sento que és una qüestió bàsica que dificulta la discussió, perquè així com per una part de la contesa és ben fàcil agafar-se a un vocabulari per a fer la batalla, nosaltres sovint no tenim on agafar-nos perquè el que fan allà, a l'Espanya monolingüe, no té nom, ni concepte, ni definició.

SALUT I ANARQUISMES

Comença l'espectacle

Josep Cara Rincón (Berga) www.berguedallibertari.org/pepcara

Comença l'any 2011, pujen els preus, baixen els sous, l'atur augmenta i les prestacions s'acaben. El panorama és negre. El xou electoral continua amb les municipals i el Barça va bé. En uns dies faran que la gent no es pugui jubilar fins als 67 anys i aquesta maniobra per acabar amb les pensions públiques tot just comença. Davant d'això hem de plantar cara, sortir al carrer i lluitar, sí molt bé, cal perquè hi ha motius i perquè cal

fer propaganda amb els nostres actes. I és just per això, perquè cal fer propaganda amb els nostres fets, que no podem imitar de cap de les maneres el sindicalisme d'estat de CCOO i UGT. Si no vaig errat ara estem en època d'eleccions sindicals, un model sindical imposat i que fem servir per tal de ser presents en l'àmbit laboral, per tenir més garanties legals pels delegats, les seccions i els sindicats, per tenir informació i per buidar de contingut els comitès.

Per tant, cal anar molt alerta amb el comportament dels delegats de la nostra confederació (ús de les hores sindicals o qualsevol comportament autoritari) ja que

sinó estariem fent el mateix que els sindicats grocs, aquests que en els darrers trenta i pocs anys s'han encarregat de desprestigiar i dinamitar el sindicalisme. Cal créixer, però no a qualsevol preu. La CGT és un anarcosindicat. Hem de donar exemple per tal que la gent s'animi a lluitar, a defensar el que és seu vaja. La crisi és un altre moment que ténen els rics, els de sempre, per fer cuartos. I, com ja vaig dir en una altra columna al Catalunya: a robar, a revoltar-se i a fer revolucions se n'apren, no és cap reacció mecànica conseqüència de la pobresa, la crisi o la gana. Per tant, cal oferir l'eina que és el sindicat a tothom que la vulgui fer servir.

Em d'estar preparats em de fer gimnàstica, és a dir contínua mobilització. No fem la feina per ningú, però ens apuntem a la lluita.

La CNT-AIT en el seu darrer congrés —el Xè dut a terme a Cordoba— ha fer un pas, petit però molt necessari, imprescindible de fet, per ser una eina útil al món laboral i per avançar com organització. Felicitats. Espero que ens trobem als carrers i a les feines.

Sigui com sigui, comença l'any i se'ns gira feina. En uns dies estarem en una nova vaga general. No cal esperar que la convoqui l'estat —els seus sindicats—. Ho hem de parar tot. Fins ara. Salut i anarquia!

Publicacions

S'edita una versió renovada de la Guia Antirepressiva

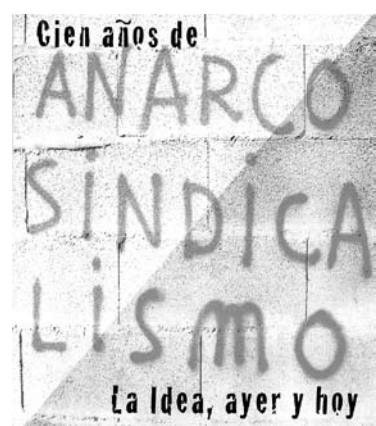

Les secretaries de Jurídica i Acció Social de la CGT de Catalunya han editat la versió en català de la "Guia Antirepressiva. Drets i llibertats per la lluita social", editada fa uns mesos per la Secretaria d'Acció Social confederal de la CGT. L'edició ca-

talana afegeix continguts sobre les penes multa i actualitza alguns aspectes del text original en castellà.

Us la podeu descarregar en el web: www.cgtcatalunya.cat/spip.php?article4689

Libret sobre els 100 anys d'anarcosindicalisme

"100 años de Anarcosindicalismo. La Idea, ayer y hoy" és un llibret en castellà coordinat per Rojo y Negro i la Fundació Salvador Seguí, que recopila els articles i il·lustracions que han anat publicant-se en "La pàgina del centenari" en el periòdic confederal Rojo y Negro durant l'any 2010.

La Idea com alguna cosa no exclusiva, la Idea com concepte que tenia i té al seu voltant infinitat d'altres idees que s'han plasmat d'una o altra forma i han anat de vegades resolent, unes altres agitant i sempre intentant aconseguir un món millor per a tots els humans. Un intent també de fer un petit homenatge a aquesta part de la humanitat que ha contribuït a la construcció d'aquesta organització llibertària i anarcosindicalista.

Us el podeu descarregar en el web: www.rojoynegro.info/2004/IMG/pdf/Libro100.pdf

Histori(et)as de Eladio

A poc més d'un any de la mort d'Eladio Villanueva, militant incombustible i dinamitzador incansable de la CGT, de la qual va ser secretari general durant 8 anys, el Secretariat Permanent de la CGT ha editat un llibret d'homenatge a la seva persona, coordinat per Antonio Carretero i Paloma Monleón, que inclou un text d'Heriberto Tella i extractes d'intervencions públiques de l'Eladio, acompanyades per dibuixos de Carlos Azagra. El podeu aconseguir als locals de la CGT.

HENRY MORALES, INVESTIGADOR SOCIAL I ACTIVISTA (GUATEMALA)

"L'ajuda internacional ha esdevingut un instrument del sistema imperant"

"Cinquanta anys després de fer cooperació, tenim en el món més pobresa, més desigualtat social, més vulnerabilitat política i econòmica"

> LA FRASE...

"El món necessita una solidaritat política davant els embats del neoliberalisme"

Ignacio Barroso / Anna Campeny

Henry Morales López es guatemalenc, membre del Movimiento Zuk kim-pop, investigador social i activista. L'Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala li va fer aquesta entrevista amb ocasió de la seva visita a Barcelona el passat mes de novembre després que hagués participat en unes jornades sobre cooperació i relacions nord-sud celebrades a Bilbao.

- A l'empara dels tractats de cooperació per al desenvolupament, en els darrers quinze anys han proliferat a Guatemala tota mena d'organitzacions amb el suposat propòsit d'afavorir el desenvolupament del país. En el cas de les organitzacions internacionals, ¿és la seva feina beneficiosa per a les poblacions a les quals diuen que ajuden, o més aviat actuen com a eines de substitució de les responsabilitats de l'Estat i, per tant, com a forces desmobilitzadores?

- En parlar de cooperació al desenvolupament i de la seva vinculació pràctica amb cadascun dels països on intervé, cal fer-ho contextualitzant-la en diversos tòpics d'anàlisi:

L'ajuda internacional ha evolucionat històricament com un instrument del sistema imperant. En teoria ha pretès col·laborar amb els països "en vies de desenvolupament" per eliminar la pobresa i enfortir els drets econòmics i socials. Cinquanta anys després de fer cooperació, tenim en el món més pobresa, més desigualtat social, més vulnerabilitat política i econòmica.

L'ajuda internacional està definida per pal·liar els efectes que les mateixes polítiques i formes intervencionistes dels països

desenvolupats han promogut o consolidat. És a dir, els efectes de l'injust i més que pagat deute extern, les asimetries i desigualtats en les relacions comercials, el saqueig que històricament continuen generant les grans transnacionals, el sosteniment d'un sistema econòmic voraç, en el qual els països rics han crescut gràcies a l'empobriment dels països pobres.

Podem dir, que l'ajuda internacional és el "rostre humà" del sistema neoliberal. I funciona com a tal. Ara tenim els objectius del mil·lenni, hem implementat estratègies de reducció de la pobresa (motivades pel Banc Mundial), ara es pretén fer eficients l'ajuda i el desenvolupament; ...però les causes que regeneren la pobresa, la desigualtat, la fam, la misèria humana, mai no seran abordades des d'aquests instruments.

Hi ha una clara desmobilització en objectius i pràctiques polítiques. Les prioritats ja no són estar en contra del pervers sistema neoliberal. La tendència és aprendre a subsistir-hi. Per tant, la seva naturalesa, els seus objectius, les seves estratègies i formes d'actuar sempre estaran d'acord amb allò que el sistema et vagi demanant i exigint. I no et podràs sortir d'aquesta lògica, senzillament perquè acabaries desapareixent.

I és en aquest context que les ONG internacionals han evolucionat i estructurat la seva raó de ser.

- També s'ha apuntat que moltes d'aquestes organitzacions, creades aparentment de manera altruista com a vies de cooperació al desenvolupament i finançades a través dels fons estatals dels seus respectius països mitjançant subvencions per a projectes i actuacions aparentment beneficioses, en realitat constitueixen un mitjà més de foment de les polítiques neoliberals globals en benefici dels interessos econòmics i polítics dels països dominants. És realment així?

- Si revisem l'origen de les ONG identifiquem etapes, objectius i motius de la seva actuació. Veiem que la majoria d'ONG van sorgint des dels anys setanta en el marc d'actuacions assistencialistes, humanitàries, caritatives, amb aquesta visió d'ajudar els "pobres", els "necessitats". Amb una anàlisi de la realitat vista fonamentalment des del "nord". En una altra línia de motius, comencen a aparèixer organitzacions en les quals hi ha objectius i una naturalesa política molt relacionats amb processos de canvi i transformació social als països del "sud". Amb el sorgiment de moviments revolucionaris a Amèrica Llatina i el Carib, amb el triomf de la revolució cubana i, posteriorment, de la nicaragüenca a finals dels setanta, la solidaritat es va anar intensificant i va anar sorgint tota una diversitat d'expressions polítiques en suport d'aquells processos. A principis dels noranta, amb la finalització de la guerra freda i la pacificació forçada als països on hi havia moviments revolucionaris lluitant contra els règims militaristes i oligàrquics, la solidaritat i la cooperació internacionals van tenint nous horitzons basats en concepcions aferrades als nous contextos econòmics i polítics internacionals. És a partir dels anys noranta (i fins avui), que es genera el boom de les ONGD. L'ajuda internacional es va ampliant en termes financers i geogràfics, i al seu voltant es va consolidant tota una institucionalitat que ha passat de ser un mitjà a ser un fi en ell mateix. L'ajuda internacional s'ha transformat en un instrument vital de la política exterior dels països del nord, i els interessos geopolítics i intervencionistes que es mouen al seu voltant són més que evidents. Com a exemples, tenim els interessos que es mouen per mitjà de l'ajuda internacional a l'Iraq, l'Afganistan, Cuba, Veneçuela, etcètera. En tots aquests escenaris, les ONGD han jugat un rol d'intermediàries o que "solapen" aquests tèrbols interessos.

- Quines haurien de ser, a grans trets, les característiques que

definissin una solidaritat realment efectiva entre països? Té sentit parlar de "solidaritat política" en contraposició a la figura del "cooperant onegetista"?

- Ara més que mai, el món necessita una solidaritat política davant els embats del neoliberalisme. Estem vivint els efectes d'aquest sistema pervers de manera globalitzada. Parlem dels efectes de les mesures d'ajust estructural que recreen les instàncies financeres internacionals amb el vistiplau dels governs conservadors, els estem vivint tots i totes molt de prop: Grècia, Irlanda, Portugal, Espanya, el Regne Unit, França... com ho continuem vivint a Amèrica Llatina. La privatització dels recursos naturals i de l'Estat mateix és una pràctica globalitzada. Ara, quan parlem de pobresa, també apareixen estadístiques dels milions de pobres que hi ha als països rics, ja no només constitueixen una categoria del "sud". Ara més que mai hem de globalitzar la solidaritat, la resistència i la humanitat. Necessitem veure'ns com a iguals, hem de generar veritables aliances polítiques, de traçar un horitzó comú i, fonamentalment, no hem de perdre l'ètica i la utopia. Estem davant d'un sistema inhumà, pervers, materialista, que de manera inevitable ens està portant a la desaparició com a pobles, com a éssers vius. Hem de desfer els camins del conformisme, de la immobilitat, de la desmobilització i reprendre les abandonades banderes de la lluita per un món millor, més equitatiu, més just, més igualitari per a tots i totes.

La cooperació internacional ha de plantejar-se seriosament que, si no eradiquem la injusta distribució de la riquesa, seguiran persistint les causes de tots els problemes estructurals que reproduïxen la pobresa, l'opressió, la marginació, l'exclusió. Les condicions per enfortir noves formes de participació, lluita i resistència estan donades. O continuem sent un apèndix de l'actual sistema neoliberal, o optem per la lluita que ens ha de portar a un món millor.

"O contínuem sent un apèndix de l'actual sistema neoliberal, o optem per la lluita que ens ha de portar a un món millor"

> LES PARAULES SÓN PUNYS

Orwell i la Novoparla

Jordi Martí Font

A l'Eric Blai li deien George Orwell (1903-1950) i és autor d'un dels llibres de denúncia de l'autoritat en les seves diverses formes més interessants pel que tema que ara ens ocupa. A Mil nou-cents vuitanta-quatre, Orwell novel·litza la rebel·lió d'un personatge anomenat Winston Smith contra un poder totalitari que domina totalment la vida dels ciutadans sota la seva administració. Aquest domini arriba fins als plecs més amagats dels sentiments humans. Una dels eines de dominació que els súbdits d'Oceania acaten és la Novoparla.

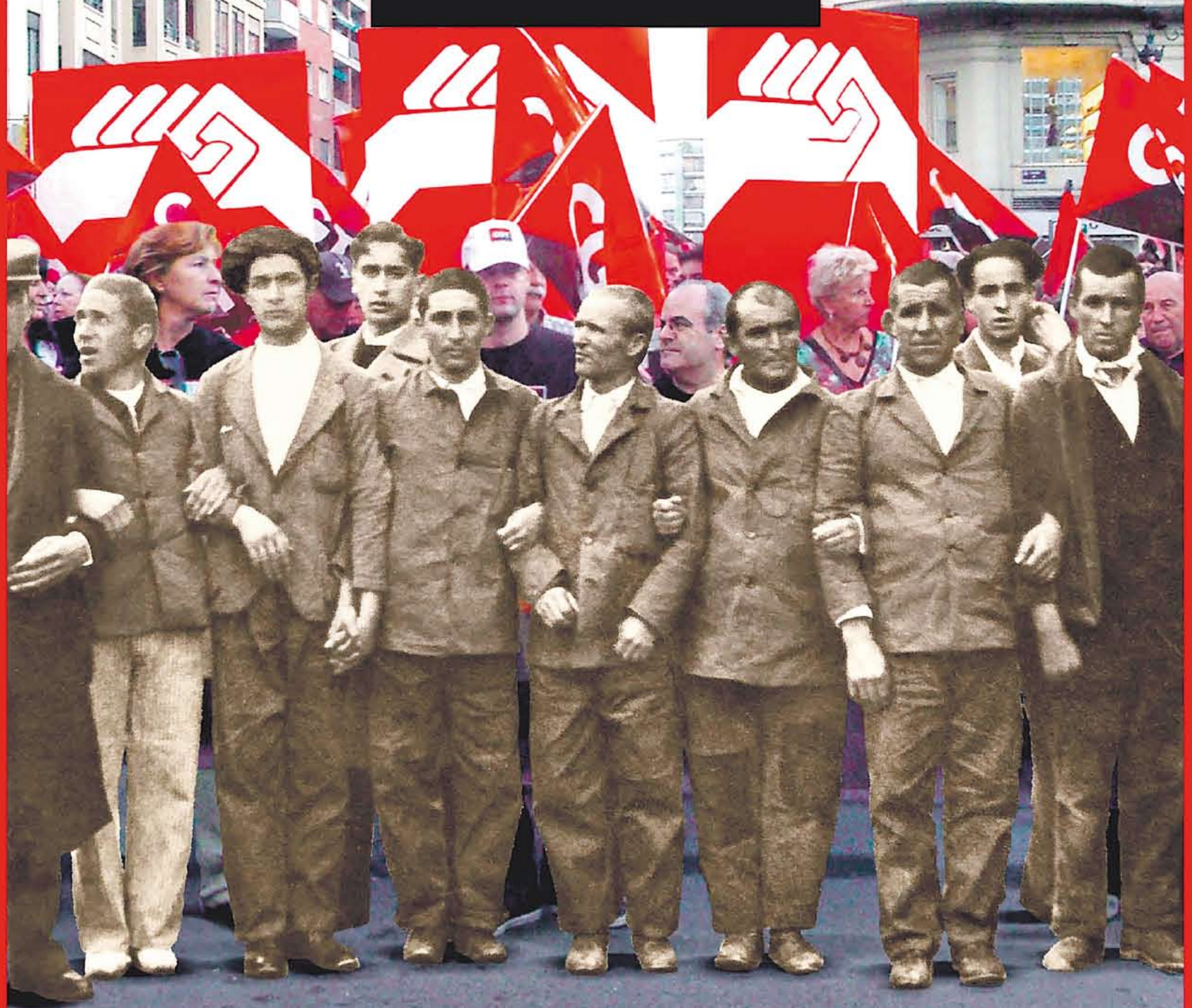
La Novoparla és el llenguatge oficial d'Oceania i havia estat ideat per arribar als objectius fixats pel Socang (Socialisme Anglès) però al 1984 encara no l'utilitzava ningú com a única llengua. No obstant, The Times hi escrivia els editorials i es preveia que al 2050 ja hauria substituït totalment la Parlavella, que era l'anglès corrent del dia a dia.

El mateix Orwell ens explica que "La finalitat de la Novoparla era no sols proporcionar un mitjà d'expressió de la cosmovisió i de les habituds mentals pròpies dels afeccionats al Socang, sinó encara d'impossibilitar totes les altres formes de pensar". Els fonaments damunt el qual es construïa la nova llengua era l'anglès corrent, però amb una reducció evident del nombre de mots, la invenció de noves paraules amb nous significats i la reducció i canvi de significats dels significants que la llengua corrent ja tenia. Dominant les paraules i negant-los anteriors significats controlaven la possibilitat de pensar dels súbdits del règim.

La Novoparla és un dels punts culminants en el camí per denunciar l'apropiació per part del Poder de les paraules. En la nova llengua, les paraules acostumen a ser curtes i qualsevol que sigui prescindible és eliminada. Existien tres tipus de vocabularis que aïllaven les paraules útils per pensar per tal que el seu "nou" significat no pogués ser modificat per ningú que no fos part del Poder, alhora que existia una categoria de noves paraules, normalment compostes, amb significats específics normalment útils per a la dominació.

A Mil nou-cents vuitanta-quatre, Orwell no només exposa el domini sinó que, en el cas de la Novoparla, descriu els mètodes clars i precisos que el Poder utilitza per crear una nova realitat lingüística que faci impossible el lliure pensament i faciliti l'assumpció de la dominació per part dels dominats.

100 ANYS D'ANARCO SINDICA LISME

E X P O S I C I Ó

15 gener · 15 febrer · 2011

Museu d'Història
de Catalunya

Plaça Pau Vila 3, Barcelona

FUNDACIÓ
SALVADOR
SEGÚI

CGT

www.cgt.org.es

100 ANYS D'ANARCOSINDICALISME

Programa

Barcelona, del 15 de gener al 15 de febrer

- Dissabte 15 de gener: 12:00 h Obertura de l'exposició

Horaris de visita: Dimarts a dissabtes de 10 a 19h.
Dimecres de 10 a 20 h. Diumenges de 10 a 14.30 h. Dilluns i festius tancat.

- Dimarts 18 de gener:

12:00 h Roda de premsa

18:00 h Inauguració

18:30 h Presentació del catàleg «100 anys d'anarcosindicalisme»

Amb la participació de:

Mary Nash, Universitat de Barcelona, Susanna Tavera, Universitat de Barcelona, Rafael Maestre i Cristina Escrivà, comissaris de l'exposició. Presenta M^a. Àngels Rodríguez, Presidenta de la Fundació Salvador Seguí.

Xerrades amb col·loqui: (Auditori -planta 4-)

- Dijous 20 de gener, 19 h. La creació d'una organització anarcosindicalista en temps de crisi. Teresa Abelló Güell, Universitat de Barcelona.

- Dijous 27 de gener, 19 h. L'aportació llibertària a la literatura en els últims 100 anys. Pere Joan i Tous, Historiador

- Dijous 3 de febrer, 19 h. Les realitats d'una societat anarcosindicalista: les col·lectivitats. Jordi Ibarz Gelabert, Universitat de Barcelona.

- Dijous 10 de febrer, 19 h. Futur i anarcosindicalisme. A càrrec de la Confederació General del Treball.

Presentació

Des que la consciència obrera es va despertar obertament en el segle XIX el proletariat va lluitar pel que consideraven fonamental, el seu dret d'associació.

Els obrers i obreres, a més de lluitar pels seus drets, van començar a forjar la seua ideologia i ètica, calant en ells el pensament anarquista, basat en l'abolició de tota forma de govern i en l'exaltació de la llibertat individual, així van passar de pàries i miserables a convertir-se en protagonistes del seu destí.

La necessitat d'unió solidària entre el proletariat militant antiautoritari va fructificar amb l'aparició de l'anarcosindicalisme.

L'anarcosindicalisme, moviment sindical de caràcter revolucionari i orientació anarquista, va més enllà de millorar les condicions laborals. És conscient que sense un canvi de societat les millores serien passatgeres. Així va arrelar la idea de revolució social, amb el desig d'una societat organitzada de baix a dalt per mitjà d'associacions lliures i la lliure federació dels individus en comunes.

En poques paraules, l'exercici de la llibertat com un dret inalienable. Des de fa cent anys, els companys i companyes confederals vénen cantant a la llibertat, conjurant l'opressió i actuant de forma ètica sota els dictats de la raó.

La Confederació General del Treball, la CGT, pretén amb aquesta commemoració homenatjar als homes i dones que van militar i militen en l'anarcosindicalisme i lluiten per la transformació social.

Salut i endavant

Comissió Organitzadora de l'Exposició - Fundació Salvador Seguí i CGT

Índex exposició

Presentació: Jacinto Ceacero

Presentació: Mª Àngels Rodríguez

Introducció: Cristina Escrivà i Rafael Maestre

Cronologia, 1931-1939, Rafael Maestre

Textos: 100 Anys d'Anarcosindicalisme

Orígens de l'anarcosindicalisme: Paco Zugasti

Elogi de la militància: Félix García

Cultura, evolució i revolució. Pràctiques culturals i identitat en el món llibertari espanyol:

Javier Navarro

La premsa anarcosindicalista: Rafael Maestre

Un segle d'identitat anarcosindicalista: Cristina Escrivà

L'Anarcosindicalisme i els seus congressos a Espanya: Juan Alcalde

La CNT catalana: rememoració o història?: Susana Tavera

Les dones i l'anarcosindicalisme: Mary Nash

Del 1976 al 2010. Entre la resposta a la realitat i la fidelitat al llegat: Chema Berro

L'Anarcosindicalisme del segle XXI: Jacinto Ceacero

100 noms per a un centenari

Galeria d'imatges

Documents de l'exposició

Orígens de l'anarcosindicalisme: Nou segle, nou model

Paco Zugasti

Fer un cop d'ull als nostres orígens sempre ajuda a que puguem entendre el perquè i el com de la nostra organització. En aquest extracte del text de Francisco Zugasti, envers els ORIGENS DEL ANARCOSINDICALISME, trobem alguna d'aquestes coses.

El nou segle s'inaugura amb un intent de reconstrucció de l'organització obrera antiautoritària. A iniciativa del gremi de ma d'obra (paletes) de Madrid és celebra una conferència a mitjan del mes d'octubre de 1900. En la mateixa s'acorda la constitució de la Federació Regional de Societats de Resistència (FRSR), continuació dels seus precedents FRE (1870) i FTRE (1881). A l'any següent és celebra el segon Congrés i assisteixen 51 delegats en representació de 75.000 treballadors. En aquesta etapa es reacciona contra

el espontaneisme antiorgànic i torna a posar-se de manifest la necessitat i el valor de l'organització obrera emancipadora, si bé amb les característiques pròpies (federalista, antiautoritària...) del moviment llibertari. Anselmo Lorenzo ho expressa així: «L'organització com a conseqüència d'un judici i d'una volició, significa un progrés, un perfeccionament, un benefici. Acceptem-la; sortim, no de d'individualisme, sinó de l'atomisme, mantinguem, depurem i reforcem tots i cadascun l'organització federal dels sindicats obrers».

La nova Federació poc després de complir un any d'existència va promoure un dels moviments vaguistes més importants de Catalunya. El 17 de febrer de 1902 convoca una vaga general en solidaritat amb els metal·lúrgics de Barcelona que portaven 2 mesos de vaga per la jornada de vuit hores. La vaga s'estén a tota Barcelona i a altres ciutats catalanes; excepte aïllats incidents es va desenvolupar de manera pacífica i va durar una setmana sencera. Va ser una demostració de solidaritat i de capacitat d'organització de la classe obrera que

sortia d'una profunda crisi. Amb posterioritat a aquesta vaga se succeïen unes altres per tot el territori espanyol que centren els seus ob-

jectius immediats en la consecució de la jornada de vuit hores però que, més enllà d'aquest, estan inspirades per la nova estratègia de la vaga general que

substitueix a la tàctica insurreccional del segle precedent. Després d'aquesta onada de vagues es produeix un certa davallada del moviment obrer, la qual cosa no vol dir que els sindicats, nom que van adoptar en aquells dies les societats obreres, no segueixin operatius; de fet la Federació celebra congressos anuals des de 1902 a 1906, any de la seva dissolució.

D'aquest temps –temps ombrívol en el panorama educatiu oficial– és la proliferació d'escoles llibertàries i projectes pedagògics innovadors. Els internacionalistes espanyols donaven una gran importància a l'educació perquè atribuïen a la ignorància la causa principal que els oprimits no es rebel·lessin contra l'explotació; això i la profunda convicció que calia transformar les ments submisses en ments crítiques per transformar la societat, va portar a no pocs mestres llibertaris a recórrer camps i ciutats per arribar allí on la desídia estatal o la indiferència religiosa no arribava però, sobretot, per proporcionar al proletariat la recerca del coneixement alliberador.

Elogi de la militància: la militància mai va gaudir de bona salut

Félix García

Felix Garcia Mariyon, ha fet una radiografia sobre els comportaments, els desitjos, les frustracions i les recompenses que els militants d'aquesta o altres organitzacions llibertàries poden sentir el en trascorrer de la seva activitat. Aquest extracte del seu article ELOGI DE LA MILITÀNCIA, ens ofereix una petita mostra.

És bastant freqüent que, quan parlem d'aquestes coses, tinguem tendència a establir una certa dicotomia: temps enrere hi havia una militància molt coherent, molt eficaç, amb gran capacitat d'incidència en la realitat i fins i tot amb possibilitats de posar en pràctica les més innovadores i radicals propostes revolucionàries. I ara ens toquen temps en els quals ningú milita, la gent accepta resignadament l'ordre establert i sols canvia els seus hàbits al ritme que imposa la cultura dominant i en la mesura en què aquests canvis afavoreixen aquesta cultura. El dolent d'aquesta dicotomia és que no es generalment un bon reflex de la realitat. És més, un pot pensar, sobretot si el que fa aquesta valoració té ja

certa edat, que comença a afectar-li la malaltia d'Alzheimer o que va tenir una joventut potser peculiar. D'altra banda, el més freqüent és que qui exposa aquest lament no s'inclouï en el conjunt dels que no militen, sinó més aviat en la resta que manté encesa la flama del compromís social i polític. El més assenyat és pensar que s'en fa un gra massa: ni antany es militava tant, ni enguany es milita tan poc.

En el cas del moviment llibertari això es dona amb freqüència quan es parla de temps pretèrits, especialment d'aquells anys gloriosos en els quals la CNT tenia un milió d'afiliats (xifra, d'altra banda, una mica artificial) i era capaç d'imposar-se a la patronal amb vagues molt dures, o de construir el comunisme llibertari i les col·lectivitzacions per frenar a la dreta reaccionària amb la revolució llibertària. O també quan recorden els anys 60 i 70 del segle passat, durant els quals per tot el món es van estendre contestacions radicals envers l'ordre establert, amb l'anarquisme com un dels referents més significatius d'aquests moviments, especialment en el cas del Maig Francès. La mort de Franco va retardar una mica la recepció a Espanya d'aquests moviments, i va caldre esperar a 1976 per assistir al ressorgir brillant de la CNT que va ser capaç de convocar a més de 20.000 persones a la plaça de toros de San Sebastián de los Reyes el 1977.

Doncs bé, la veritat és que no era or tot el que relluïa, i fins i tot algunes actuacions no relluïen en absolut.

Això no vol dir que no hi hagi diferències, doncs evidentment les hi ha i els llibres d'història donen bon testimoni de certes etapes en les quals van coincidir en el temps i l'espai algunes persones i algunes circumstàncies que van tenir un especial nivell de militància, van conquerir cotes d'implicació personal i de capacitat de mobilització no massa freqüents. Recordem, per exemple i per seguir amb els dos exemples anteriors, el que va ocórrer en les dues primeres dècades del segle XX, època en la qual neix l'anarcosindicalisme espanyol i té una brillant irrupció coronada per una vaga sonada. Va haver-hi molts i molt bons militants sindicals, amb Salvador Seguí, Joan Peiró, Àngel Pestanya i molts altres que surten tant en els papers. Van ser possiblement el seu exemple i la seva

capacitat de lideratge i d'organització els que van incrementar el nivell de militància en general i van dur entre tots endavant la CNT en adverses condicions.

Però la història posterior ja no és tan brillant, almenys no fins implantada ja la II República i durant el primer any de la Guerra Civil. I després d'una brutal repressió, una tornada al silenci i l'oblit sols amb el repunt de la militància en el moviment obrer a la fi dels anys 50. I alguna cosa semblant es pot dir dels po-

tents moviments socials dels anys 60 als Estats Units i a Europa. Durant uns pocs anys, aquests moviments van comptar amb militants molt qualificats i amb un elevat nivell d'implicació col·lectiva.

Però també en aquest cas, al poc temps van arribar anys d'un nivell més baix de militància, també, com en el cas anterior, amb la inestimable ajuda de les forces encarregades de fer callar i, en cas necessari, exterminar, els moviments que qüestionaven l'ordre establert.

Cultura, evolució i revolució

Pràctiques culturals i identitat en el món llibertari espanyol

Javier Navarro

El nostre món s'ha anat construint entorn al nostre ideari, en aquest extracte del text de CULTURA, EVOLUCIÓ I REVOLUCIÓ, PRACTIQUES CULTURALS I IDENTITAT EN EL MON LLIBERTARI ESPANYOL, escrit pel professor de la Universitat de València Javier Navarro, es reflexiona entorn a com s'ha anat construint aquest particular món.

En definitiva, la doble dimensió esmentada –interna i externa– és la que caracteritza tota aquesta sèrie de pràctiques i activitats culturals, sobre la tipologia i característiques de les quals realitzarem algunes reflexions. Però convé precisar alguna cosa abans que resulta aquí fonamental. En al·ludir genèricament al “moviment llibertari” fem referència, tal com apuntàvem, a un món caracteritzat per la seva diversitat i heterogeneïtat, no només pel que es refereix a les seves diverses tendències i corrents (així, per exemple, en la dècada de 1930 podem parlar de “faistes”, “treintistes”, “individualistes”, i, en un sentit més general, de comunistes llibertaris, sindicalistes, anarcoindividualistes, etc.)

o a una trama associativa definida pel seu policentrisme i autonomia (sindicats pertanyents a la CNT, grups d'afinitat, agrupacions de JJLL i de Dones Lliures, ateneus i agrupacions culturals, etc.), sinó també a una cultura i una identitat en general, convé insistir, diversa i heterogènia en els seus perfils, contestada des del seu interior, canviant i flexible. A un nivell molt bàsic –i àdhuc a risc de simplificar–, trobariem la presència, a grans trets, de:

- a) Una cultura sindicalista, en la qual es mouen els sindicats de la CNT, la seva massa de militants i, en certa mesura, d'afiliats; la que marcava el dia a dia de la lluita i la vida obrera. Aquesta cultura no estaria lluny de la d'altres sindicats de classe (per exemple, els de la UGT o altres societats de treballadors de filiació republicana, progressista, etc.) i, per extensió, d'una cultura obrerista en general, amb punts en comú amb altres cultures polítiques, adscrites, per exemple, al socialisme o al republicanisme. Comparteix amb elles aquesta “mística de l'educació” abans esmentada, la fe en la ciència, el laïcisme, el compromís amb la difusió i l'extensió cultural entre les classes populars, així com l'aposta per una sociabilitat instructiva i per un oci moralitzador propi del “obrer conscient”, etc.
- b) Una altra cultura més específicament

anarquista, llibertària, sustentada en les publicacions (diaris, revistes, editorials de llibres i fullets), la tasca de determinats grups en els seus àmbits d'influència (en el treball i els sindicats, en els ateneus, en les joventuts, etc.) i en les seves pràctiques socials i culturals, o en l'ascendència i l'exemple de determinats militants.

El seu “afany cultural” s'accentua també aquí, però compartit amb l'èmfasi en l'autonomia individual i la pulsio antiautoritaria, així com en la transformació integral de la vida quotidiana en múltiples àmbits (entre ells, la filia naturista o l'aposta per formes alternatives de convivència o de relacions sexuals i familiars, per citar només alguns exemples).

Dit l'anterior, podem passar a posar en dubte obertament qualsevol pretensió de convertir-ho en alguna cosa més que una reflexió molt general.

Resulta equivocat traçar fronteres aquí. Aquesta divisió és per descomptat massa esquemàtica, possiblement clarificador però criticable sense dubte des de molts punts de vista. En primer lloc, per les impregnacions i interaccions constants que es produeixen entre ambdues dimensions i que fan que resulti difícil separar-les. També perquè no es vinculen mecànicament, ni molt menys, a les organitzacions amb les

quals, al principi, podríem relacionar-les (és a dir, la CNT en el primer àmbit; els grups anarquistes i la FAI, les JJLL, els ateneus llibertaris –o Dones Lliures posteriorment– en l'altre). Els intercanvis i els desplaçaments són constants. Així, com s'ha demostrat per a la CNT, les vies per a l'accés a la militància més

activa, és a dir més enllà de la militància de base –vies no formalitzades ni explícites– passaven per la formació ideològica, per la lectura (premsa, llibres, fullets) anarquista o anarcosindicalista, per l'assistència a les conferències organitzades en ateneus, agrupacions i sindicats, etc

La premsa anarcosindicalista

Rafael Mestre

No podia restar fora d'aquest repàs als aspectes que envolten el transcórrer d'aquests cent anys, parlar d'una eina que ens ha acompanyat sempre i a la que les TIC comencen a fer ombra, de tota manera sempre hi son i hi seran en la nostra memòria, així ho desenvolupa Rafael Mestre Marin a l'article LA PREMSA ANARCOSINDICALISTA, del que us oferim un bocí.

Al Moviment Llibertari en l'exili, al Congrés de París de la CNT de 1945, es va fer palesa la necessitat de mantenir la publicació regular d'una premsa llibertària espanyola a França per perpetuar la memòria del moviment anarquista, com queda explicat en el “Informe de la CNT en el Exterior”. Les publicacions periòdiques es feien ressò de la vida dels propis exiliats. La premsa era molt rica en continguts polítics, de pensament

o reflexió teòrica, i culturals en un sentit ampli. Les capçaleres més importants pel seu tiratge i durada van ser: Solidaridad Obrera, Le Combat Syndicaliste, Espoir, España Libre i Frente Libertario. També seria molt interessant detenir-nos a analitzar algunes revistes de caràcter específicament cultural com: Suplemento literario de Solidaridad Obrera (París, 1954-1961), Umbral (París, 1962-1969), Cenit (Toulouse, 1951-1994), Inquietudes (Bordeaux, 1947) i Universo (Toulouse 1946-1948), malgrat que aquesta és una qüestió que excedeix el marc d'aquestes pàgines i que deixem per a futures investigacions. Resumint, “una vida cultural intensa juntament amb l'acció política més ariscada i les més terribles tragèdies personals, aquest va ser l'exili confederal durant gairebé 40 anys. Mitjançant t de tota aquesta labor, es tradueix la preocupació constant dels llibertaris en l'exili: Aguantar, ajudar als d'Espanya, aprendre i reflexionar”. La pèrdua de la guerra malgrat la brutal repressió patida, no va desanimar als llibertaris. L'edició de premsa clandestina pot servir-nos com a indicador per avaluar l'acció del ML en la lluita contra

la dictadura. “Podem destacar, a València, l'edició simultanejada de dos diaris: Fragua Social, amb un tiratge mitjà de 6.000 exemplars i Acción Juvenil, òrgans del Comitè Regional de la CNT i de les JJ.LL. respectivament. En la resta de regionals es publicaven nombrosos òrgans d'expressió: Barcelona editava la seva clàssica Solidaridad Obrera, com a òrgan del Comitè Regional, a més d'altres òrgans de rams de producció com El Martillo, de la Federació Metal·lúrgica. A les províncies aragoneses, Cultura y Acción, del que es fan tiratges de fins a 10.000 exemplars; a Astúries i Euskadi, CNT Regional. A Madrid i província s'editaven CNT, Castilla Libre i Juventud Libre i també, conjuntament amb la UGT, Fraternidad... Aquestes publicacions es distribuïen per mitja d'estafetes prèviament concertades situades en diferents establiments oberts al públic (bars, quioscs de premsa, ultramarins, posats a la venda en mercats de barri, llibreries de vell, etc.). Els paquets s'enviaven per tota la geografia espanyola, per mitjà dels treballadors afiliats al sindicat ferroviari, i per camioners sindicats també, els quals els lliuraven als

respectius Comitès locals que procedien al seu repartiment entre simpatitzants i afiliats.

Per fer-nos una idea de la implantació de la CNT en aquest període i de la difusió de la premsa clandestina anem a ressenyar, de l'acta de la reunió de la Federació Local de Barcelona del 8 de juny de 1946, el repartiment de 6.000 exemplars de la Soli decidida pels Sindicats de la CNT:

Oficis Varis: 450 exemplars. Alimentació: 750 exemplars. Arts Gràfiques: 450 exemplars. Construcció: 900 exemplars. Espectacles Públics: 250 exemplars. Indústria Química: 450 exemplars. Energia: 350 exemplars. Fusta: 250 exemplars. Metal·lúrgia: 750 exemplars. Pesca: 100 exemplars. Pell: 250 exemplars. Sanitat: 50 exemplars. Tèxtil: 550 exemplars. Transports: 450 exemplars. No hem d'oblidar-nos dels Butlletins Interns editats en l'exili per la CNT i la FIJL corresponents a les regions de França on tenien implantació, així com de la premsa elaborada de forma artesanal pels presos confederals internats a les presons de Franco:

A la presó Modelo de Barcelona, es van

editar entre 1947 i 1949, La Voz Confederal, així com el periòdic satíric Ácarus i Esfuerzo, de les Joventuts Llibertàries. A la presó de San Miguel de los Reyes de València, CNT de 1946 a 1949. Combate a la presó del Puerto de Santamaría (Cádiz) en 1946. I Juventud Libre, de 1946 a 1947, a la presó d'Alcalá d'Henares”.

A partir de l'anomenada Transició a la democràcia es va produir un renéixer de les organitzacions del Moviment Llibertari i de l'anarcosindicalisme, el que va portar una infinitat de publicacions.

Un segle d'identitat anarcosindicalista

Cristina Escrivà

Els nostres elements iconogràfics ens identifiquen i al mateix temps en envolten per delimitar el nostre espai i per atendre'l. Saber quan i com han evolucionat aquests elements és el que ens explica Cristina Escrivà Moscardó, en el seu article CENT ANYS D'IDENTITAT ANARCOSINDICALISTA, del que us oferim un extracte.

El carnet d'identitat de la "Federación Obrera El Movimiento", amb una estètica elegant en el seu disseny, així com en el seu grafisme, conclou amb aquestes frases, "Obrer: Si vols ser lliure, si vols aconseguir el grau de benestar al que tens dret, si vols emancipar-te de l'esclavitud del salari, has d'associar-te amb els teus companys de classe. No desertis mai de la Societat, estima-la i defensa-la sempre amb tota la teva energia, com ho faries amb la teva pròpia mare, i no traïcions als teus companys. No et fiïs de les promeses de la classe capitalista, doncs sent els seus interessos contraris als teus, ha de tractar d'enganyar-te. Voluntàriament no et farà concessions, has d'arrencar-les-hi amb la força de la unió.

No deixis mai de donar la teva solidaritat moral i material als teus companys

en els seus conflictes contra el capital, doncs en ajudar-los treballes per la teva emancipació.

I no oblidis mai que unió és força i voler és poder".

Belles paraules impregnades d'esperit anarcosindicalista.

En els anys de la Guerra Civil els artistes van aconseguir unes quotes de gran nivell. Les noves avantguardes, que no van deixar de fluir, van ajudar a això. És dins d'aquesta etapa on les creacions van adquirir major rellevància a les mans dels grans cartellistes, gairebé tots homes, que van assumir el paper de difusors de les consignes i ideals revolucionaris, entre ells: Arturo Ballester, Vicente Ballester, Jacinto Bofarull, Ramón Calsina, Coves, Carles Fontseré, José María Gall, Gumsay, Manuel Monleón, Baltasar Llop, José Luis Rei (Sim), Ricard Obiols, Eduardo Vicente, etc. Des del més quotidià, segells, capçaleres, capçaleres de premsa, portades de revistes, fins al més visible i grandiloqüent, les pancartes amb retrats dels líders, es van convertir en el llenguatge del carrer. Les impremtes col·lectivitzades treballen per millorar la informació gràfica i fer més atractiu el resultat editorial. Això porta a col·lació el següent comentari: al meu entendre, la introducció de la bandera com avui la coneixem, en diagonal, va ser fruit d'una evolució, sent en la intensitat de la Guerra Civil quan les tres lletres, que centrades unien els dos triangles, van adquirir prestigi com a

simbol popular.

La bandera vermella i negra apareix nomenada en premsa governamental per primera vegada en el mes de març de 1931 en La Correspondència militar, descrivint els successos d'una revolució obrera i estudiantil en la Facultat de Medicina de Madrid: "en una altra finestra es va hissar una bandera vermella i negra". El mateix diari, el dia 2 de febrer de 1932, comunica: "Granada: Avui es va acabar una obra al parc del Triomf i els obrers van col·locar en ella la bandera vermella i negra del sindicat. Va anar-hi en l'acte la policia i va treure la bandera...". La Libertad i El Siglo Futuro del 23 de gener de 1932 refereixen: "A l'Ajuntament [Cardona, Barcelona] la bandera vermella i negra que els bregaries...". "La bandera vermella i negra va obrir el seu braç al vent", va escriure el cronista per a Nuevo Mundo el 5 de febrer de 1932. Luz el dia 16 de febrer de 1932 escriu: "vaga general revolucionària en tota Espanya... a l'Ajuntament onejava la bandera vermella i negra... probablement miners de Figols...". El Sol nomena per primera vegada la bandera el dia 31 de març de 1932 en aquests termes: "figuraven un centenar de sindicalistes, portaven al seu front la bandera vermella i negra". La bandera referida en aquests anys encara no mostrava els dos colors en diagonal, com ho demostra el cartell de Sagristà titulat "Montjuïc, la visió última", realitzat el 1930 a manera d'homenatge a Francisco Ferrer i Guàrdia.

Però des de l'exili es continuava creant il·lusions pel retorn i es lluitava per mantenir viu l'ideal Llibertari. Seguint les petjades iconogràfiques d'aquests anys trobem l'acció sindical dissenyada gràficament per autors que van viure la guerra i la dels seus hereus. Encara que enfocada a través de diferents lents, la imatge anarcosindicalista de l'exili es diferencia poc per la seva procedència geogràfica. Els colors vermell i negre es mantenen fixos en la seva essència. La introducció de vinyetes, anònimes en la majoria de les ocasions, en contra de Franco, són imatges recurrents. Les tonalitats de la

premsa no sortien del negre, per motius essencialment econòmics. A més mitjançant els dibuixos ja no s'havia de crear consciència, hi havia altres preocupacions essencials en l'exili, ajudar als companys i companyes d'Espanya i no deixar que es morís la il·lusió del retorn a una pàtria lliure. La realització de targetes postals per contribuir econòmicament va ser una de les formes gràfiques més vistoses que es van publicar. Jesús Guillem "Guillembert" va realitzar-ne algunes d'elles. Unes altres de les Cartes Postals solidàries mostraven reproduccions de quadres realitzats per Goya, Ibars, Castelao, etc.

La CNT catalana: commemoració o història?

Susana Tavera

Susana Tavera, historiadora de la Universitat de Barcelona, dona una visió refrescant encara que coneguda i, com ella diu, a vegades contestada des de les files anarquistes, envers la intenció que sempre ha tingut l'anarcosindicalisme d'anar més enllà d'una organització que sols demana transformacions i canvis laborals. Així queda pales en el seu article LA CNT CATALANA, REMEMORACIÓ O HISTÒRIA? del que us oferim un tast.

L'hegemonia sindical consolidada durant la I Guerra Mundial també derivava de les aspiracions cenetistes dirigides a substituir el sistema polític català, un component que de fet va tenir decisives conseqüències en la desestabilització d'aquest sistema durant els anys de la postguerra europea. Per part de l'anarcosindicalisme militant va haver-hi doncs una volguda i rítmica recerca de respostes transformadores respecte a les característiques fonamentals de la política catalana, una característica que mai acceptada pels anarquistes i escassament reconeguda per la histo-

riografia no llibertària— es va manifestar en la persistent voluntat de respondre a les mobilitzacions catalanistes i també en la de substituir l'hegemonia institucional de la Lliga catalana.

No obstant això, la concreció política i organitzativa de l'anarcosindicalisme no va oblidar en els moments immediatament posteriors al Congrés de Sants que l'anarcosindicalisme també havia de respondre a impulsos organitzatius estatals.

Així ho va assenyalar Pestaña el 1919 en insistir que, si els anarcosindicalistes havien fonamentat fins llavors la seva militància a Catalunya, d'ara endavant no deixarien la perspectiva de tot l'Estat: "Nosaltres, fins ara hem limitat la nostra organització a Catalunya; en endavant l'anem a estendre a tota Espanya, i ho anem a fer convençuts de la bondat de les nostres teories, convençuts que els nostres procediments són lògics i racionals [...] Nosaltres volem dir que quan algú objecta: a Catalunya podeu fer aquestes coses, però a Madrid no, el treballador madrileny no és com el català, jo li dic que és el mateix, que és igual [...]".

En efecte, la CNT es va lliurar a edificar una bastida o "entramat" revolucionari d'ampli abast territorial perquè a més pogués assegurar una transformació

social fonamentada en les concepcions federals de la societat llibertària. Seguint l'exemple "reorganitzador" dels Sindicats Únics catalans, la CNT va tractar de cobrir en els anys immediatament posteriors la totalitat del territori estatal amb unes Regionals cridades a substituir l'Estat monàrquic —o el republicà després de l'any 1931— per un règim sindical i/o revolucionari encapçalat per un Parlament amb participació i àmplia representació de les organitzacions obreres "apolítiques". És el que els sindicats anarcosindicalistes van proposar al Congrés de la Comèdia de Madrid en 1919 amb la força que llavors —un any llarg després del de Sants— els donava comptar ja amb les Regionals de l'anomenat arc mediterrani: la d'Andalusia havia estat creada abans fins i tot de la catalana al Congrés de Sants encara que no es va presentar públicament fins a gener de 1919 i la de Llevant es va crear al desembre de 1918. Altres Regionals cenetistes van venir després, entre 1920 i 1922 les del nord peninsular fins a Aragó i també la de les Balears. El procés finalitzaria després de l'enderrocament de la Monarquia quan entre 1931 i 1932 es van crear les Regionals del Centre i la de les Canàries.

L'Anarcosindicalisme i els seus congressos a Espanya

Juan Alcalde

A mes del congrés fundacional del 1910, i els coneguts del 1919, 1931, 1936, han estat molts altres els comicis confederals que han deixat petjada a la nostre història durant aquets anys. Us mostren alguns dels que apareixen a l'article de Juan J. Alcalde, L'ANARCOSINDICALISME I ELS CONGRESOS A ESPANYA, que surt al catàleg de l'exposició.

Congrés de Camperols, Cordova 1913

Celebrat del 17 al 24 d'abril a iniciativa de camperols catalans. Van anar-hi representacions d'Espanya i Portugal i es va decidir crear la FNA (Federació Nacional d'Agricultors) per protegir i preparar d'ideari anarquista en el camp peninsular. Es va acordar publicar un periòdic titulat La Voz del Campesino sota el lema: "la terra pels que la treballen". Les seves reivindicacions es van centrar en l'extensió al camp de la Llei d'Accidents de Treball i l'establiment d'una jornada màxima i un salari mínim. Es va recomanar fomentar la creació d'escoles racionalistes.

En el transcurs dels anys 1916-17 es van produir importants vagues en el camp andalús, sent d'especial impor-

tància les que van començar l'1 de maig de 1917; l'estat hauria de declarar l'estat d'excepció el 28 de maig de 1918.

Conferència de la CNT, Saragossa 1922

L'11 de juny va començar aquesta Conferència que es va realitzar a efectes legals com una reunió de treballadors, però sense esmentar per res les sigles CNT. Les garanties constitucionals havien estat restablertes a l'abril i l'autoritat governamental, present en la reunió, advertint de seguida que era un acte de la CNT va tractar de suspendre l'acte en la

tercera sessió. Davant l'amenaça, el representant de l'organització saragossana va amenaçar amb una Vaga General en la localitat, la qual cosa va fer desistir al Governador dels seus propòsits.

Un dels dictàmens de la Conferència va tractar sobre "La nostra posició davant la política": "Al Ple: Considerant que, a deduir per la història, els partits polítics sense excepció, no suposen valor moral algun en ordre de les seves actuacions... La ponència proposa que la CNT declari: que sent un organisme netament revolucionari que rebutja franca i expressament l'acció parlamentària col·laboracionista amb els partits polítics, és alhora integral i absolutament política, ja que la seva

missió és la de conquistar els seus drets de revisió i fiscalització de tots els valors evolutius de la vida nacional i, a tal fi, el seu deure és el d'exercir l'acció determinada per mitjà de la coacció que esdevé dels dispositius i manifestacions de força de la CNT". La CNT, reclamava el sentit aristotèlic de la paraula "política".

També es va tractar sobre el concepte de comunisme llibertari, finalitat de la Confederació. La intervenció de Salvador Seguí aixecaria, "a posteriori", moltes susceptibilitats entre dues de les tendències de la confederació: la dels puristes anarquistes i la dels sindicalistes revolucionaris: "El comunisme llibertari ha de ser considerat com un possibilisme social. Vull dir que la seva realització es durà a terme per la via de l'experiència. No crec gaire en l'eficàcia de les Internacionals obreres. Almenys, fins al present, de res han servit. En canvi crec que podria resultar interessant una Confederació Hispano Americana de Treballadors". La Conferència, va condemnar la forma arbitrària en què es va nomenar la delegació que va assistir a la URSS considerant-la irregular i rectificat l'acord del Congrés de Saragossa. En conseqüència es va decidir adherir-se a la AIT radicada a Berlín. La CNT, que havia sofert una cruenta època de repressió, morts, pistolerisme, empresonament i dissolució de Sindicats continuarà sent perseguida i assetjada. Aquesta guerra bruta declarada estarà caracteritzada per tres sanguinaris personatges: Dato, Anido i Arlegui, que a punt van estar d'acabar

amb la CNT.

Congrés Confederal de Logronyo (1923)

No es va arribar a realitzar per que s'en van assabentar del projecte els mitjans policials. Moltes delegacions serien detingudes. És en aquestes dates on se situa per alguns l'origen de l'anarcosindicalisme com el coneixem. El 13 de setembre de 1923 es produeix el cop d'estat del general Miguel Primo de Rivera, es constitueix un Directori Militar sota la monarquia d'Alfons XIII. La CNT es manté en la semiclandestinitat, però davant l'assetjament dels pistolers del Lliure i la patronal, l'aplicació de la llei de Fugues i el cop militar, va decidir passar totalment a la clandestinitat al desembre de 1923. Primo de Rivera manifestaria uns anys després: "A Espanya s'ha acabat l'anarquisme com a moviment de masses".

En una conferència clandestina celebrada a València, al juliol de 1927, es constitueix la Federació Anarquista Ibèrica (FAI) en un ambient social on el terrorisme de l'Estat i la patronal havien desfet centenars de sindicats i assassinat o empresonat als militants més representatius de la CNT. Després d'aquesta Conferència de València la nova militància confederal decidiria seguir plantant cara a la reacció i no donar-se per vençuda. Primo de Rivera hauria d'empassar-se les seves paraules.

Les dones i l'anarcosindicalisme

Mary Nash

Hem esta en aquesta batalla com en moltes altres, un exemple amb els nostres plantejaments, encara que hem patit les contradiccions del nostre entorn. En aquets extracte de l'article de DONES I ANARCOSINDICALISME, Mary Nash, ens torna a recordar el fet i el que resta per fer.

Les nombroses polèmiques juvenils de Federica Montseny entorn del debat sobre l'emancipació femenina van aconseguir una ressonància significativa. Publicades majoritàriament en La Revista Blanca entre 1923 i 1929, és a dir, quan era una jove d'entre 18 i 24 anys, els seus escrits es van convertir en un punt de referència sobre la qüestió de la dona. Després van marcar el posicionament predominant en els mitjans anarquistes que es dissociava del feminisme i negava la necessitat d'una

defensa específica de l'emancipació femenina. La jove Montseny va adoptar llavors la postura de desmarcar-se del feminisme, actitud que va marcar la seva posició en les dècades posteriors i que més tard la mantindria allunyada de l'organització femenina anarquista Dones Lliures.

Al desembre de 1923 el seu article de La Revista Blanca titulat "La falta de idealitat en el feminisme" argumentava la falta d'ideals i la manca de valor revolucionari en el feminisme. No obstant això, els seus escrits juvenils antifeministes van adquirir certes paradoxes en assenyalar en altres moments la viabilitat d'un feminisme "noble i elevat" que calibrava de "feminisme racional o humanista" (La Revista Blanca, 1 setembre 1925). Malgrat denunciar la "mil·lenària intromissió masculina" en els assumptes de les dones i constatar que "Entre l'anarquisme teòricament emancipador de la dona i la emancipació real d'aquesta, s'aixeca una muralla formada de prejudicis, de temors, d'egoïsmes i de covardies", rebutjava l'especificitat d'un problema femení per reclamar l'humanisme com a via emancipadora compartida entre homes i dones. La seva proposta de l'amor com a via d'emancipació i de la completa llibertat i independència

forjades mitjançant l'auto-superació individual restaven fora de l'abast de moltes llibertàries i de les espanyoles del moment.

A partir d'octubre de 1935 es van intensificar els debats entorn del feminisme i l'emancipació femenina en els mitjans anarcosindicalistes. Es va produir llavors un punt d'inflexió en el qüestionament del discurs predominant que negava validesa a l'especificitat de l'opressió femenina i a la necessitat d'una lluita específica de les llibertàries per aconseguir la seva emancipació. Solidaridad Obrera i Tierra y Libertad van ser els escenaris d'aquests debats. Llavors, les propostes cada vegada més contundents de Lucía Sánchez Saornil, cofundadora de Dones Lliures mesos després, i de la periodista Lola Iturbe Arizcuren van donar motiu al debat sobre l'anarcofeminisme col·lectiu. Lola Iturbe, a Brisas Libertarias, posava de manifest de nou una patent manca de coherència entre retòrica revolucionària i les practiques discriminatòries en les llurs llibertàries: "Per fortuna, hi ha una dona verídica, que no implora, i llança el Jo acuso contra aquest ambient masculí que rares vegades s'ha preocupat de l'emancipació femenina en altres aspectes que no hagin estat la qüestió sexual... Els

companys, tan radicals en els cafès, en els sindicats i fins i tot en els grups, deixen a la porta de la seva casa la roba d'amants de l'alliberament femení".

La potent veu de la militant de CNT, poeta avantguardista i empleada de Telefónica, Lucía Sánchez Saornil es va unir al debat. Va refusar el domini masculí en les files anarquistes i poc després es va decidir per un anarcofeminisme col·lectiu a Dones Lliures, fundada a l'abril de 1936. L'organització s'apropava més a un grup d'afinitat en els seus orígens, a partir de polítiques d'identitat d'acostament feminista i afinitat anarquista, com també de xarxes entre diferents dones i grups de llibertàries.

A Madrid i Barcelona la seva creació va posar de manifest una ruptura significativa a la cultura política anarquista en decidir-se per l'alliberament femení i l'autonomia associativa dins del moviment anarquista. El nucli fundador es va unir entorn de Lucía Sánchez Saornil, a la periodista i muntadora cinematogràfica Mercedes Comaposada i a la jove metgessa Amparo Poch Gascón. Dones Lliures va aglutinar a moltes joves llibertàries que es movien en els circuits anarquistes dels ateneus o del sindicat

Del 1976 al 2010. Entre la resposta a la realitat i la fidelitat al llegat

Chema Berro

Molt o poc hem o s'ha parlat de com hem portat la nostra organització en els darrers 40 anys, en Txema Berro, afiliat a la CGT de Pamplona, reflexiona i ens dona la seva opinió a l'article DE 1976 A 2010. ENTRE LA RESPOSTA A LA REALITAT I LA FIDELITAT AL LLEGAT, aquí us avancem un bocí.

La reconstrucció de la CNT i els seus primers passos i entrebancades

La reconstrucció de la CNT s'inicia convocant assemblees obertes de les quals sortí la voluntat d'engegar-la, d'aixecar la CNT com a "sindicat amb aspiracions transformadores sense exclusions ni exclusivismes".

Malgrat l'existència de reduïdes realitats, més posades en qüestió que reconegudes, en les quals CNT s'havia mantingut, la nova CNT sorgeix del no-res, de la posada d'acord de persones amb trajectòries diverses que esperaven traduir el prestigi de la històrica CNT en capacitat de convocatòria. Va ser rescatar de la història un protagonisme que havia quedat perdut en el camí, portar a la realitat un agent fins a aquest moment no existent, un intent d'emmotllar la realitat amb la història—saltant d'aquesta un tram important, per recent— i fent un entroncament en el que havia estat un tall. El 1976 encara el recent moviment obrer estava viu, era una realitat que permetia la intervenció i la CNT va començar la seva actuació, diversa i diferent segurament: es van constituir seccions sindicals i sindicats i federacions, es feien propostes i presa de posicions, s'impulsaven conflictes de vegades fins i tot en solitari. La CNT va ser una realitat que tenia presència social i laboral. El ple nacional de regionals de setembre de 1977 comptabilitzava 120.000 cotitzacions, xifra que hagués suposat un bon punt de partida per seguir treballant, per exercir influència en els camins que la realitat anava prenent, per convertir la nostra CNT en opció per oferir als treballadors i la societat.

Però el compromís amb la realitat va fer fallida. Des dels inicis l'actuació pràctica, el compromís amb la realitat dut a terme amb encerts i errors, va entrar en conflicte amb el compromís o fidelitat al llegat històric convertit en ortodòxia i patrimoni. La CNT inicial, diversa i dispar, projecte indefinit i summa d'aspiracions no concretades, estava recorreguda, com no podia ser d'una altra manera, per nombroses tensions, totes elles susceptibles de ser compatibles i conviure en conflicte relatiu, sense perdre la tensió de la resposta a la realitat. El que es va convertir en conflicte irresoluble, incompatible amb la resposta a la reali-

tat, va ser la primacia del llegat reduït a ortodòxia, convertit en dogma i, a més, patrimoni.

Quan no hi ha més que un únic camí i una única veritat, quan qualsevol qüestió o aspecte a decidir es converteix en el sí o el no del nostre ésser, quan qualsevol debat deixa de referir-se al debatut per remetre's a una hipotètica essència, només cap el fonamentalisme i la imposició, i es visualitza com a conflicte de poder en el qual importa més el control que la realitat d'allò que vol controlar-se. La CNT, "sindicat amb aspiracions transformadores sense exclusions ni exclusivismes", la CNT instrument de resposta a la realitat, la CNT projecte obert i per fer, es va convertir en alguna cosa que ens venia donada, que ens va ser imposada i en la qual la preocupació per la realitat va passar a un molt segon pla, quedant sotmesa, fins a gairebé desaparèixer, a aquesta primacia del llegat/ortodòxia.

Va ser un procés, no alguna cosa que succeís de sobte i d'una vegada per sempre. Un procés en el qual les estructures organitzatives van adquirir vida pròpia que girava

entorn dels seus problemes (pugnes) interns; en el qual les fórmules organitzatives, perfectament democràtiques, van deixar de recollir les realitats organitzatives més bàsiques, primer, per després destorbar la seva participació; en el qual el debat es va convertir en teòric circumscribent-se a un nombre reduït de militants; les posicions discrepants es van convertir en enemigues i irre-

conciliables i no van tractar d'impulsar la realitat i l'actuació sinó d'encotillar-la, posar-li entrebancs i controlar-la; un procés en el qual va guanyar el radicalisme verbal i l'ortodòxia, exclouent la reflexió; en el qual es van fer forts els espais tancats, propicis a la imposició que s'aniria estenent amb la submissió de molts. En paral·lel, el moviment obrer entra en etapa de reculada i la realitat s'anirà con-

vertint en més hostil i menys penetrable. El 1978, coincidint amb els Pactes de la Moncloa, però sense fer entre això relació de causa-efecte, s'inicia el declivi de la conflictivitat obrera. També suposa el cim de l'actuació laboral de la CNT, el començament del seu propi declivi, la qual cosa inclinarà definitivament la balança del predomini de l'ortodòxia sobre la preocupació respecte a la realitat.

Curiosament, el decreixement de la lluita obrera dona pas al boom del "llibertari". Són les realitats més sòlides, les més reals, les que primer detecten els canvis socials. El moviment obrer, la capacitat dels treballadors de protagonisme i autonomia, no és capaç de resistir l'atac de les organitzacions sindicals i d'una legislació laboral posada al servei de la seva hegemonia, i que va ser simultani a la imposició de la crisi com a forma d'atac del capital. La CNT que s'havia pres la seva (nostra) participació en aquest moviment obrer amb falta de serietat, amb immediatesa, per gaudir de les possibilitats del moment, com a prevalença de les aspiracions a l'aprofitament de les possibilitats reals, amb grans dosis de joc en definitiva, continuarà la festa entorn del més evanescent boom del llibertari, més despreocupada, aliena gairebé, a la derrota del moviment obrer i de les profundes conseqüències per al futur de les relacions laborals: els traspàs de l'organització al moviment, i de la indefinició al predomini de la confusió, van ser també propicis a aquesta consolidació de la imposició.

JA N'HI HA PROU!

Edició especial de les publicacions *Catalunya, l'Accent* i la *Directa*

GENER 2011 - 40.000 EXEMPLARS - DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA

Les pensions, amenaçades pel govern

Després de la reforma laboral, ara volen passar les tisesores per les pensions i amenacen amb una privatització de la sanitat.

Els bancs i els seus fons privats de pensions, principals beneficiaris del clima d'incertesa.

El Govern espanyol ha previst per al proper 28 de gener aprovar una retallada en l'edat de jubilació i situar-la als 67 anys. Mig any després de la vaga general, i un cop aprovada la reforma laboral, l'objectiu del govern és retallar les pensions. Mentre això passa, cada vegada se sent més el discurs de pluja fina sobre un "inevitable" pagament dels serveis sanitaris per part dels malalts. L'actual Govern espanyol, tal com abans feren alguns països com ara Xile durant l'època de Pinochet, ha esdevingut un aplicat alumne de les directrius neoliberals.

Gener de mobilitzacions contra la retallada

pàg. 3

Desenes de plataformes d'arreu del territori s'han coordinat per establir un calendari de mobilitzacions per aquest proper mes de gener. L'objectiu d'aquestes mobilitzacions és ajudar a generar un clima social suficientment contestatari per tal que el govern decideixi suspendre l'aprovació del decret sobre pensions. L'objectiu de fons d'aquestes mobilitzacions també és el de subvertir l'actual dinàmica derrotista en el camp social i començar a engruixir el múscul de la classe treballadora per plantar cara a les polítiques antisocials.

Economistes denuncien les mentides de l'estat

pàg. 4-5

En l'ofensiva per a retallar les pensions, la propaganda governamental ha utilitzat diverses fal·làcies com per exemple basar exclusivament un suposat problema d'equilibri financer de la Seguretat Social en l'envelliment de la població, o insinuar que les pensions actuals són insostenibles quan és un dels sistemes amb retribucions més baixes de l'occident europeu. Diversos economistes ho denuncien en publicacions silenciades pels grans mitjans.

Vicenç Navarro

30 anys de retallades socials

pàg. 6

La política pactista dels sindicats oficials, la dretanització política i el procés d'integració europea han suposat importants retallades en drets laborals. Ras i curt, la classe obrera tenia més drets laborals el 1976 que avui en dia.

Assemblea de Roca (1976)

JA N'HI HA PROU!

Edició especial de les publicacions Catalunya, l'Accent i la Directa

Des de 2011 - 456.000 Exemples - Dimecres i Dilluns

Qui hi ha al darrera d'aquesta publicació?

Des de ja fa molts mesos, un seguit de col·lectius i organitzacions socials hem iniciat dinàmiques de treball de denúncia i autoorganització davant la crisi. Denunciem no només que la crisi l'estem pagant els treballadors i treballadores mentre que els qui l'han provocada són qui amb més lleugeresa se n'estan sortint, sinó també que aquestes crisis són inherents al sistema capitalista, i que aprofitant l'actual crisi s'està intentant imposar les polítiques neoliberals i antisocials que el capitalisme fa temps que somia.

A banda d'això, també treballem per l'autoorganització dels treballadors i treballadores, conscients que les conquestes socials no han vingut mai atorgades per poders polítics aliats sinó arrancades a l'estat per la força de les organitzacions obreres. Per això hem impulsat un seguit de mobilitzacions i d'espais de participació on poder proposar les accions per intentar subvertir la dinàmica derrotista a què ens volen sotmetre les forces del capitalisme.

És en aquesta doble línia que ens hem coordinat per protestar contra la retallada de les pensions i per dir que ja n'hi ha prou de retrocedir i que ara és l'hora de plantar cara i fer un cop de força per aturar l'onada antisocial que ens cau al damunt.

Som plataformes i col·lectius d'arreu del territori. L'Assemblea de Barcelona i la Plataforma pels Drets Socials de València. La Mesa Cívica pels Drets Socials de Girona i la Plataforma de Lluita contra les Retallades d'Alacant. Les Coordinadores Repartim el Treball i la Riquesa de Castelló de la Plana i del Camp de Tarragona. Col·lectius de Lleida i Mallorca. Assemblees comarcals pels drets socials de l'Anoia, del Garraf, del Penedès i del Maresme. Els moviments populars de Sabadell i Terrassa, l'Assemblea de Barri de Sants. I desenes de col·lectius que arreu s'estan sumant dia a dia a participar en les mobilitzacions d'aquest gener i a repartir els 40.000 exemplars d'aquesta publicació.

I la publicació que teniu a les mans l'hem elaborat els equips de redacció de tres publicacions vinculades als moviments populars: el Catalunya -portaveu de la Confederació General del Treball de Catalunya i les Illes Balears-, L'ACCENT -periòdic quinzenal de l'esquerra independentista- i el setmanari La Directa -publicació dels moviments socials-.

Catalunya

www.revistacatalunya.cat - com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat
977 340 883 (dimecres tarda).

Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus

L'ACCENT

Periòdic popular dels Països Catalans

www.laccent.cat - ppcc@laccent.cat Subscripcions: 646 981 697
Distribució: 615 544 715 Publicitat: 616 073 328. c. Maldonado, 46 baixos, 46001 València. c. Tordera, 34 baixos, 08012 Barcelona

SETMANARI DE COMUNICACIÓ
DIRECTA

www.setmanaridirecta.info
directa@setmanaridirecta.info
935 270 982 - 661 493 117
c. Radas 27, 08004 Barcelona

Aturem la retallada de les pensions

JA N'HI HA PROU, LES NOSTRES VIDES NO SÓN UN NEGOCI!

Després de la vaga general del 29 de setembre del 2010, el Govern espanyol continua amb la seva política de retallades socials i, lluny de derogar la Reforma laboral o els Plans d'ajust del sector públic, ha engegat noves retallades socials (com l'acabament de les ajudes als aturats i les privatitzacions d'aeroports). La darrera, i possiblement la més greu d'aquestes retallades socials serà la Reforma del sistema públic de pensions, incrementant l'edat de jubilació i el període necessari de cotització. Això implicarà que aquells que ara som treballadors, i molt especialment els joves i les dones, tindrem pensions de jubilació cada vegada més baixes.

Per dur a terme aquesta nova retallada, la classe política, molts dels "experts" economistes que ens van vendre les receptes que ens han portat a aquesta crisi i la major part dels mitjans de comunicació, ens intenten convèncer del fet que l'actual sistema públic de pensions és inviable, a causa de l'envelliment de la població, pronosticant la seva suposada insostenibilitat. Però darrere d'aquests argu-

ments s'amaga una voluntat especulativa i neoliberal: eliminar el sistema públic de pensions i substituir-lo per plans privats de pensions en mans del capital financer (bancs, caixes i asseguradores), els mateixos que ens han

lilitat, relaxar les lleis d'immigració, reduir la precarietat i fer el sistema més progressiu per tal que els més rics paguin més, ja que així es podria incrementar el nivell de cotització i es milloraria el nivell de pensions existent.

públic representa un model de solidaritat i redistribució que, lluny de ser el millor possible, aconsegueix disminuir la desigualtat que imposa el capitalisme.

L'aprovació de la reforma està prevista pel 28 de gener i davant aquest nou atac creiem que són la lluita i la mobilització unitàries les que ens permetran encarar amb força un moment històric, on amb la nostra acció i determinació haurem de demostrar en quina societat volem viure. La de l'explotació i la soledat més salvatges o aquella on mitjançant el repartiment de la riquesa, el treball i la solidaritat ens permeti desenvolupar en llibertat la nostra vida.

Fem una crida a fer sentir la nostra veu d'una forma clara i contundent a les mobilitzacions que es faran arreu del territori durant la setmana del 17 al 23 de gener i en la jornada de mobilitzacions generals convocada pel 27 de gener.

ATUREM LA RETALLADA DE LES PENSIONS
Ja n'hi ha prou,
les nostres vides
no són un negoci!

Fem una crida a fer sentir la nostra veu d'una forma clara i contundent a les mobilitzacions que es faran arreu del territori del 17 al 23 de gener i en les mobilitzacions generals del 27 de gener

portat a la crisi i que pretenen, dia a dia, fer de les nostres vides un negoci per enriquir-se encara més. Ens menteixen quan diuen que el sistema de pensions farà fallida, perquè no és el nombre de treballadors el que determina la sostenibilitat de les pensions, sinó la seva capacitat de produir riquesa, capacitat que cada vegada és major. I si el que falta són treballadors cotitzants, sembla que amb un 20% d'atur el que cal no és allargar l'edat de jubilació dels 65 als 67 anys, sinó polítiques d'ocupació de qua-

Si amb un sistema públic el 73,5% de les pensions està al llindar de la pobresa i més del 10% d'avis i àvies no reben cap ingrés, què podria arribar a passar amb un sistema privat? Les pensions públiques representen un pilar fonamental del nostre sistema de drets socials i s'ha aconseguit gràcies a la lluita obrera sostinguda durant molts anys d'esforç i en condicions polítiques molt difícils per la millora de les nostres condicions de vida. En temps on s'imposa l'individualisme i el benefici privat, el sistema de pensions

Comença la batalla per les pensions

☛ JA N'HI HA PROU!

El 28 de gener el Govern espanyol pretén tancar una proposta de reforma del sistema públic de pensions que traslladarà al Congrés de diputats per a la seva aprovació. Si es concreten les propostes que han transcendit en les diverses reunions del pacte de Toledo, les pensions perduran entre un 20 i un 30% de poder adquisitiu i una part de la població veurà restringit el seu dret a accedir-hi. La contestació social a aquestes mesures seran claus per al desenllaç final de la batalla que s'obre entorn un dret social tan bàsic com són les pensions.

La Reforma de la Seguretat Social que està preparant el Govern espanyol serà la retallada més important dels darrers 30 anys. Una devaluació de drets que es dona en el greu context social en el que el 55%

deixarà de cobrar entre un 30 i un 40% de la pensió, mentre que la penalització actual oscil·la entre el 12 i el 18%.

En el marc del Pacte de Toledo és l'ampliació del període que es demana per tenir una pensió del 100%, que passarà dels actuals 35 anys a 40 anys. Aquest canvi afectarà previsiblement a tots els treballadors, atenent al fet que probablement es reduirà la pensió un 2% per cada any que no s'arribi als 40 de cotització, reduint una mitja del 10% més les prestacions.

El Govern espanyol prepara a més la restricció de la viduïtat només per a aquells cònjuges que depenguin econòmicament de forma absoluta del treballador mort, i es preparen noves restriccions de les invalideses, mitjançant la modificació de la forma de càlcul i a través de les directrius als tribunals mèdics per tal que donin menys baixes i declari menys incapacitats.

En definitiva, la reforma de la seguretat social portarà a una minva considerable del poder adquisitiu de les pensions i en limitarà l'accés a una part de la població treballadora. Les implicacions polítiques d'aquestes mesures són moltes i profundes. Per una banda, s'empitjoren unes percepcions per jubilació que ja són les més baixes de l'Europa dels 15, retallant nova-

ment drets socials. Però n'hi ha més. Una d'elles gira al voltant del fet que aquestes mesures semblen cercar promoure els anomenats "plans de pensió privats". Aquests, en definitiva, són simplement plans d'estalvi gestionats per entitats financeres. Actualment, en el conjunt del planeta, algunes de les principals reserves de capital estan en aquests plans privats que, a l'Estat espanyol, els gestionen les mateixes entitats que fa anys aventuren el col·lapse del sistema públic de pensions. Paradoxalment, a diferència de la Seguretat Social que mai ha tingut déficit, els plans de pensions privats sovint han perdut part del seu valor, com l'any 2008 que van caure un 9% i el 2010 al voltant d'un 2,6%. De fet, únicament els plans de més de 15 anys d'antiguitat, que són la minoria, han donat rendibilitats superiors a la inflació.

Només un suport ampli de la campanya de mobilitzacions ciutadanes i de la possible vaga general previstes per aquest gener podran aturar o condicionar la proposta de reforma plantejada des del govern i el parlament espanyols.

Serà la retallada més important dels darrers 30 anys

dels pensionistes actuals no arriben al Salari Mínim Interprofessional. La prestació de jubilació novament serà la més afectada, i no només amb l'augment de l'edat ordinària als 67 anys, sinó sobretot amb importants modificacions del càlcul que reduiran fins a un 30% les prestacions finals.

Una segona mesura plantejada és l'ampliació del període de cotitzacions que s'agafa per a calcular la prestació (base reguladora), que passarà dels actuals 15 anys a 20 anys. Segons les estadístiques que elabora la mateixa Seguretat Social, aquesta mesura reduirà un 8,3% les prestacions finals del conjunt dels pensionistes. També es pretén ampliar de 15 a 20 anys el període mínim per a tenir dret a la jubilació. Aquest augment pot deixar sense dret a aquesta prestació a totes aquelles persones, sobretot dones i precaris, amb vides laborals més baixes.

La modificació de l'edat ordinària de jubilació a 67 anys causarà una penalització de dos anys més a totes les persones que es jubilin anticipadament (reducció d'entre un 6% i un 8% per any). Aquest fet reduirà entre un 12% i un 16% les actuals prestacions. Així, una persona que vulgui jubilar-se anticipadament als 62 anys

Una altra mesura anunciada a aparentment ja acordada

PRINCIPALS PUNTS DE LA REFORMA DE LA SEGURETAT SOCIAL PROPOSADA

PRESTACIÓ	FINS ARA	PROPOSTA DE REFORMA	PROPOSTA CEOE
Jubilació			
- Edat ordinària de jubilació	65 anys	67 anys	70 anys
- Mínim cotització per jubilació	15 anys	20 anys	25/30 anys
- Cotització per tenir 100% jubilació	35 anys	40 anys	50 anys
- Cotitzacions per calcular jubilació	15 anys	20/25 anys	Tota la vida
Jubilació parcial			
Augment requisits, restriccions			
Viduïtat			
- Dret a la prestació casats	No cal dependència	Han de dependre econòmicament	Important reducció
Invalidesa			
- Dret a la prestació		Es farà dependre la pensió de les cotitzacions	
Subsidi d'atur majors 52 anys			
- Dret a la prestació		Augment requisits, restriccions	
Recàrrec manca de mesures en Accidents de Treball			
- Dret al recàrrec		Possible progressiva eliminació	

L'atac a la jubilació, una retallada més de la Seguretat Social

☛ JA N'HI HA PROU!

La Seguretat Social és un terreny especialment sensible, ja que afecta les rendes de les capes socials més vulnerables. Els diferents governs espanyols posteriors al franquisme han anat promulgant lleis que han dificultat l'accés de la població a les prestacions i refent els càlculs de les pensions per aconseguir importants reduccions. Com a resultat, actualment la majoria dels pensionistes no arriben als 600 € mensuals.

La Seguretat Social ha viscut en les darreres dècades di-

verses reformes. En cadascuna de les modificacions legals els mateixos agents socials signants (Govern, patronals i sindicats CCOO i UGT) han argumentat els canvis sobre la base d'unes suposades millores molt difícilment apreciables, però sobretot han defensat les contínues retallades en prestacions i drets socials apel·lant a la responsabilitat de la ciutadania per contenir un suposat déficit públic -que només per-

ceben les visions més catastrofistes i conservadores i que, de moment, mai ha existit i fer, per fi, sostenible el sistema.

L'enduriment gradual de les condicions per percebre prestacions i a la seva reducció progressiva (tant en les prestacions d'atur com en les de jubilació, viduïtat o incapacitat), ha tingut en els darrers anys una preocupant acceleració a partir dels Pactes de To-

ledo de 1995. En definitiva, per a la majoria de la població significa treballar més anys per a rebre menys prestacions.

LA JUBILACIÓ, SEMPRE EN EL PUNT DE MIRA

Les pensions de jubilació provenen del reconeixement social del fet que a partir de determinada edat els treballadors ja no han de prestar serveis i tenen dret a una prestació substitutiva per a

poder mantenir-se. Però aquest concepte solidari està en crisi, amb les contínues retallades en aquestes prestacions en els darrers anys. A inicis dels anys 80 es podia accedir a la prestació havent cotitzat només 8 anys, límit que va augmentar a 10 anys el 1985, a 12,5 anys el 1997, i que actualment es troba en 15 anys. Milers de treballadors s'han quedat sense prestació a causa d'aquestes reformes.

També és important recordar com el 1985 la quantia a percebre es calculava fent la mitja dels dos millors anys dels darrers 10 anys (a triar pel treballador), després va augmentar per ser la mitja dels darrers 8 anys, per incrementar-se a 10 anys, i posteriorment als 15 anys actuals.

Ahora, el 2007 es va restringir considerablement l'accés a la jubilació parcial, la més beneficiosa pels treballadors menors de 65 anys i creada per preservar els drets en processos d'acomiadaments col·lectius, amb un enduriment general dels requisits per accedir-hi.

Economistes de prestigi despu

Nombrosos economistes de prestigi internacional s'han posicionat darrerament en contra la reforma del sistema públic de pensions impulsada pel govern espanyol. Plantejgen que els arguments utilitzats per a justificar la reforma, plens de falsedats i mitges veritats, són un dels exemples més clars del frau intel·lectual en que es basa la política actual. És fals, diuen, que mantenir el sistema públic de pensions actual comporti costos que enfonsaran l'economia a mig termini. Darrere aquests arguments hi ha la voluntat de traspasar als bancs el control de l'estalvi col·lectiu en forma de plans de pensions privats. L'alternativa ha de ser garantir un sistema de pensions basat en l'equitat i la solidaritat entre generacions. Tot això és possible fer-ho. Vicenç Navarro, Juan Torres López i Alberto Garzón Espinosa (*) ho exposen en un llibre publicat recentment, on destriuen les claus per entendre la proposta de reforma de les pensions.

Vicenç Navarro

Juan Torres López

Alberto Garzón Espinosa

☛ JA N'HI HA PROU!

L'argument demogràfic per a justificar la privatització de les pensions.

Des de fa 15 anys s'argumenta que l'envelliment de la població farà perilliar la suficiència econòmica del sistema de pensions. L'increment de jubilats/des i la reducció de la natalitat faran disminuir el nombre de cotitzants a la Seguretat Social mentre creixeran aquells/es que en cobren una pensió. Això provocarà que no hi hagi prous recursos per a finançar el conjunt de pensions públiques.

Com influeix l'envelliment de la població en la taxa de dependència?

L'envelliment de la població comporta un increment de la taxa de dependència, és a dir, del número de pensionistes en relació el de cotitzants. Aquest increment implica que cada treballador que cotitza sufragui les pensions de cada vegada més persones. Augmenten, doncs, les despeses (pensions satisfetes) mentre cauen els ingressos (cotitzacions efectives) generant el desequilibri financer del sistema de pensions.

L'envelliment de la població no necessàriament comporta un desequilibri financer del sistema de pensions

És inevitable que l'envelliment de la població afecti de manera negativa el sistema de pensions?

No. L'envelliment de la població no necessàriament comporta un desequilibri financer del sistema de pensions. L'augment del número de pensionistes es pot compensar modificant altres factors que també incideixen en l'equilibri entre ingressos i despeses de la Seguretat Social.

Què és l'equilibri financer del sistema de pensions?

S'anomena equilibri financer del sistema de pensions a la situació on els ingressos generats pel propi sistema són suficients per fer front al pagament de les pensions. L'equilibri financer existeix quan les cotitzacions socials en un determinat moment són suficients per fer front a les pensions d'aquest mateix moment. Fins ara, aquest equilibri mai ha perillat i el sistema públic de pensions sempre ha generat superàvit,

fins i tot durant la crisi actual, quan s'han perdut, al conjunt de l'Estat, més d'un milió de cotitzants. Per a poder dir si aquest es pot mantenir, cal tenir presents tots els factors que el condicionen i els diferents problemes que els poden condicionar.

De quins factors depèn l'equilibri financer del sistema de pensions?

Els ingressos que nodreixen el sistema públic de pensions a través de la Seguretat Social depenen de les cotitzacions socials, aportades per la població que treballa. El volum d'aquests ingressos no només depèn de l'envelliment. Altres factors que també el condicionen són: - El nivell d'ocupació i d'atur existents; - El nivell salarial; - El volum d'activitat econòmica i la seva evolució al llarg del temps, és a dir, el creixement econòmic; - La distribució de la renda; - La qualitat de l'ocupació; - La productivitat del treball; - L'extensió de l'economia submergida; - La taxa d'ocupació i de treball femení. Només quan tots o la majoria d'aquests factors evolucionessin negativament podria parlar-se de problemes financers en el sistema públic de pensions.

Com afecta l'atur en el sistema de pensions?

Els alts nivells d'atur, especialment en la població jove, i d'aturats/des de llarga durada redueixen els ingressos a la Seguretat Social. Els/les aturats no poden cotitzar i, en conseqüència, no poden dedicar recursos al sistema de pensions. Per contra, la disminució de l'atur permetria incrementar notablement els ingressos i en facilitaria l'equilibri.

La disminució dels salaris reals que s'arrossega des de fa anys i l'increment dels beneficis empresarials minva la quantia recaptada de cotitzacions socials

Quin paper té la major o menor capacitat de generar activitat econòmica sobre el sistema de pensions?

Quan el nivell d'activitat d'una economia és alt, les cotitzacions socials solen ser també eleva-

Segons l'informe de La Caixa de l'any 1995, el 2005 el dèficit de la Seguretat Social havia de ser del -2,6% del PIB el 2005 i, segons el BBVA, de -1,61%. En realitat va tenir un superàvit del 0,33% i, comptant només la part contributiva, del 3,39%. L'estudi de FUNCAS del 2007, establí que el 2011 començaria el dèficit. De moment sabem que el superàvit continua aquest 2010 (per exemple, del 0,9% del PIB el setembre de 2010 -9,48 milions €) i es preveu també superàvit pel 2011.

(FONT: Elena Idoate, Seminari Taifa)

principals amenaces a l'equilibri financer del sistema públic de pensions.

Com influeix la qualitat de l'ocupació?

La generalització de l'ocupació precària o de baixa qualitat també afecta molt negativament a l'equilibri financer del sistema públic de pensions perquè implica salaris més reduïts. Això suposa un menor nivell de cotitzacions socials.

des. Per tant, fins i tot en condicions d'un marcat envelliment, el sistema públic de pensions pot quedar plenament assegurat si l'economia és capaç de garantir ritmes adequats d'activitat. Amb tot, cal remarcar que la mera existència de taxes positives de creixement econòmic no garanteix per si sola la viabilitat del sistema ni l'assoliment d'un major progrés econòmic i social. El creixement econòmic mesurat únicament a partir de

produeixi aquest creixement, pot suposar un procés de destrucció de recursos i de deteriorament econòmic. Els anàlisis dels defensors de la privatització de les pensions es basen en una anàlisi del creixement econòmic a partir de l'evolució del PIB. L'experiència ha mostrat que les seves previsions no es poden considerar ni creïbles ni rigoroses i que no han estat capaços de proporcionar previsions realistes.

Com influeix la distribució de la renda a la inviabilitat del sistema?

La desigual distribució de la renda afecta molt negativament el manteniment de l'equilibri financer de les pensions. La disminució dels salaris reals que s'arrossega des de fa anys i l'increment dels beneficis empresarials minva la quantia recaptada de cotitzacions socials. A l'Estat espanyol la caiguda de més d'un 10% en els darrers 30 anys de la participació dels salaris en el PIB és una de les

llen la reforma de les pensions

Com influeix en les pensions la baixa participació de les dones en el mercat de treball?

Els ingressos que financen les pensions vénen de les cotitzacions socials dels treballadors i de les quotes empresarials. Depenen, per tant, del volum d'ocupació que hi hagi en una economia. Per això és important que hi hagi la major taxa d'ocupació possible. A l'Estat espanyol la taxa de participació femenina en el mercat de treball és una de les més baixes de la UE. Si fos similar a la de Suè-

cia que, ja amb 60 anys, té un nivell de salut similar a la del professor universitari als 70. Proposar una edat de jubilació igual per a tothom amb independència del desgast i condicions de salut que comporten les diferents feines és profundament injust.

Algunes conseqüències de l'endarreriment obligatori de l'edat de jubilació.

En el nostre país, els anys de vida d'una persona depenen de la seva classe social. En general, un gran empresari viu 2

S'han utilitzat sovint les prejubilacions per a reduir plantilles i la massa salarial. Prejubilat un treballador amb molts anys d'antiguitat minva les cotitzacions

anys més que un petit burgès que, alhora, viu 2 anys més que un professional de classe mitja alta, que viu 2 anys més que un treballador no qualificat, que viu 2 anys més que un treballador no qualificat amb més de 5 anys d'atur. La diferència entre el primer i l'últim és de 10 anys, una de les mortalitats diferencials més elevades de la UE (la mitjana és de 7 anys). Una persona treballadora no qualificada cotitza per pagar les pensions els mateixos anys que un professional que li sobreviurà 6 anys.

Com afecta en les pensions la discriminació salarial basada en l'edat?

A l'Estat espanyol s'han utilitzat molt sovint les prejubilacions per a reduir plantilles i la massa salarial. Prejubilat un treballador amb molts anys d'antiguitat que, en el millor dels casos és substituït per un de jove amb menor salari, minva les cotitzacions a la Seguretat Social. A més, el treballador prejubilat passa de cotitzant a beneficiari, afectant els comptes de la Seguretat Social. De fet, els estats amb majors despeses en pen-

sions són aquells que tenen un menor percentatge de població de 50 a 65 anys treballant. Les prejubilacions danyen la viabilitat de la Seguretat Social. La precarietat laboral dels joves, que els comporta feines inestables, implica unes cotitzacions socials baixes i discontinües. Aquesta precarietat, lluny d'assegurar l'estabilitat dels treballadors de més edat, és fruit del creixent poder empresarial i facilitat la reducció general de salaris i de capacitat de defensa del conjunt dels treballadors.

Extret del llibre: *¿Están en peligro las pensiones públicas?*. ATTAC 2010 // 3 euros // 72 pàgs. // (<http://www.attac.es>)

(*) V. Navarro, és catedràtic de la John Hopkins University (EUA) i de la Pompeu Fabra (Barcelona); J. Torres, és catedràtic d'economia de la Universidad de Sevilla; A. Garzón, és llicenciat en Ciències Econòmiques.

Una edat de jubilació igual per a tothom amb independència del desgast i condicions de salut que comporten les diferents feines és profundament injust

cia, en canvi, hi hauria tres milions de treballadores més cotitzant, amb el consegüent increment d'ingressos a la Seguretat Social.

És bo allargar la vida laboral? Aquesta mesura afecta a tothom igual?

Allargar la vida laboral pot ser un benefici per a un catedràtic d'universitat, que gaudeix amb la seva feina. En canvi, exigir-li 2 o 5 anys més de treball a una persona de neteja de la mateixa universitat, que ha fet una feina pesada i repetitiva tota la seva vida, és una injustícia. De fet, varis estudis epidemiològics demostren que la salut del professional universitari als 70 anys és molt millor que la d'una treballadora manual no qualifi-

Què succeeix quan hi ha un volum elevat d'economia submergida?

L'activitat econòmica que es desenvolupa fora de la llei, com la denominada economia submergida, no genera cotitzacions socials. Per tant, no contribueix al sosteniment del sistema públic de pensions. En paral·lel, el frau en la contractació generalment també minva la recaptació de recursos per al sistema públic de pensions.

Les pensions a l'Estat espanyol no són gens generoses

☞ JA N'HI HA PROU!

Com en d'altres drets socials, l'Estat espanyol se situa a la cua de la Unió Europea dels 15 (UE-15) en les pensions de jubilació. L'anunciada reforma del sistema públic de pensions incrementarà encara més aquesta diferència.

A l'Estat espanyol la pensió contributiva mitjana, és a dir, les obtingudes després d'haver cotitzat durant la vida laboral, és de 778,3€ nets al mes, amb 14 pagues. Aquesta xifra se situa molt per sota del salari mitjà a temps complert que, l'any 2010, ronda els 1400€ (un dels més baixos de la UE-15 i la meitat dels d'Anglaterra o Holanda). Del total de pensionistes, el 27,5% cobren la pensió mínima amb complements. Les quanties mínimes més freqüents oscil·len entre 557,5€ i 725,2€, per a jubilació, i 587,8€, per viduïtat.

Els ingressos de la majoria dels receptors de pensions contributives, el 55%, són inferiors al salari mínim interprofessional. Els que tenen ingressos per sota del salari mitjà són encara molts més, un 90% del total. De mitjana, les pensions contributives cobreixen poc més del 80% dels ingressos salarials previs. Són principalment les dones, que han tingut nivells salarials inferiors als dels homes al llarg de les seves vides laborals i sovint han cotitzat menys anys i de manera més interompada, les més afectades per les pensions baixes. L'anunciada reforma del sis-

tema públic de pensions, que comportarà una disminució d'entre el 20% i el 30% de les pensions encara agreujarà més aquesta situació i incrementarà les taxes de pobresa i exclusió social en la tercera edat.

Fins i tot ara, abans de les retallades anunciades, l'Estat espanyol es troba a la cua de la UE en els recursos que dedica a les pensions. Hi dedica només el 9% del PIB, mentre la mitjana de la UE-15 és del 12%. La seva despesa per cada pensionista és de 995€, la més baixa de la UE-15, lluny dels 2.785€ de França.

A cada pensionista es destinen...

Percentatge de pensionistes per sota del salari mínim interprofessional

Percentatge de pensionistes per sota del salari mitjà

Reformes laborals: 30 anys de retallades de drets

↪ JA N'HI HA PROU!

Un moment com l'actual de contínues modificacions de la normativa laboral és un bon moment per a girar la vista enrere i fer balanç de les reformes laborals que s'han dut a terme a l'Estat espanyol des de la mort del dictador Francisco Franco. I el resultat no pot ser més descoratjador: la classe treballadora tenia més drets laborals l'any 1976 que actualment, i els ha perdut durant les tres dècades de monarquia parlamentària en cada una de les reformes laborals.

LES INDEMNITZACIONS ES REDUEIXEN A LA MEITAT

Un repàs de la normativa de 1976 ens duu a observar com, fruit de la pressió d'un potent moviment obrer, existien drets laborals que actualment han desaparegut, fins i tot de qualsevol debat públic en la matèria, realitat que ens podria fer pensar que mai haurien existit a l'Estat espanyol.

Però hem de recordar que l'any 1976 un treballador acomiadat de manera "improcedent" tenia dret a triar entre quedar-se a l'empresa o una indemnització de 60 dies per any treballat, amb un límit de 5

Desallotjament d'una fàbrica a Parets del Vallès (agost, 1986)

anualitats. Actualment, el mateix treballador acomiadat de manera "improcedent" no pot triar si tornar a l'empresa o no, opció que està en mans de

anualitats (en la gran majoria de contractes). Per tant, la indemnització s'ha reduït a la meitat en només 30 anys de monarquia constitucional.

Un repàs de la normativa de 1976 ens duu a observar com existien drets que actualment han desaparegut

l'empresari, que haurà de pagar una indemnització clarament inferior, de 45 dies, amb el límit de 3 anualitats i mitja, o de 33 dies, amb un límit de 2

A més a més, l'any 1976 l'empresari no podia acomiadar el treballador si estava de baixa mèdica, ja que la normativa entenia que se l'estava dis-

crimant pel seu estat de salut. Aquesta actuació empresarial va ser legalitzada a partir de la Reforma Laboral de 1994, fet que ha "legalitzat" alguns dels darrers escàndols mediàtics dels darrers mesos, com l'acomiadament d'un treballador amb diagnòstic de càncer de pulmó o d'una treballadora en estat de coma.

ALTRES COMPARACIONS ODILOSES

Però aquestes diferències abismals no només es troben en les indemnitzacions. L'any 1976 estava totalment prohibit qual-

sevol forma de prestamisme laboral, d'ETT, que van ser legalitzades i es van estendre arreu els Països Catalans des de l'any 1994, passant a ser part del nostre paisatge urbà. El llistat de retallades en els drets laborals i les prestacions continua amb els enduriments dels requisits per accedir a les prestacions d'atur i jubilació, que ha vist minvar les quanties, la introducció lenta de múltiples formes de contractes temporals i precaris, alguns d'ells sense ni tan sols obligació de cotització a la Seguretat Social, i un rosari de bonificacions a les empreses en les cotitzacions.

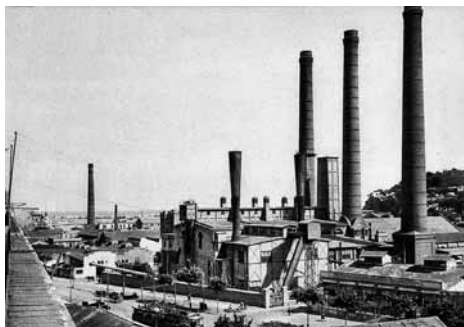
Una simple lectura de les reformes laborals d'aquests 30 anys posa en evidència que pràcticament s'ha retallat els drets dels treballadors en tots els àmbits: en la contractació, el control empresarial i l'acomiadament. Aquestes retallades dels drets laborals han tingut lloc en paral·lel amb un augment de la capacitat de consum d'àmplies capes de la població, que han vist augmentar els seus salaris mentre es precaritzava la seva situació en el mercat laboral, amb un augment de la temporalitat i del poder efectiu dels empresaris.

Els drets i les millores no cauen del cel

↪ JA N'HI HA PROU!

Els drets socials contemporanis s'han aconseguit només a través de l'autoorganització i la lluita dels treballadors i treballadores. Cap d'aquests drets ha estat atorgat pel poder polític sense que abans hi hagi hagut una pressió important de les forces obreres en diversos camps. Aquesta perspectiva pot semblar una obvietat però és quelcom que es tendeix a oblidar davant el discurs que ens presenta l'estat com un ens neutral i arbitrari entre conflictes contraposats.

l'economia es basa en la força de treball que venen els obrers, aquests es comencen a organitzar i a utilitzar instruments de pressió per a aconseguir dignificar les seves vides. Quan aquesta consciència és substituïda pel fatalisme de pensar que l'ofensiva antisocial és inevitable i que oposar-s'hi no serveix per a res és quan els drets socials comencen a retrocedir. Des de la consecució del dret a l'associació obrera, fins a la jornada de vuit hores o l'establiment de la Seguretat Social, les millores en la vida de treballadors i treballadores han anat de la mà de les pàgi-

Imatge de La Canadenc, l'actual Endesa, al Paral·lel barceloní

la principal elèctrica del país, desembocà en més de quaranta dies de vaga general a Barcelona, que s'estengué també puntualment per altres localitats. Malgrat que la vaga no va aconseguir tots els seus objectius, sí que va servir per a una fita molt important de la qual encara avui en dia ens en beneficiem. L'estat va establir legalment la jornada diària màxima de 8 hores. És una de les principals demostracions de com la solidaritat entre treballadors

aconseguien arrencar avenços socials.

Tampoc és d'estranyar que el franquisme promulgés la Llei de Bases de la Seguretat Social el 1963, dins un paquet de mesures destinades a atraure les simpaties dels treballadors, mesos després de les vagues mineres a Astúries que suposaren la reactivació de l'oposició sindical a la dictadura i el naixement de les primigènies Comissions Obreres.

Els darrers temps ens ensenyen, però, que una victòria momentània pot acabar esdevenint una derrota si l'autoorganització i la vigilància no és permanent. Malgrat l'èxit rotund de vagues com la de 1988, malgrat haver paralytitzat l'Informe Abril per a la privatització de la sanitat el 1991, malgrat que els partits es veiessin abocats a fer un pacte que exclougués les pensions de la lluita política, per la porta del darrera s'han anat escolant amb comptagotes moltes d'aquelles mesures que la mobilització popular massiva però puntual semblava haver aconseguit aturar. Els sindicats oficials s'han dedicat a mercadejar a la baixa amb l'estat del qual ells mateixos formen part a la pràctica

Construir moviment obrer i moviments socials autònoms, al marge de l'engranatge estatal, es presenta com una de les condicions per a canviar l'actual dinàmica derrotista en el camp de la lluita social.

CRONOLOGIES DE LA RETALLADA DE DRETS LABORALS

Principals regressions en els drets laborals

- 1984.** S'incorporen nous tipus de contractes eventuais i precaris.
- 1985.** S'augmenta de 10 a 15 els anys mínims de cotització per tenir dret a jubilació.
- 1994.** Legalització del prestamisme laboral, les ETT. Nova ampliació dels contractes temporals, amb més tipus de contractes d'obra i eventuais. Incorporació del contracte d'aprenentatge, sense cotització a la Seguretat Social. Legalització de l'acomiadament dels treballadors en situació de baixa mèdica.
- 1997.** Els treballadors en situació de baixa que són acomiadats no continuaran rebent la prestació d'incapacitat temporal, sinó la d'atur. Augment de les bonificacions a la Seguretat Social per a les empreses.
- 2002.** Enduriment de les condicions per a l'accés a les prestacions d'atur.
- 2007.** Enduriment de les condicions per a l'accés a les prestacions de jubilació i reducció de les prestacions d'invalidesa.
- 2010.** Facilitats per no aplicar Convenis Col·lectius. Extensió ETT a totes les branques productives. Facilitats per pagar salaris per sota del Conveni Col·lectiu

Evolució de l'acomiadament improcedent

- 1977.** Indemnització de 60 dies per any treballat, amb el límit de 5 anualitats. El treballador té l'opció d'incorporar-se de nou a l'empresa o d'optar per la indemnització.
- 1980.** Indemnització de 45 dies, amb el límit de 3,5 anualitats. El treballador ja no té l'opció d'incorporar-se de nou a l'empresa.
- 1994.** Ampliació dels casos d'aplicació de "l'acomiadament objectiu", amb indemnització de 20 dies.
- 1997.** Nou contracte "bonificat" (per col·lectius de dones, aturats i majors de 45 anys) amb acomiadament de 33 dies, amb un límit de 2 anualitats. Nova ampliació dels casos d'aplicació de "l'acomiadament objectiu".
- 2010.** Extensió a tota la població de l'acomiadament de 33 dies, amb un límit de 2 anualitats. Facilitats per a "l'acomiadament objectiu", amb 20 dies amb un límit d'1 anualitat

Els drets socials s'han aconseguit només a través de l'autoorganització

La classe treballadora comença a arrencar drets a l'estat quan és conscient del paper que ocupa dins l'engranatge econòmic. En el moment en que sorgeix la consciència que

nes més gloriuses del moviment obrer.

El 1919 un conflicte localitzat en una única empresa, La Canadenc, que aleshores era

Quan de pagar dues vegades li'n diuen copagament

☛ JA N'HI HA PROU!

La pròpia paraula ja produeix confusió. Copagament: una part la paga l'estat i l'altra part la paga el ciutadà. Si no fos pel petit detall que els diners de l'estat també provenen de la butxaca d'aquest mateix ciutadà en forma d'impostos, i que precisament són les rendes mitjanes-baixes les que proporcionalment paguen més impostos. Vèncer, però, la forta oposició popular a la privatització sanitària ha obligat als poders públics a presentar batalla també en el camp semàntic.

La campanya mediàtica a favor del repagament es basa en un seguit de fal·làcies que, de tant repetir-les a través dels mitjans, han acabat quantant en la mentalitat de molta gent. En primer lloc, se'ns diu que la despesa sanitària es troba totalment disparada. Si ho comparem amb els països de la UE-15 veurem, en canvi, que l'Estat espanyol ocupa els

darrers llocs en percentatge de despesa sanitària per habitant, juntament amb Grècia i Portugal.

Un altre mite és que amb el repagament s'evitarà l'ús "abusiu" del sistema sanitari. Si tornem a la comparativa amb

els països de la UE-15 veurem com països on sí que hi ha repagament (França, per exemple), tenen una despesa farmacèutica superior a la de l'Estat espanyol. D'altra banda, per a poder valorar la sensació de sobresaturació del sistema sanitari cal tenir pre-

sent que l'Estat espanyol va al vagó de cua dels països de la UE-15 pel que fa a percentatge de treballadors del sistema sanitari sobre el conjunt de la població. I el País Valencià és alhora el territori de l'estat on aquest dèficit de professionals sanitaris és més important.

El pastís sanitari és una peça tan llaminera que la pressió de les empreses privades per aconseguir ficar-hi mà està essent molt forta. Ja hi ha múltiples serveis -cada vegada més- del sistema sanitari que estan externalitzats. La connivència d'aquestes empreses amb el poder polític a les diferents auto-

places per a mantenir el sistema privat.

Actualment, cap polític s'atreveix explícitament a parlar a favor del "copagament", però tots van insinuant, dia sí dia també, que aquest haurà de ser "el mal menor" per a mantenir un sistema públic. Aquesta estratègia ja ve de lluny.

L'actual conseller de Sanitat del Principat havia estat anteriorment el cap de la patronal privada d'hospitals

mies dels Països Catalans és molt elevada. Només a tall d'exemple, l'actual conseller de Sanitat del Principat havia estat anteriorment el cap de la patronal privada d'hospitals. De fet, l'actual xarxa sanitària privada difícilment hagués pogut sobreviure al Principat si no l'hagués rescadada el primer Govern de la Generalitat, quan en comptes de passar-la a la xarxa pública es dedicà a concertar-ne les

L'any 1991 el govern espanyol presentava al congrés l'anomenat Informe Abril, on ja s'establien les directrius de privatització del sistema. La forta oposició popular obligà a desestimar aquell informe, però la poca actitud de vigilància social permeté que al llarg dels primers anys del segle XXI algunes de les mesures neoliberalistes que aquest proposava fossin adoptades per les diverses administracions.

Les polítiques i mesures antisocials colpeixen les classes populars

☛ JA N'HI HA PROU!

Les polítiques antisocials de l'estat també tenen la seva plasmació en diversos àmbits de la quotidianitat de les classes populars.

En el camp de la factura elèctrica, el govern ha decidit carregar als usuaris la totalitat del cost exigint per les empreses. Des de 1998, quan la xarxa elèctrica fou privatitzada, el govern assumia una part del

de manteniment i la factura elèctrica no ha deixat d'augmentar. Els suposats beneficis de la competència entre operadors només s'han traduït en una possibilitat d'estalvi d'un màxim de 16 euros anuals entre la tarifa més barata i la més cara del mercat. L'augment d'enguany és del 9,8%, i des de 2006 la llum ha pujat pràcticament el doble que l'IPC. Per cada 100 euros que es pagaven de llum el 2005, el 2011 se'n pagaran 155,7 euros.

En la factura elèctrica, el govern ha decidit carregar als usuaris la totalitat del cost exigint per les empreses

cost exigint per les empreses per tal que la privatització fos rendible. Després d'anys de vendre que la privatització i la competència en el mercat elèctric faria que aquest fos més eficient i més barat, ens trobem amb el fet que la xarxa presenta moltes mancances

La crisi econòmica també ha deixat literalment al carrer a milers de famílies. Segons dades del propi Consell General del Poder Judicial, a Catalunya, País Valencià i Illes Balears s'han presentat 90.436 demandes de desnonament des de 2008 per impagament

d'hipoteques. A aquestes xifres cal sumar les de famílies que han hagut d'abandonar les seves llars per no poder fer front al pagament del lloguer. Malgrat la capacitat que tenen les administracions per aturar aquests desallotjaments, l'estat ha decidit mirar cap a una altra banda i ha convertit els desnonaments

en un secret a veus del que s'informa poc i amb poques xifres.

D'altra banda, el govern estatal ha retirat el subsidi de 426 euros pels aturats que no cobraven cap prestació. Això significa que a partir d'ara un cop esgotats els 2 anys màxims de prestació d'atur, milers i milers

de ciutadans restaran sense cap ingrés estable en un moment en què l'atur es continua

mantenint per damunt del milió de persones als Països Catalans.

Posem xifres als diversos actors. El cost del subsidi de 426 euros des de la seva posada en marxa l'estiu de 2009 ha estat de 1.392 milions d'euros, i n'han fet ús més de 700.000 ciutadans aturats de llarga durada. Els beneficis de l'elèctrica Endesa durant els tres primers mesos de 2010 foren de 1.535 milions d'euros. La ministra d'economia Elena Salgado reconeixia aquest passat estiu que ja s'havien injectat 11.000 milions d'euros de diner públic a fons perdut per ajudar bancs i caixes. Aquestes bancs i caixes han presentat als jutjats en els darrers tres anys 90 sol·licituds diàries de desnonaments.

DEMANDES D'EXECUCIONS HIPOTECÀRIES PRESENTADES ALS JUTJATS

	2008	2009	2010 (fins setembre)
Principat	11.240	18.053	14.007
País Valencià	10.591	16.290	14.082
Illes Balears	1.759	2.677	1.737

JA N'HI HA PROU!

**Ens posem en moviment
per aturar la retallada de les pensions**

+ convocatòries: <http://pensionspublicques.wordpress.com>

L'Anarcosindicalisme del segle XXI

Jacinto Caecero

En Jacinto Caecero, com a Secretari General de la CGT, fa un repàs sobre el que som i ens diu que no hi ha fronteres per insistir cada dia amb la nostra feina de conquerir l'ideal de conviure totes i tots en la construcció d'un món millor. Així ens ho diu en aquest tros del seu article ANARCOSINDICALISME DEL SEGLE XXI.

A la classe treballadora d'Occident, d'Europa, del nostre país, ens ha tocat viure ara amb total virulència en la nostra pròpia pell les conseqüències d'aquest model únic d'organització social que anomenem capitalisme. Ara vénen a per nosaltres, vénen pels nostres drets, les nostres conquestes socials, les nostres pensions, els nostres serveis públics... Lamentablement, tota aquesta agressió ha estat i segueix sent des de sempre, el modus vivendi dels companys i companyes treballadors i indígenes sud-americans, d'Àfrica, d'Àsia o dels milions d'immigrants que malviuen als nostres carrers passejant de dia amagant-se de la policia i dormint de nit envoltats de plàstics tot esperant una almoina, o furgant entre les nostres restes d'escombraries per no morir de gana. Milions de treballadors i treballadores que suportant condicions infrahumanes de vida que freguen l'esclavitud, milions d'éssers humans que coneixen molt bé el que és el deute públic, l'atac dels mercats, la privatització de l'aigua, de les llavors, que coneixen perfectament el que és l'abús del poder, la repressió de l'estat, la dictadura, la negació dels drets humans, la falta absoluta de regulació de les condicions de treball, la submissió al patró, el viure per treballar obligats fins a renunciar a la seva dignitat.

Ara ens ha tocat a nosaltres experimentar el sofriment pel qual estaven passant ja la majoria de la població del món perquè aquesta minoria ultra conservadora i multimilionària visqués en el malbaratament, visqués espoliant les matèries primeres d'aquests països i tapant-nos la boca amb les engrunes de les seves sobres.

Ara que els mercats ja tenen el control absolut de la humanitat, ara que només existeix un model social, econòmic, productiu, especulatiu, un model globalitzat com a expressió actual del rostre del capitalisme, ara vénen per tots i totes nosaltres. Vénen a per tot, ho volen tot, fins a la dignitat, fins a humiliar-nos. Pretenen, a Europa, a Espanya, que renunciem a les conquestes històriques que en el camp de les llibertats, dels drets, de la solidaritat, del repartiment del treball i de la riquesa, havia aconseguit el moviment obrer als últims segles de lluites i sofriment.

En pocs anys, el capitalisme ha posat

totes les seves cartes sobre la taula. Ha globalitzat l'explotació i ha conclòs que no hi ha rival, que no hi ha oposició, que no hi ha alternatives, que no ha de sentir por perquè es produeixin revoltes socials. Aquesta constatació la tradueix que poden retornar-nos a les condicions socials i laborals del passat segle dinou i que ningú s'atreveix fins i tot a discutir el seu discurs. La política s'ha sotmès als mercats de tal manera que tot és una gran farsa per seguir manipulant la nostra consciència i pensament.

Les mateixes problemàtiques de fa cent anys se segueixen produint avui. Els anarquistes, anarcosindicalistes, sindicalistes revolucionaris de fa cent anys, van desenvolupar progressivament el tipus d'organització que millor van considerar en funció del seu període històric, de les seves anàlisis, les seves realitats, els seus recursos, les seves possibilitats, els seus contextos. Els fruits d'aquest model en pro de l'emancipació social i la societat llibertària són irrefutables.

Ara ens toca definir a nosaltres, anarcosindicalistes d'avui, el tipus d'organització que precisem per lluitar contra la realitat d'ara, les formes d'actuar, els mètodes de lluita. Ningú ens dirà el que hem de fer, som lliures per decidir-ho en les nostres assemblees i òrgans per a la presa de decisions, de la mateixa forma que nosaltres no anem a determinar el que faran els i les anarcosindicalistes d'aquí a cent anys. Aquesta és l'essència de l'acció i el pensament llibertari.

Fa cent anys que els treballadors i treballadores es van dotar d'una organització anarcosindicalista confederal, considerant que era la millor eina de lluita per

defensar els seus objectius de classe. I durant aquests cent anys, sense cap tipus d'ortodòxies, ni dogmatismes sinó amb criteris plenament aperturistes i flexibles van anar modelant la seva organització i perfeccionant-la per aconseguir que fos l'eina de lluita oportuna i precisa. Cent anys d'anarcosindicalisme construït amb l'experiència del dia a dia per lluitar i defensar-se millor de l'evolució històrica del capitalisme. Només ressenyar els avanços ideològics, avanços organitzatius teòrics i pràctics que van suposar l'aprovació del sindicat únic enfront de les societats gremials, les federacions d'indústria, la participació al govern de la república, la participació en les eleccions sindicals, el disseny de l'acció sindical sectorial... per defensar-se de la patronal, per lluitar per la conquesta dels drets, per lluitar per la transformació social i arribar a una nova societat basada en la justícia social, l'autogestió i la llibertat.

Ara, quan el capitalisme neoliberal és hegemònic, quan el capitalisme d'estat es va enfonsar amb el mur de Berlín, quan la societat sofreix a nivell planetari l'explotació globalitzada, ara segueixen vigents les aportacions i propostes que s'han formulat des del pensament llibertari, des de l'anarcosindicalisme.

L'organització anarcosindicalista confederal va sorgir fa cent anys quan es donaven les condicions necessàries per a la seva creació. Avui, si la CGT, com a organització anarcosindicalista hereva i continuadora d'aquest moviment centenari, no existís, hauriem d'inventar-la. La classe treballadora, la societat oprimida, precisa d'instruments de treball i

lluita que plantegin el conflicte de lluita de classes contra el capital. La CGT planteja aquest conflicte de classes amb propostes d'un model organitzatiu internacionalista, federalista, autònom, horitzontal, llibertari, antiautoritari, pacifista, autogestionari de la pròpia vida i de les relacions humanes.

La vaga general que recorre Europa és un símptoma que tot no està perdut, que segueix existint la resistència. La Vaga General que es va convocar al nostre país el 29 de setembre, va comptar amb la convocatòria de la CGT i amb això, van adquirir vigència d'actualitat els plantejaments de l'anarcosindicalisme, superant clarament les estrictes reivindicacions laborals i conjunturals. CGT va plantejar com a motius de la Vaga General no sols la derogació de les polítiques antisocials i econòmiques del govern sinó canvis de model social, productiu, de repartiment, de creixement en equilibri amb el manteniment de la vida al planeta.

Lluitem per l'autogestió de les nostres vides i la nostra societat, per desenvolupar un model agroecològic de producció que ens permeti una sobirania alimentària, una societat que compti amb uns serveis públics que garanteixin els drets per a tota la població, una societat que reparteixi la riquesa ja que l'hem fet néixer amb el treball i l'esforç col·lectiu, una societat que reparteixi el treball, que redueixi la jornada laboral per poder disposar de

temps per ser lliures, que contempli les pensions com un dret, una societat per viure, per ser persones, per estar inserits en la naturalesa, per ser els protagonistes de la nostra vida. Una societat que funcioni pensant en quines són les prioritats i les necessitats de les persones i s'oblidi de les plusvàlues, els beneficis, la productivitat, el consumisme, l'egoisme, l'individualisme.

CGT va demostrar ser útil aquest dia de la vaga. La vaga no hagués estat el mateix sense la presència i la convocatòria de CGT, si els companys i companyes no haguéssim ocupat el carrer.

Aquí estem, en la primera fila de la lluita sense que el sistema hagi pogut extingir-nos tant físicament com amb la censura dels mitjans, perquè la lluita per llibertat i la justícia social sempre s'obrirà pas mentre un de nosaltres estigui viu. Els homes i dones de CGT estem aportant un nou model de fer acció sindical i social al món laboral i en la societat que comença de nou, després de cent anys, som un referent per a la lluita, un referent per seguir mantenint la dignitat i la veritat de ser lliures.

